

UCHWAŁA NR ... / ... / 23

RADY GMINY W DOBRONIU

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2023-2030

Na podstawie art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561) Rada Gminy w Dobroniu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2023-2030”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA PRAWNY

Anna Wywka-Antoniak

Id-M-1454

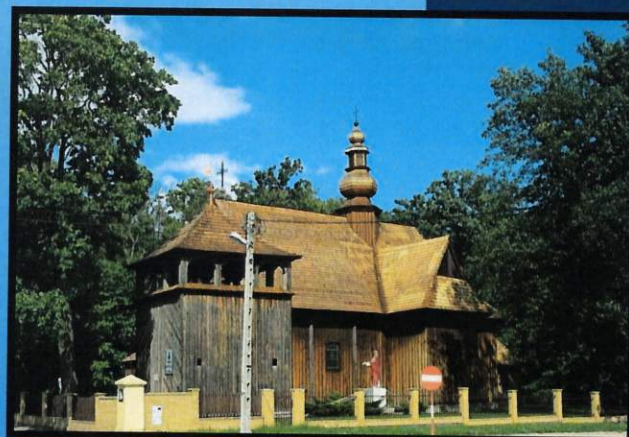
Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2023-2030 stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego i określa kluczowe kierunki rozwoju gminy Dobroń. Strategia wskazuje wizje, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. Dokument zawiera syntetyczną diagnozę Gminy w zakresie sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz analizę strategiczną mocnych i słabych stron. Jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju gminy. Strategia służyć ma wzrostowi atrakcyjności gminy dla mieszkańców, dla aktywności ekonomicznej oraz dla przyjezdnych korzystających z dostępnych w gminie usług.

Konieczność opracowania nowego dokumentu jest warunkowana przez dynamiczne zmiany zachodzące w polityce społeczno-gospodarczo-przestrzennej miasta. Opracowanie Strategii Rozwoju pozwala określić najbardziej efektywne działania gwarantujące skuteczny rozwój całego obszaru, co bezpośrednio wpływa na rozwój infrastruktury, przedsiębiorczości oraz powstanie nowych inicjatyw społecznych. Strategia wpływa również na budowę wizerunku jednostki, tworząc jej wizytówkę, która jest swoistym źródłem informacji dla grona podmiotów gospodarczych, inwestorów i mieszkańców. Strategia tworzy platformę współdziałania wszystkich zainteresowanych, w szczególności samorządu, przedsiębiorców, organizacji społecznych i oczywiście mieszkańców gminy.

Merytoryczne uzasadnienie kształtu dokumentu oraz wybranych kierunków działań, celów strategicznych i celów operacyjnych zawarto w treści Strategii.

W okresie opracowywania dokumentu przeprowadzono konsultacje projektu Strategii zgodnie z zasadami oraz w trybie określonym w uchwale nr XL/300/22 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 31 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2023-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030

Dokument oprac. przez:
BC Consulting Bożena Cebula
przy współpracy z:
Gminą Dobroń

Spis treści

Wstęp	2
1. DIAGNOZA GMINY	3
2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY, WNIOSKI	25
3. OCENA SYTUACJI GMINY DOBRÓŃ – WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	30
4. ANALIZA SWOT	33
5. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE	37
6. PROJEKTY STRATEGICZNE, WYKAZ PLANOWANYCH INWESTYCJI	45
7. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	55
8. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE	64
9. OCENA SPÓJNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRÓŃ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	71
10. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH	78
11. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII	84
12. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	89
SPIS ILUSTRACJI	92
SPIS TABEL	93
ZAŁĄCZNIKI	94
Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Dobroń ..	95

Wstęp

Gmina Dobroń przystąpiła do opracowania *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022 – 2030* – kluczowego dokumentu programowania rozwoju lokalnego. To dokument wyznaczający kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego określający priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danego obszaru z założeniem partycypacji społecznej.

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030 składa się z:

- diagnozy strategicznej jako punktu wyjścia do konstruowania wniosków i kierunków działań, analizy potencjału społeczno-gospodarczego gminy Dobroń, uwzględniającej także uwarunkowania przestrzenne analizowanego obszaru;
- części strategicznej, w tym wizji i misji, celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań strategicznych i oczekiwanych rezultatów ich realizacji z uwzględnieniem działań, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Celem *Strategii* jest dynamiczny i zrównoważony rozwój gminy, efektywne gospodarowanie własnymi zasobami wewnętrznymi oraz środkami finansowymi. Przedmiotowe opracowanie określa działania jakie powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój gminy, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Opracowanie i wdrażanie *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022 – 2030* powstało w oparciu o Ustawę z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz zmianami niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020, poz. 1378) oraz na zapisach:

- *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*,
- *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*;
- *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.*;
- *Strategii rozwoju województwa łódzkiego do 2030 roku*.

Dokument *Strategii* wyznacza również ramy dla planów i programów powstających w gminie Dobroń podczas jej obowiązywania. *Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030* przygotowana została w zgodzie z wymogami metodologicznymi dla lokalnych dokumentów strategicznych oraz zaleceniami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Opracowanie dokumentu oparte było na metodologii partycypacyjno-ekspertskiej tj. aktywnym udziale społeczności lokalnej (badania ankietowe, upublicznianie poszczególnych etapów prac, konsultacje społeczne) z uwzględnieniem wiedzy i doświadczenia ekspertów.

Po przygotowaniu projektu dokumentu, poddano go konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa Łódzkiego oraz opiniowaniu podmiotom tj.: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska oraz Państwowy Inspektor Sanitarny w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii.

1. DIAGNOZA GMINY

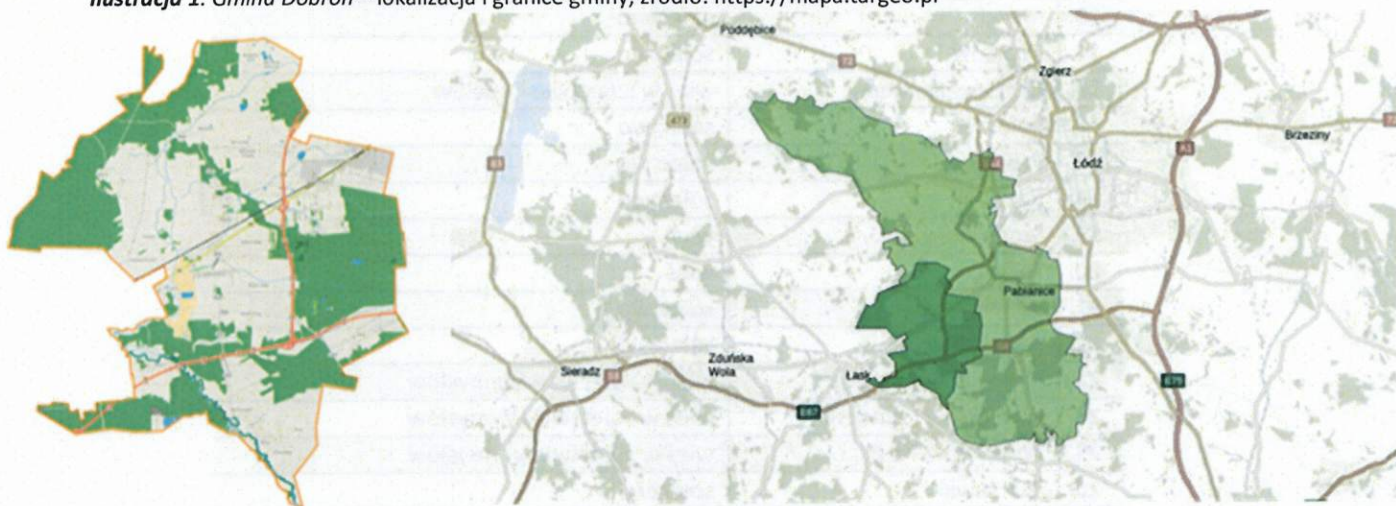
Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Dobroń to gmina wiejska leżąca w granicach administracyjnych województwa łódzkiego, powiatu pabianickiego. Powierzchnia gminy to 9 546 ha, co stanowi 19,4% powierzchni powiatu pabianickiego. Siedzibą gminy jest miejscowość Dobroń znajdująca się w odległości 26 km od Łodzi, 133 km od Częstochowy, będąca największą miejscowością na terenie gminy i stanowiąca jej centrum gospodarcze.

Przez teren gminy przebiegają droga S8 i S14, stanowiące bezpośrednie połączenie z aglomeracją łódzką oraz z Sieradzem. Na obszarze gminy znajduje się również trakcja kolejowa: z Dobronia i Chechła istnieją bezpośrednie połączenia kolejowe z Łodzią, Łowiczem, Zduńską Wolą, Sieradzem, Kaliszem, Wrocławiem i Częstochową.

Wizualizację lokalizacji gminy w skali kraju i województwa stanowią poniższe mapy.

Ilustracja 1: Gmina Dobroń – lokalizacja i granice gminy, źródło: <https://mapa.targeo.pl>

Gmina Dobroń graniczy z:

- od południowego – wschodu z gminą Dłutów,
- od wschodu i północy z gminą wiejską Pabianice,
- od północnego-wschodu z miastem Pabianice,
- od północnego-zachodu z gminą Wodzierady (powiat łaski),
- od południowego-zachodu – z gminą Łask (powiat łaski).

Strukturę terytorialną gminy stanowi 18 sołectw w skład których wchodzi 27 wsi.

Tabela 1: Wykaz sołectw i miejscowości na terenie gminy Dobroń

Lp.	Nazwa	Status
1.	Barycz	sołectwo
2.	Brogi	wieś
3.	Czechło Pierwsze	sołectwo
4.	Czechło Drugie	sołectwo
5.	Dobroń Duży	sołectwo
6.	Dobroń Mały	sołectwo
7.	Dobroń Poduchowy	sołectwo
8.	Kolonia Ldzań	wieś w sołectwie Ldzań
9.	Ldzań	sołectwo
10.	Markówka	sołectwo
11.	Mogilno Duże	sołectwo
12.	Mogilno Małe	sołectwo
13.	Morgi	sołectwo
14.	Orpelów	sołectwo
15.	Orpelów Numerki	wieś w sołectwie Orpelów
16.	Poleszyn	sołectwo
17.	Przygoń	sołectwo
18.	Róża	sołectwo
19.	Szczerki	wieś
20.	Talar	wieś
21.	Wincentów	sołectwo
22.	Wymysłów	sołectwo
23.	Wymysłów-Enklawa	wieś w sołectwie Wymysłów
24.	Wymysłów Francuski	wieś w sołectwie Wymysłów
25.	Wymysłów Piaski	wieś w sołectwie Wymysłów
26.	Zakrzewki	sołectwo
27.	Zimne Wody	wieś

Struktura demograficzna

Struktura demograficzna i trendy demograficzne stanowią jeden z podstawowych czynników, determinujących rozwój miast i gmin.

Zgodnie z danymi wewnętrznymi gminy Dobroń na dzień 31.12.2021 r. gmina zamieszkiwana była przez 7618 mieszkańców (48,46% mężczyzn i 51,54% kobiet). Poniższa tabela prezentuje strukturę demograficzną w 2021 roku z uwzględnieniem kryterium płci i wieku mieszkańców.

Tabela 2: Struktura demograficzna z podziałem na płeć i wiek mieszkańców w gminie Dobroń stan na dzień 30.06.2022 r., źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dobroniu

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Dzieci i młodzież (0-17)	796	713	1509
Osoby w wieku produkcyjnym (kobiety do 60 r.ż., mężczyźni do 65 r.ż.)	2396	2206	4602
Osoby w wieku emerytalnym (kobiety >60 r.ż., mężczyźni >65 r.ż.)	499	1008	1507
Ogółem	3691	3927	7618

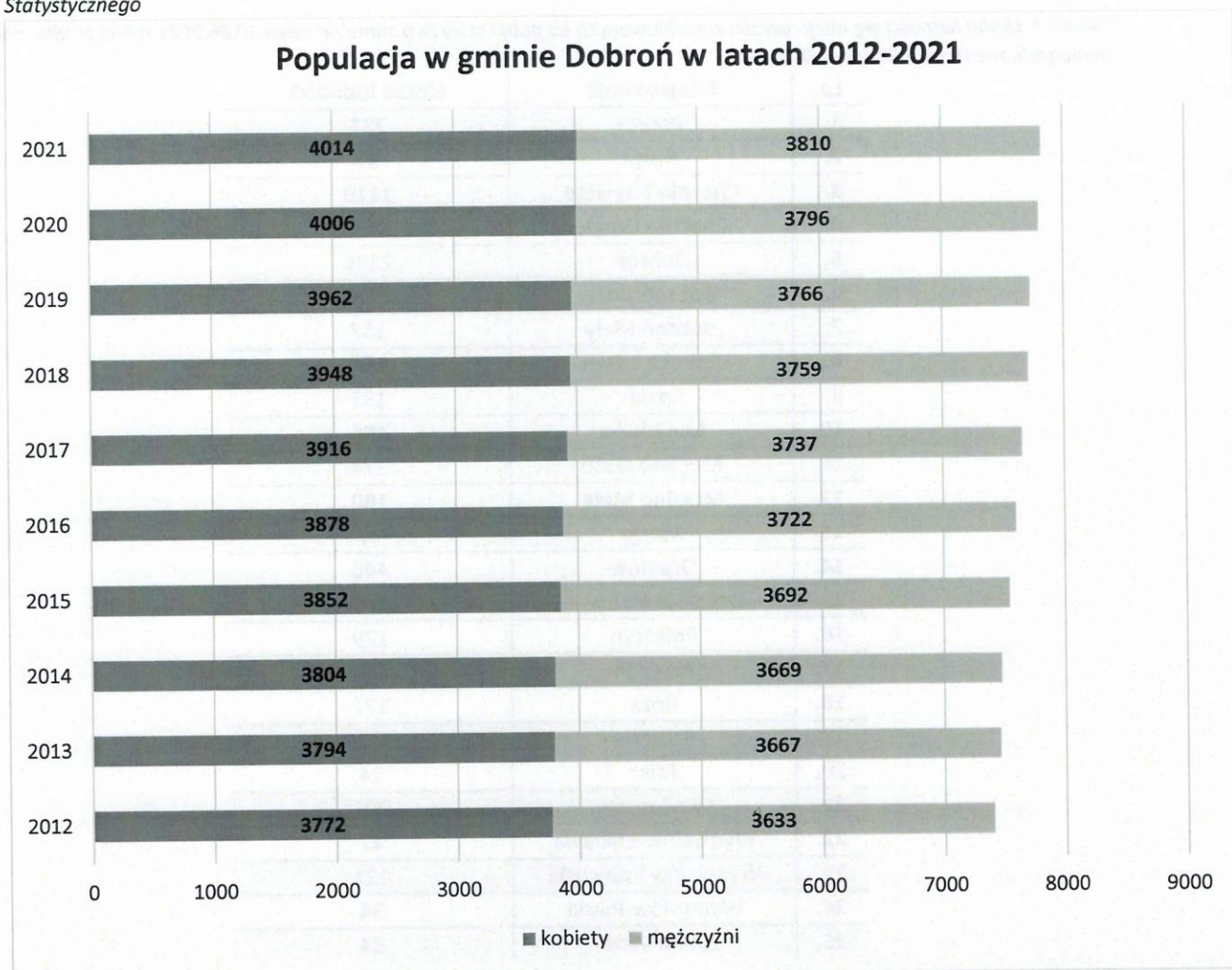
Tabela 3: Liczba ludności wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały (wg stanu na dzień 30.06.2021 roku), źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dobroniu

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności
1.	Barycz	231
2.	Brogi	37
3.	Chechło Pierwsze	1119
4.	Chechło Drugie	909
5.	Dobroń	2106
6.	Dobroń Duży	374
7.	Dobroń Mały	187
8.	Kolonia Ldzań	154
9.	Ldzań	133
10.	Markówka	186
11.	Mogilno Duże	274
12.	Mogilno Małe	180
13.	Morgi	47
14.	Orpelów	446
15.	Orpelów-Numerki	187
16.	Poleszyn	179
17.	Przygoń	153
18.	Róża	171
19.	Szczerki	71
20.	Talar	24
21.	Wincentów	207
22.	Wymysłów-Enklawa	47
23.	Wymysłów Francuski	121
24.	Wymysłów-Piaski	34
25.	Zimne Wody	34

Największą liczebnością mieszkańców charakteryzowała się miejscowość Dobroń zamieszkiwana przez 2109 osób (co stanowi 27,68% ogółu mieszkańców gminy), będąca siedzibą gminy i głównym lokalnym ośrodkiem administracyjno-edukacyjno-gospodarczym. Kolejnymi ośrodkami o wysokim zaludnieniu w odniesieniu do obszaru gminy Dobroń są: Chechło Pierwsze - 1119 osób i Chechło Drugie - 909 osób. Średni wiek mieszkańców gminy wynosi 41,0 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

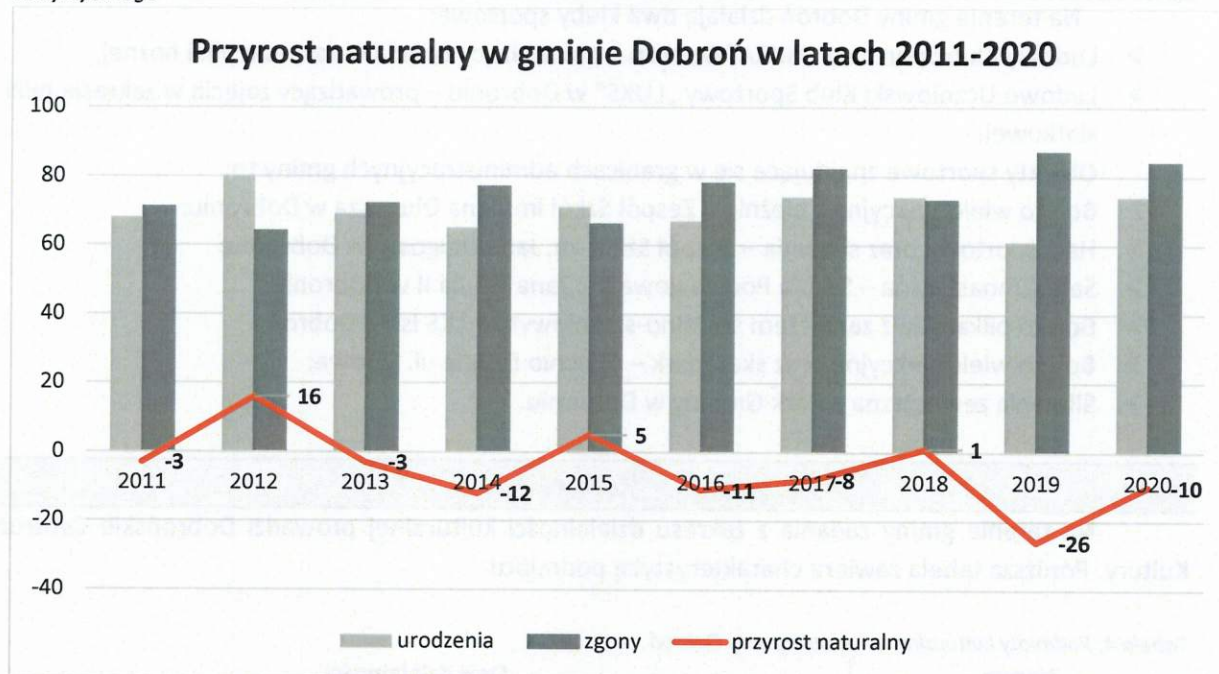
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego latach 2012-2021 liczba mieszkańców wzrosła o 4,87%.

Ilustracja 2: Demografia w gminie Dobroń w latach 2012-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

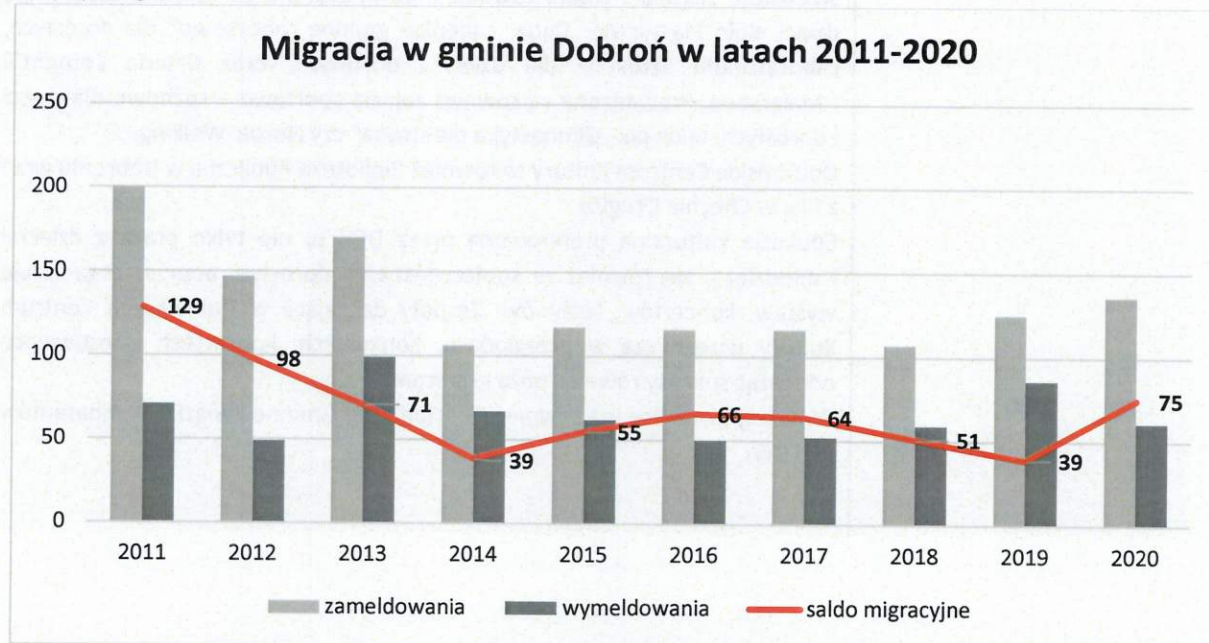
Zgodnie z danymi statystycznymi Gminy Dobroń, w 2021 roku gmina odnotowała ujemny przyrost naturalny wynoszący na dzień 31.12.2021 r. -26. W 2021 roku urodziło się 60 dzieci i odnotowano 86 zgonów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w latach 2010-2020 mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Ilustracja 3: Przyrost naturalny w gminie Dobroń w latach 2011-2020, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W 2021 roku, zgodnie z danymi ewidencyjnymi Gminy Dobroń, zarejestrowano 165 zameldowań (w tym migracje i przemeldowania w obrębie tej samej gminy) i 39 wymeldowań.

Ilustracja 4: Migracja w gminie Dobroń w latach 2010-2020, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Sport

Na terenie gminy Dobroń działają dwa kluby sportowe:

- Ludowy Klub Sportowy „ISKRA” Dobroń – prowadzący zajęcia w zakresie piłki nożnej;
- Ludowo Uczniowski Klub Sportowy „LUKS” w Dobroniu – prowadzący zajęcia w zakresie piłki siatkowej.

Obiekty sportowe znajdujące się w granicach administracyjnych gminy to:

- Boisko wielofunkcyjne z bieżnią – Zespół Szkół im. Jana Długosza w Dobroniu;
- Hala sportowa oraz siłownia – Zespół Szkół im. Jana Długosza w Dobroniu;
- Sala gimnastyczna – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dobroniu;
- Boisko piłkarskie z zapleczem socjalno-szatniowym – LKS Iskra Dobroń;
- Boisko wielofunkcyjne oraz skatepark – Chechło Drugie ul. Lipowa;
- Siłownia zewnętrzna – Park Gminny w Dobroniu.

Kultura

Na terenie gminy zadania z zakresu działalności kulturalnej prowadzi Dobrońskie Centrum Kultury. Poniższa tabela zawiera charakterystykę podmiotu.

Tabela 4: Podmioty kulturalne na terenie gminy Dobroń

Nazwa	Opis działalności
Dobrońskie Centrum Kultury ul. W. Witosa 1a 95-082 Dobroń http://dck.dobron.pl/	Dobrońskie Centrum Kultury powstało 1 lipca 2016 r. na mocy Uchwały Rady Gminy w Dobroniu. Dobrońskie Centrum Kultury prowadzi różnorodną działalność kulturalną, kładąc szczególny nacisk na rozwój amatorskiego ruchu artystycznego. W placówce działalność prowadzi Orkiestra Dęta, Zespół Pieśni i Tańca „Dobroń”, Zespół tańca hip-hop „Fresh Move”, Teatr sPokoLeń, Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia”. Działa również Koło Plastyczne „W świecie sztuki” dla dzieci, Koło Plastyczne „Cuda, cudenka- gminne robótkowo” dla dorosłych, Laboratorium Sztuki – dla dzieci i dorosłych, oraz Galeria Fotografii i Malarstwa. Prowadzone są również zajęcia sportowo – ruchowe dla dzieci i dorosłych, takie jak „Gimnastyka dla smyka” czy Nordic Walking. Dobrońskie Centrum Kultury to również Biblioteka Publiczna w Dobroniu wraz z filią w Chechle Drugim. Edukacja kulturalna preferowana przez DCK to nie tylko praca z dziećmi i młodzieżą, ale również ze społeczeństwem dorosłym poprzez organizację wystaw, koncertów, festynów. Zespoły działające w Dobrońskim Centrum Kultury uczestniczą w przeglądach, konkursach, koncertach i festiwalach odnosząc sukcesy również poza granicami kraju. W naszej placówce ma również siedzibę Koło Gminne Związku Kombatanów RP i BW.

Edukacja

Do zadań gminy należy zapewnienie warunków działania szkół i przedszkoli, wykonywanie remontów obiektów szkolnych, wyposażenie placówek oświatowych w niezbędny sprzęt, pomoce dydaktyczne, które pozwolą realizować programy nauczania, przeprowadzanie egzaminów i konkursów.

Na terenie Gminy Dobroń obecnie funkcjonują następujące placówki edukacyjne:

Tabela 5: Placówki edukacyjne w gminie Dobroń

Nazwa	Lp. uczniów stan na dzień 30.09.2021 r.	Lp. etatów nauczycieli stan na dzień 30.09.2021 r.	Opis placówki
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dobroniu ul. H. Sienkiewicza 39 95-082 Dobroń	349	30,06	8-letnia Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dobroniu z oddziałami przedszkolnymi działa na podstawie aktu założycielskiego tj. Uchwały rady Gminy nr XXVI/201/2001/2017 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjum do nowego ustroju szkolnego. Podstawowym zadaniem szkoły jest pełna realizacja podstaw programowych kształcenia ogólnego z zachowaniem zalecanych form i sposobów jej realizacji i wykształcenie u uczniów wymaganych programowo umiejętności. Do pozostałych zadań szkoły należy m.in.: 1) zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole i na zajęciach organizowanych przez szkołę; 2) zorganizowanie systemu opiekuńczo-wychowawczego odpowiednio do istniejących potrzeb; 3) kształtowanie środowiska wychowawczego, umożliwiającego pełny rozwój uczniów w warunkach poszanowania ich godności osobistej oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej; 4) realizacja programów nauczania, które zawierają podstawę programową kształcenia ogólnego dla przedmiotów objętych ramowym planem nauczania; 5) rozpoznawanie możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów; 6) organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom

			i nauczycielom stosownie do potrzeb i zgodnie z odrębnymi przepisami; 7) organizowanie obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć dydaktycznych z zachowaniem zasad higieny psychicznej; 8) dostosowywanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów; 9) wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne i sprzęt umożliwiający realizację zadań dydaktycznych; 10) organizacja kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w formach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach; 11) wspomaganie wychowawczej roli rodziców; 12) kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania wolnego czasu; 13) współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym m.in. policją, stowarzyszeniami, parafią, rodzicami w celu kształtowania środowiska wychowawczego w szkole; 14) upowszechnianie wśród uczniów wiedzy ekologicznej oraz kształtowanie właściwych postaw wobec problemów ochrony środowiska; 15) zapobieganie wszelkiej dyskryminacji.
Szkoła Podstawowa im. Jadwigi Wajsówny w Chechle Drugim Chechło Drugie ul Lipowa 1 95-082 Dobroń	139	18,37	Szkoła znajduje się kilka kilometrów na południe od Pabianic, w piętrowym murowanym budynku. Od blisko 85 lat pełni zadania z zakresu nauczania i edukowania dzieci i młodzieży. Przedmiotem działalności Szkoły jest nauczanie i wychowanie uczniów. Szczegółowe cele i zadania określa statut Szkoły. Dyrektor Szkoły kontroluje spełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe w obwodzie Szkoły i prowadzi ewidencję spełniania obowiązku szkolnego.
Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Mogilnie Dużym Mogilno Duże 95-082 Dobroń	129	16,36	Szkoła została wybudowana i oddana do użytku w czerwcu 1994 roku. Wybudowana została przez samorząd gminny przy czynnym wsparciu mieszkańców Mogilna. Początkowo planowana jako szkoła z trzema oddziałami i przedszkolem pomieściła od 1 września 1994 roku osiem klas i oddział

			zerowy. W tym czasie uczęszczało do niej ponad 140 uczniów. Wkrótce uruchomiono w placówce stołówkę i pierwszą w gminie pracownię komputerową. W roku szkolnym 1999/2000 stanowisko dyrektora objął mgr Andrzej Nowicki. Od tego roku w szkole organizowane są festyny gminne z okazji Dnia Dziecka. W 2000 roku odbyła się pierwsza w gminie uroczystość nadania szkole imienia Władysława Stanisława Reymonta. Głównym zadaniem placówki jest pełna realizacja podstaw programowych kształcenia ogólnego z zachowaniem zalecanych form i sposobów jej realizacji i wykształcenie u uczniów wymaganych programowo umiejętności.
Publiczne Przedszkole w Dobroniu ul. Sienkiewicza 60 95-082 Dobroń	145	11,79	Przedszkole to placówka 3-oddziałowa realizująca cele i zadania określone w ustawie o Systemie Oświaty oraz przepisach wydanych na jej podstawie, a w szczególności podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Organami przedszkola są: 1. Dyrektor przedszkola; 2. Rada Pedagogiczna; 3. Rada Rodziców.

O wysokim poziomie kształcenia uczniów świadczą wyniki egzaminów 8 klas, które zostały przedstawione poniżej:

Tabela 6: Wyniki egzaminów ośmioklasisty – zestawienie porównawcze, źródło: Raport o stanie Gminy Dobroń za 2020 r.

Nazwa szkoły/obszaru	Język polski	Język angielski	Język niemiecki	Matematyka
Szkoła Podstawowa w Dobroniu	58%	66%	57%	54%
Szkoła Podstawowa w Chechle Drugim	60%	55%	57%	48%
Szkoła Podstawowa w Mogilnie Dużym	62%	55%	-	50%
Gmina Dobroń	60%	60%	57	51%
Powiat pabianicki	56%	58%	52%	48%
Województwo łódzkie	58%	54%	49%	47%
Polska	59%	54%	45%	46%

Poza wymienionymi powyżej jednostkami na terenie Gminy Dobroń funkcjonują również:

- Niepubliczny Żłobek „Akademia Maluszka”, w którym opieką może zostać objęte 20 dzieci w wieku do 3 lat,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „ZMYŚLOLANDIA” learn&play, w którym opieką może zostać objęte 25 dzieci w wieku 3-5 lat.

Pomoc społeczna

Realizacją zadań w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Dobroń zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu. Ośrodek jest jednostką organizacyjną Gminy Dobroń, finansowaną z budżetu gminy i budżetu państwa oraz innych środków pozabudżetowych, samodzielnie prowadzi obsługę finansową oraz posiada odrębny numer bankowy. Obszar działalności GOPS-u stanowi gmina Dobroń. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dobroniu kieruje i reprezentuje na zewnątrz Kierownik, który na podstawie zarządzenia Wójta Gminy upoważniony jest do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania zadań własnych oraz zleconych.

Zgodnie z danymi za 2021 rok z pomocy społecznej korzystało:

- 68 rodzin (122 osoby w tych rodzinach),
- liczba rodzin otrzymujących świadczenia rodzinne 281 rodzin, liczba osób 1 105,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 17 rodzin, liczba osób 29,
- świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” otrzymało 1041 rodzin dla 1 554 dzieci.

Tabela 7: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na kategorie udzielanej pomocy przez GOPS w latach 2019-2021

Kategoria	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ubóstwo	73	91	65
Sieroctwo	11	13	8
Bezdomność	1	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności	21	0	0
Bezrobocie	21	49	39
Niepełnosprawność	50	48	61
Długotrwała lub ciężka choroba	11	21	35
Bezradność w sprawach opieki wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego	96	86	54
w tym rodziny niepełne	16	10	10
rodziny wielodzietne	0	5	10
Alkoholizm	20	20	8
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	2	3
Sytuacje kryzysowe	0	0	0

Ochrona zdrowia

Zadania z zakresu ochrony i opieki zdrowotnej na terenie gminy Dobroń realizuje Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia z siedzibą przy ulicy Sienkiewicza 60 w Dobroniu. To podmiot, który jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Gmina Dobroń. W skład Ośrodka Zdrowia wchodzi następujące komórki organizacyjne:

1. Poradnia lekarza rodzinnego
2. Poradnia pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej
3. Poradnia rehabilitacyjna

4. Pracownia fizjoterapii
5. Punkt pobrań materiałów do badań
6. Gabinet medycyny szkolnej
7. Gabinet zabiegowy.

Mieszkańcy gminy w razie konieczności mogą korzystać z usług gabinetów innych specjalizacji dojeżdżając do miast – głównie do Pabianic, Łasku i Łodzi.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli, ale również ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego, a także przed zjawiskami mogącymi zakłócić normalne funkcjonowanie obywateli, godzącymi w ogólnoprzyjęte normy postępowania. Jego utrzymanie jest istotne dla zapewnienia stanu optymalnego i sprawnego funkcjonowania społeczeństwa.

Na podstawie umowy z dnia 19 lipca 2021 r. z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi zostały przekazane środki finansowe w wysokości 20 833,33,00 zł. na dofinansowane zakupu samochodu osobowego typu SUV w wersji oznakowanej dla Komendy Powiatowej Policji w Pabianicach z przeznaczeniem dla Posterunku Policji obsługującego obszar gminy. Dofinansowane do zakupu ww. samochodu miało na celu skrócenie czasu reagowania przez Policjantów obsługujących teren gminy Dobroń na zgłoszenia od mieszkańców w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Tabela 8: Liczba interwencji policyjnych na terenie gminy Dobroń w latach 2019-2021

Kategoria zdarzenia	2019	2020	2021
Wykroczenia	46	41	76
Przestępstwa	80	60	51

Analiza ww. danych wskazuje na wzrost liczby wykroczeń w 2021 roku w stosunku do roku 2020 o 46,05%. Odnotowuje się jednak sukcesywny spadek przestępstw w 2021 roku w kontekście do roku 2020 odnotowano spadek o 15%.

Na terenie gminy Dobroń działa 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

- OSP Chechło – jednostka włączona do KSRG,
- OSP Dobroń – jednostka włączona do KSRG,
- OSP Łdzań,
- OSP Markówka,
- OSP Mogilno,
- OSP Morgi,
- OSP Orpelów,
- OSP Róża.

Związek OSP na terenie gminy skupia w swoich szeregach 337 członków w tym 284 członków czynnych. Młodzieżowe drużyny pożarnicze zrzeszają 41 osób.

Tabela 9: Liczba interwencji OSP na terenie gminy Dobroń w latach 2018-2021

Kategoria zdarzenia	2018	2019	2020	2021
Pożary	32	46	23	22
Miejscowe zagrożenia	112	85	109	136
Fałszywe alarmy	4	8	8	11

Działalność organizacji pozarządowych

Na terenie gminy odnotowano działalność następujących organizacji pozarządowych:

Tabela 10: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Dobroń, stan na dzień 11.07.2022 r.

Lp.	Nazwa	Adres	Numer KRS
Stowarzyszenia lokalne			
1.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Dobroniu	ul. Pabianicka 1, 95-082 Dobroń	0000345105
2.	Stowarzyszenie Zielona Kolumna	Orpelów – Numerki 34 95-082 Dobroń	0000488608
3.	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich - Jutrzenka	ul. Lipowa 17 95-082 Dobroń	0000492056
4.	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Dobrońskiej	ul. Sienkiewicza 39 95-082 Dobroń	0000239910
5.	WILD HOGS GANG FROM GRABIA	Poleszyn 7 95-082 Dobroń	-
Ochotnicze Straże Pożarne			
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dobroniu	ul. Pabianicka 1, 95-082 Dobroń	0000075825
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Chechle	ul. Lipowa 18, Chechło Drugie, 95-082 Dobroń	0000028654
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Ldzaniu	Ldzań 36, 95-082 Dobroń	0000106629
9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Róży	Róża 42, 95-082 Dobroń	0000094030
10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Orpelowie	Orpelów 20, 95-082 Dobroń	0000085913
11.	Ochotnicza Straż Pożarna w Morgach	Morgi 25, 95-082 Dobroń	0000019543
12.	Ochotnicza Straż Pożarna w Markówce	Markówka 15, 95-082 Dobroń	0000092067
13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mogilnie Małym	Mogilno Małe, 95-082 Dobroń	0000044168
Kluby Sportowe			
14.	Ludowy Klub Sportowy „ISKRA”	ul. Sportowa 19a 95-082 Dobroń	0000112486
15.	Ludowy Klub Sportowy „LUKS” Dobroń	ul. Sienkiewicza 39, 95-082 Dobroń	0000003354
16.	KLUB SPORTOWY DYNAMIT	ul. Kaczeńcowa 12, 95-082 Dobroń	-
Fundacje			
17.	Fundacja ZIELONY PRZYŁĄDEK	Brogi 2 95-082 Dobroń	0000455204
18.	Fundacja Eli Nowak	ul. Asnyka 14, Chechło Pierwsze, 95-082 Dobroń	0000787865
Terenowe jednostki organizacyjne stowarzyszeń			
19.	Polski Związek Wędkarski Koło Nr 38 „KLEŃ”	ul. Długa 1, Chechło Pierwsze, 95-082 Dobroń	-

Bezrobocie

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2020 r. w gminie Dobroń na 1000 mieszkańców pracowało 198 osób. 42,7% wszystkich pracujących ogółem stanowiły kobiety, a 57,3% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Dobroń wynosiło w 2020 roku 6,1% (6,6% wśród kobiet i 5,6% wśród mężczyzn).

Ilustracja 5: Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Dobroń w latach 2010-2020, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Zgodnie z danymi z dnia 31.12.2021r. na terenie gminy Dobroń struktura bezrobocia przedstawiała się następująco:

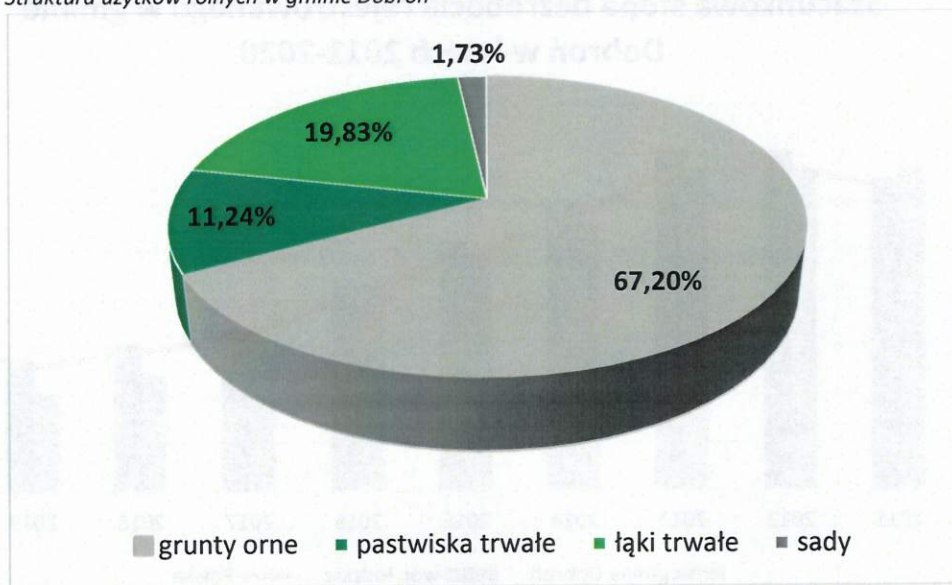
Tabela 11: Struktura bezrobocia na terenie gminy Dobroń stan na dzień 31.12.2021 r. i 30.06.2022 r., na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy

Wyszczególnienie		Bezrobotni zarejestrowani 31.12.2021:			Bezrobotni zarejestrowani 30.06.2022:		
		Razem	kobiety	mężczyźni	Razem	kobiety	mężczyźni
Ogółem		160	70	90	138	63	75
Czas pozostawania bez pracy w m-c	Do 1	7	2	5	14	8	6
	1-3	22	5	17	17	9	8
	3-6	20	11	9	16	9	7
	6-12	25	14	11	22	9	13
	12-24	44	20	24	29	12	17
	Powyżej 24	42	18	24	40	16	24
Wiek	18-24	16	7	9	14	6	8
	25-34	46	23	23	35	19	16
	35-44	30	16	14	25	12	13
	45-54	30	11	19	36	17	19
	55-59	23	13	10	16	9	7
	60 lat i więcej	15	-	15	12	-	12

Rolnictwo

Powierzchnia ogólna gminy Dobroń wynosi 9 546 ha, w tym użytki rolne stanowią 4 702,42 ha a tereny leśne i zadrzewione 3 954,77 ha. Użytki rolne to 49,26 % powierzchni gminy, co wskazuje na jej charakter rolniczy.

Ilustracja 6: Struktura użytków rolnych w gminie Dobroń

Grunty orne charakteryzują się występowaniem gleb o następujących klasach bonitacyjnych:

- kl. I i II – brak gleb,
- kl. III i IV – 41 %,
- kl. V i VI – 59 %.

Użytki zielone: kl. III i IV – 51 %, kl. V i VI – 49 %.

Kompleksy glebowe wskazują przydatność rolniczą poszczególnych obszarów gminy, w których dominują kompleksy żytnie, dlatego w strukturze zasiewów dominują uprawy żyta, pszenżyta, mieszanek zbożowych oraz ziemniaków:

- zboża: 1881,5 ha (85,5 %) – dominująca uprawa mieszanki zbożowej,
- ziemniaki: 250 ha (10,1%),
- pastewne: 72 ha (3,6%),
- warzywa: 4 ha (0,2%),
- pozostałe: 11 ha (0,6%).

Ilustracja 7: Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Dobroń

Lp.	Powierzchnia (ha)	Liczba gospodarstw
1.	1-3	601
2.	3,01-5	212
3.	5,01-8	153
4.	powyżej 8,01	136
Łącznie:		1102

Produkcja zwierzęca i kierunki użytkowania gruntów oraz struktura zasiewów dają możliwości rozwoju dla produkcji zwierzęcej - użytki zielone stanowią ponad 1/3 wszystkich użytków rolnych, a uprawy roślin pastewnych sięgają prawie 10% upraw. Stanowi to dobrą bazę do utrzymania optymalnego pogłowia bydła (z nastawieniem na chów bydła mlecznego) oraz trzody chlewnej. Mimo możliwości rozwoju, można zaobserwować spadek opłacalności produkcji oraz pojawiające się problemy ze zbytem.

Podmioty gospodarcze i rynek pracy

Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (<http://aplikacja.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/search.aspx>) stan na dzień 26.07.2022 r. na terenie Gminy Dobroń funkcjonowało 623 podmiotów gospodarczych. Największa liczba podmiotów gospodarczych występuje w miejscowości Dobroń – 192 podmioty (31,02% ogółu podmiotów gospodarczych na terenie gminy), co warunkowane jest funkcją wskazanego obszaru.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Dobroń najwięcej jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego stan na dzień 31.12.2020 r.:

- 4,1% (35) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 31,0% (266) podmiotów,
- 65,0% (558) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Dobroń najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (26.9%) oraz budownictwo (18.2%).

Porównując dane statystyczne dotyczące liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy z lat 2020-2022 zauważalny jest sukcesywny spadek ich liczebności (w 2020 roku na omawianym obszarze funkcjonowało 859 podmiotów gospodarczych, Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej stan na dzień 27.07.2022 r. na terenie gminy Dobroń funkcjonowało 623 podmioty gospodarcze). Tendencja ta generowana jest skutkami pandemii COVID 2019 jak również zaistniałym kryzysem ekonomiczno-gospodarczym oraz sytuacją geopolityczną (atak zbrojny wojsk rosyjskich na Ukrainę).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2020 r. w 2020 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Dobroń wynosiło 4 675,00 PLN, co odpowiada 84,65% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Dobroń 764 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 317 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy – tym samym saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -447. 13,0% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Dobroń pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 39,6% w przemyśle i budownictwie, a 21,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 3,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Klimat i środowisko przyrodnicze

Ogólna charakterystyka klimatu na terenie gminy Dobroń przedstawia się następująco¹:

- średnia roczna temperatura: ok. 7,6 °C,
- przewaga wiatrów zachodnich oraz północno – zachodnich i południowo – zachodnich;
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych: 517 mm,
- pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio 62 dni,
- zima trwa średnio 80 dni,
- lato 98 dni,
- okres wegetacyjny trwa około 215 dni.

Należy zaznaczyć, że na podstawie danych z wielolecia 1971-2000 w województwie łódzkim odnotowano wzrost średniej rocznej temperatury o 2 do 3°C jak również wzrost ekstremalnych zjawisk pogodowych, takimi jak upały i deszcze nawalne oraz powodzie².

Gmina Dobroń położona jest w obrębie Wysoczyzny Łaskiej, co warunkuje rzeźbę omawianego obszaru. Na krajobraz gminy składają się formy dolinne, płaskie i faliste wysoczyzny, wały wydymowe i zagłębienia bezodpływowe.

Teren gminy przedstawia rzeźbę polodowcową o charakterze wysoczyznowym, silnie zdenudowaną, płaską (o spadkach poniżej 2%), położoną średnio na wysokości od 180 do 185 m n.p.m., lekko nachyloną ze wschodu na zachód, ponacinaną formami dolinnymi i urozmaiconą płaskimi obniżeniami powytopiskowymi. Zachodnia część gminy przecięta jest z północy na południe (od wsi Markówka do wsi Mogilno Duże) doliną wód roztopowych, o szerokim (od 800 do 1400 m), płaskim dnie, wykorzystywanym współcześnie przez rzekę Pałusznicę. Przez południowo-zachodnią część gminy przebiega dolina rzeki Grabi. Wschodni obszar omawianego terenu, od miejscowości Dobroń w kierunku południowo-wschodnim do wsi Róża, charakteryzuje się występowaniem wydym parabolicznych i wałowych o zróżnicowanych wysokościach względnych od 3-18 m, stromych zboczach, których spadki często przekraczają 10%. Duże skupiska wydym znajdują się także na południe od wsi Barycz oraz na południe od wsi Mogilno Duże.

Gmina Dobroń położona jest w obrębie dorzecza Odry. Prawie w całości teren gminy odwadniany jest przez rzekę Grabię (prawobrzeżny dopływ Widawki, przepływający przez południowo-zachodnią część gminy na odcinku około 10 km) i jej dopływ tj. Pałusznicę, przepływającą przez gminę południkowo od wsi Wymysłów. Jedynie północno-zachodni fragment terenu należy do zlewni rzeki Ner.

Wody podziemne na terenie gminy Dobroń mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną.

Na obszarze gminy Dobroń znajduje się 3463,04 ha lasów państwowych oraz 549,34 ha lasów prywatnych.

Głównymi gatunkami lasotwórczymi w Lasach Państwowych są:

- sosna – 93% powierzchni,
- brzoza – 3,2% powierzchni,
- modrzew – 1,3% powierzchni,
- dąb – 1,2% powierzchni

Głównymi gatunkami lasotwórczymi w lasach prywatnych są:

- sosna – 78% powierzchni,

¹ Opis warunków klimatycznych na podstawie treści zawartych w dokumencie pn.: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń na lata 2020-2024 z perspektywą do roku 2028, rozdz. Warunki klimatyczne, s. 17

² Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, s. 36

- brzoza – 12% powierzchni,
- olsza czarna – 8% powierzchni

Na terenie gminy Dobroń wyróżniono 13 typów siedliskowych w lasach państwowych i 8 typów siedliskowych w lasach prywatnych.

Na obszarze gminy Dobroń znajdują się zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tj.:

- „Dolina Grabi” – w którym ochroną objęto zespoły łąkowe z unikalnymi gatunkami roślin oraz zbiorowiska leśne;
- „Mogilno” – stanowiący ochronę wydmy z pokrywającym ją drzewostanem sosnowym, pełniącym funkcję lasu drzewochronnego;
- „Dobroń” – zawierający śródleśny krajobraz wydm i torfowisk z cennymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej o różnym stadium sukcesji.

Oprócz wyżej wymienionych zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie gminy występują również:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, Dz.U.W.S. Nr 20 z dnia 9 września 1998 r., poz. 115);
- Obszar Natura 2000 Grabia PLH100021 – Specjalny Obszar ochrony Siedlisk (ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia (PLH100021), Dz.U.R.P. z dnia 18 listopada 2021 r., poz. 2079 r.);
- Użytek ekologiczny Rzeki Grabia (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 marca 1993 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, Dz.U.W.S. Nr 5 z dnia 16 marca 1993 r., poz. 3).

Ponad to w ramach systemu obszarów chronionych województwa łódzkiego przewiduje się utworzenie: Tuszyńsko-Dłutowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (poprzez weryfikację Obszaru Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi – m.in. zmiana granic, aktualizacja aktu prawnego) oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Neru.

Na terenie leśnictwa Mogilno i Poleszyn bagna śródleśne i przyleśne uznano za użytki ekologiczne. Ochronę prawną wprowadzono w związku z potrzebą zachowania w stanie naturalnym ekosystemów bagiennych wraz z cennymi okazami flory i fauny.

Wśród pomników przyrody na terenie gminy ochroną objęto: dęby szypułkowe, grab zwyczajny, lipy drobnolistne, wiąz szypułkowy, klon zwyczajny oraz bagno, naturalne ekosystemy bagienne i zespoły przyrodniczo – krajobrazowe.

Fauna leśna na terenie gminy Dobroń jest dość bogata. Grupa zwierząt łownych reprezentowana jest przez jelenie, sarny, dziki, łosie i daniela. Zwierzyna drobna bytująca na tym terenie to lisy, zające, bażanty, kuropatwy, słonki, kuny, borsuki, kaczki, czaple, piżmaki, łyski i jenoty.

Poza tym w ramach ogólnopolskiej inwentaryzacji bociana białego na terenie gminy zlokalizowano 8 gniazd tego gatunku.

Teren gminy Dobroń to obszar dość dużej atrakcyjności i różnorodności fauny i flory. Ukształtowanie powierzchni gminy silnie oddziałuje na jej układ funkcjonalno-przestrzenny a przewaga terenów o niewielkim nachyleniu stwarza predyspozycje dla rozwoju funkcji rolniczej, jak również rozwoju sieci osadniczej.

Ze względu na podmiejski, zurbanizowany charakter gminy środowisko przyrodnicze w części najbardziej zurbanizowanej (Dobroń, Chechło) w wysokim stopniu pozbawione zostało cech naturalnych.

Obszary najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowe są objęte ochroną przed narastającym wpływem antropopresji. W większości są one objęte ochroną prawną o randze obszarów chronionego krajobrazu.

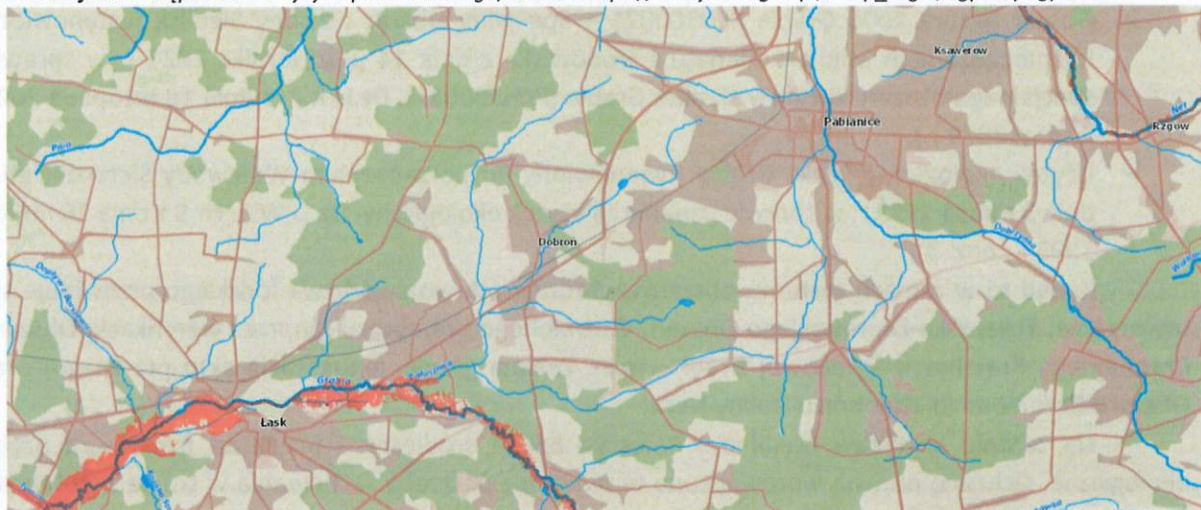
Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Dobroń leży w granicach 8 Jednolitych Częściach Wód Powierzchniowych, są to:

- Pisia (RW600017183249 i RW600016182876),
- Dopływ z Anielina (RW600016182874),
- Pałusznicza (RW600016182869),
- Ner do Dobrzynki (RW600017183229),
- Grabia od Dłutówki do Dopływu z Anielina (RW600019182873),
- Dopływ z Gucina (RW600016182858),
- Dopływ ze Ślądkowic (RW600016182856).

Na obszarze gminy Dobroń znajdują się obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w okolicach rzeki Grabia.

Ilustracja 8: Wstępna ocena ryzyka powodziowego, źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpWORP

Na terenie gminy Dobroń znajdują się 45 studni, w tym 14 w utworach czwartorzędowych i 31 w utworach kredowych. W północno-wschodniej części gminy, zlokalizowany jest fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Niecka Łódzka” nr 401, związany z utworami wodonośnymi kredy dolnej. Utwory kredy dolnej nie są ujmowane, jako mniej dostępne, z uwagi na głębsze zaleganie i dużą zasobnością nadległych pływów występujących poziomów wodonośnych. Zasoby zbiornika nr 401 zostały udokumentowane w 2014 r. i wynoszą w przypadku odnawialnych – 183 600 m³ /d, dyspozycyjnych – 97 200 m³/d. Obszar gminy znajduje się w obrębie dwóch zbiorników wód podziemnych, są to: JCWPd nr 72 i 83.

Badania JCWPd na terenie powiatu pabianickiego wykazały, że zbiornik wód podziemnych nr 72 cechuje się stanem dobrym, zarówno pod względem chemicznym, jak i ilościowym. Na terenie zbiornika o numerze 84 nie były prowadzone badania na terenie powiatu pabianickiego.

Ocena jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Gminy Dobroń nie jest zadowalająca. Źródłem zanieczyszczeń wód są czynniki antropogeniczne wiążące się przede wszystkim z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej oraz niedostateczne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej.

Turystyka

Obszar gminy Dobroń to teren przez, który przebiegają szlaki piesze, pieszo-rowerowe i rowerowe³ tworzące warunki do uprawiania aktywnej turystyki:

- Szlak Dobroń-Talar: szlak żółty, pieszo-rowerowy o długości ok. 6 km. Trasa doprowadza do najciekawszych fragmentów rzeki Grabi i młyna w Talarze. Umożliwia także obejście kamieniołomów w Mogilnie;
- Szlak Pabianice-Łask: szlak pieszy zielony, dostępny dla turystyki rowerowej o długość 26 km, w przeważającej części szlak leśny. Szlak umożliwia poznanie Lasu Karolewskiego wraz z torfowiskami, rzeki Grabi wraz z otaczającymi ją łąkami i lasami, młynów w osadzie Talar, doprowadza do Łasku, gdzie znajdują się ciekawe zabytki architektury i sztuki sakralnej;
- Szlak Pabianice-Chechłó: szlak pieszo-rowerowy niebieski o długości ok. 7 km;
- Szlak „Osady Braci Czeskich”: szlak pieszy niebieski z dostępem dla rowerzystów o długości ok. 65 km. Szlak wiedzie przez miejscowości związane z osadnictwem Braci Czeskich i ma na celu popularyzację i przybliżenie ich historii. Głównym punktem szlaku jest Zelów, gdzie do dnia dzisiejszego żyją potomkowie dawnych osadników pochodzenia czeskiego. W mieście działa Parafia Ewangelicko-Reformowana, a przy niej Muzeum Ośrodek Dokumentacji Dziejów Braci Czeskich;
- Szlak Pabianice-Kolumna: szlak pieszo-rowerowy czerwony o długości ok. 19 km;
- Szlak Kajakowy Nad Grabią: szlak rozpoczyna się w osadzie Talar i kończy się w Łasku nad zalewem „Zajączek”;
- Szlak Kolumna-Lutomiersk: szlak pieszy czerwony, długość 18 km;
- Łódzka Magistrala Rowerowa (N-S): szlak rowerowy czerwony, łączna długość 201,5 km, Gdańsk-Łódź-Kraków, na terenie gminy Dobroń przebiega przez miejscowości: Wymysłów-Wincentów-Mogilno-Ldzań;
- Łódzki Szlak Konny: pomarańczowy najdłuższy w Europie szlak konny, składa się z 2 pętli: wewnętrznej i zewnętrznej – obejmuje łącznie ponad 1800 km. Z inicjatywy lokalnych ośrodków jazdy konnej szlak wydłużył się o ponad 200 km nowych tras. Planowane jest wyznakowanie kolejnych nowych odcinków. Szlak łączy ponad 200 ośrodków jeździeckich, oferuje ponad 1000 atrakcji turystycznych;
- Szlak „Imienia Św. M. M. Kolbego”: niebieski szlak rowerowy;
- Szlak Okrężny Wokół Łodzi: czerwony szlak pieszy, dostępny dla rowerów. Szlak turystyczny aglomeracji łódzkiej ma charakter pętli o długości ok. 177 km. Przebiega przez Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, Wysoczyznę Łaską oraz Wysoczyznę Bełchatowską.

Dziedzictwo kulturowe

Pierwsze ślady życia ludzkiego na obszarze gminy Dobroń datowane są na trzecie tysiąclecie przed naszą erą (w 1982 roku archeolodzy odkryli na terenie cmentarza w Dobroniu osadę z epoki pucharów lejkowatych, składającą się z 5 gospodarstw). Pierwszy zapis mówiący o wsi Dobroń to akt uposażenia pabianickiego kościoła z 1398 roku informujący o dziesięcinach wsi należących kościołowi, inne źródła podają datę 1366 r. Istnienie wsi zostało również odnotowane w kronikach Jana Długosza: w latach 1511-1518 wspomniano, że „Dobrun” jest własnością kapituły krakowskiej, powiatu szadkowskiego.

Na terenie gminy znajdują się następujące zabytki:

³ Informacje zaczerpnięto ze strony internetowej:

http://www.dolinarzekigrabi.home.pl/baza/index.php?option=com_content&view=article&id=130&Itemid=169

- Kościół św. Wojciecha w Dobroniu zbudowany w latach 1763-1779. Budowa drewniana, modrzewiowa o konstrukcji zębowej, szalowana, na planie krzyża łacińskiego, z trójkątnie zamkniętym prezbiterium. Wewnątrz są trzy ołtarze barokowe, rokokowa chrzcielnica, cenne żyrandole;
- Drewniana dzwonnica barokowa o konstrukcji słupowej, nakrytej dachem czterosпадowym zwieńczonym iglicą w Dobroniu. Powstała około 1769 roku, wewnątrz znajduje się niezależna konstrukcja stalowa, na której zawieszony jest dzwon;
- Drewniana przydrożna kapliczka św. Floriana z XVIII w. w Dobroniu, obecnie z młodszą figurką św. Floriana, wstawioną w miejsce rzeźby przedstawiającej św. Jana Nepomucena, przeniesionej do kościoła parafialnego;
- Osada młyńska w Talarze – drewniany młyn wodny stojący na lewym brzegu rzeki Grabi, we wsi Talar. Pochodzi z końca XIX stulecia. Jest budowlą dwupiętrową. Zachowały się urządzenia dawnego napędu wodnego. We wnętrzu znajduje się turbina elektryczna. W połączeniu z tym młynem stoi inny młyn z połowy XIX w. - budowla drewniana, jednopiętrowa. Oba młyny są nieczynne;

Głównym celem dla władz samorządowych Gminy Dobroń jest dążenie do poprawy stanu zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego jak również aktywne zarządzanie zasobami historycznymi, przyrodniczymi i kulturowymi gminy ze względu na fakt, że ww. stanowią nie tylko o tożsamości kulturowej danej społeczności, ale są istotnym elementem dla gospodarczego rozwoju lokalnego.

Infrastruktura techniczna

Układ komunikacyjny

Przez teren gminy Dobroń przebiega droga nr S14, stanowiąca bezpośrednie połączenie z aglomeracją łódzką oraz z Sieradzem.

Na koniec roku 2021 długość dróg będących w zarządzie Gminy Dobroń wynosiła 157,2 km, z czego drogi gminne stanowiły 61,2 km, a pozostałe 96 km to drogi gminne wewnętrzne. Nawierzchnia dróg przedstawiała się następująco:

- nawierzchnia asfaltowa 67,6 km,
- frez asfaltowy 5,7 km,
- tłuczeń 34,7 km,
- pozostałe nawierzchnie 49,2 km.

Długość chodników przy drogach gminnych i wewnętrznych na koniec 2021 roku na terenie gminy wynosiła 7,42 km. W raportowanym roku wybudowano 450 mb chodnika. Potrzeba budowy dróg jest jedną z głównych potrzeb z zakresu infrastruktury komunalnej.

W celu zapewnienia społeczności lokalnej gminy możliwości korzystania z publicznego transportu zbiorowego w ramach komunikacji międzygminnej z budżetu Gminy Dobroń w 2021r. zostały przekazane środki finansowe w wysokości 38 000,00zł. na dofinansowanie funkcjonowania linii autobusowej „D” ułatwiającej dotarcie do najbliższych aglomeracji miejskich tj. Pabianic i Łasku. Przebieg linii komunikacyjnej „D” na obszarze gminy Dobroń wynosi 7,8 km a łączna ilość wozokilometrów wykonanych na terenie gminy w 2021 r. wyniosła 103 396,80.

Obszar gminy na podstawie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia gminie Łask przez gminę Dobroń zadania z zakresu lokalnego transportu zbiorowego obsługuje również linia autobusowa Nr 1 Barycz-Łask. Łączna ilość wozokilometrów objętych dopłatą Gminy Dobroń w wysokości 8 372,62 zł wykonanych w 2021 r. wyniosła 1 796,70.

Przez teren gminy przebiega trakcja kolejowa: z Dobronia i Chechła istnieją bezpośrednie połączenia kolejowe z Łodzią, Łowiczem, Zduńską Wolą, Sieradzem, Kaliszem, Wrocławiem i Częstochową.

Sieć wodociągowa

W gminie Dobroń funkcjonuje jedno ujęcie wód podziemnych ze stacją uzdatniania wody w miejscowości Markówka, które zaopatruje w wodę mieszkańców niemal wszystkich miejscowości gminy.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu usług zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy w okresie niedoboru wody lub podczas ewentualnych awarii sieci wodociągowej, na terenie Chechła Pierwszego wykonane zostały dwa połączenia gminnej sieci wodociągowej z siecią wodociągową Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Pabianicach, tj. ul. Karolewskiej i w ul. Podmiejskiej.

Gminna sieć wodociągowa o długości 104,7 km obejmuje swym zasięgiem cały teren gminy i korzysta z niej 2840 odbiorców, w tym 2756 odbiorców indywidualnych. W 2021 roku wydobycie wody z ujęcia wody w Markówce wyniosło 507 860 m³ (średnio 1391 m³/db) i w porównaniu z 2020 rokiem zwiększyło się o 3,05 %. Wydobycie i zakup wody w 2021r. wyniósł łącznie 542 390 m³. Woda sprzedana (wg wystawionych w 2021r. faktur) to 459 457 m³, co stanowiło 84,7 % wody wydobytej i zakupionej. Pozostała ilość wody niesprzedanej to woda dostarczona na cele ochrony przeciwpożarowej, na cele technologiczne w tym awarie na sieci.

Sieć kanalizacyjna

Obszar gminy Dobroń dysponuje jedną mechaniczno-biologiczną oczyszczalnią ścieków z punktem zlewnym położoną w Dobroniu przy ul. Zakrzewki, do której doprowadzane są ścieki siecią kanalizacyjną ze skanalizowanych terenów oraz dowożone są ścieki pojazdami asenizacyjnymi z całego terenu gminy. Sieć kanalizacji sanitarnej o długości 21,2 km obejmuje swoim zasięgiem sołectwa: Zakrzewki, Dobroń, Chechło Drugie i część sołectwa Dobroń Mały. Z uwagi na długość sieci kanalizacyjnej i usytuowanie na terenach o zróżnicowanych poziomach na sieci funkcjonuje 9 przepompowni ścieków. Do sieci kanalizacji sanitarnej przyłączonych jest 666 dostawców ścieków, w tym 645 to dostawców indywidualnych i 21 pozostałych dostawców. Zgodnie z danymi uzyskanymi od mieszkańców gminy na omawianym terenie funkcjonuje 178 przydomowych oczyszczalni ścieków i 1835 zbiorników bezodpływowych (szamb). Dopływ ścieków do oczyszczalni w Dobroniu w 2021 r. wyniósł 142 892 m³/r, (średnio 391,5 m³/db), a udokumentowana ilość ścieków dopływających do oczyszczalni w 2021 r. to 100 729 m³ /r (276,0 m³/db) tj. 70,5 % ogólnego przepływu. Ilość ścieków z kanalizacji sanitarnej wynosi 75 907 m³, natomiast 24 822 m³ stanowią ścieki dowożone taborem asenizacyjnym. Pozostała ilość ścieków dopływających do oczyszczalni to wody opadowe przedostające się do kanalizacji, infiltracyjne wody gruntowe oraz nielegalne zrzuty ścieków. Do punktu zlewnego oczyszczalni ścieków w Dobroniu w 2021r. przywieziono beczkami asenizacyjnymi 24 822 m³ ścieków. Ponadto ścieki od mieszkańców gminy wywożone są pojazdami asenizacyjnymi do punktów zlewnych poza teren gminy: Łasku i Łodzi.

Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013 r. Gmina Dobroń realizuje ustawowy obowiązek gospodarowania odpadami komunalnymi pochodzącymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Dobroń, a od 1 stycznia 2018 r. w gminie Dobroń obowiązują ujednolicone dla całego kraju zasady segregacji. Oprócz odpadów zmieszanych, obowiązkowo selektywnie zbiera się cztery frakcje odpadów, a mianowicie papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło i odpady ulegające biodegradacji. W gminie Dobroń od dnia 1 lipca 2013 r. funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów

Komunalnych, tzw. PSZOK. Zbiórki objazdowe odpadów wielkogabarytowych, elektrośmieci i opon są organizowane raz w roku w okresie wiosennym. Dodatkowo w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Dobroniu oraz Aptece w Dobroniu ustawione zostały konfiskatory na przeterminowane leki, a w Urzędzie Gminy dla mieszkańców został ustawiony pojemnik, do którego można wyrzucać zużyte baterie.

Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2021 r. liczba nieruchomości, dla których złożono aktywne deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 2506, co w przełożeniu na mieszkańców daje liczbę 7106 osób objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami.

W roku 2021 z odpadów zebranych z terenu gminy Dobroń po wysortowaniu i mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zeskładowano łącznie 746,4469 Mg odpadów, w tym: pozostałości powstałe po sortowaniu i przetworzeniu odpadów komunalnych zebranych selektywnie: 43,9364 Mg – pozostałości powstałe po sortowaniu i przetworzeniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych: 702,5105 Mg.

Zgodnie z brzmieniem rocznego sprawozdania wójta gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2021, składanym do Marszałka Województwa Łódzkiego oraz do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Środowiska w Łodzi, wskazano następujące poziomy:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 20,09 % (poziom osiągnięty),
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 9,06 % (poziom osiągnięty).

Komunalne zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe Gminy Dobroń stanowią budynki komunalne mieszkalne, w tym lokal socjalny oraz lokale znajdujące się w budynkach użyteczności publicznej. Poniższa tabela zawiera zestawienie lokali mieszkalnych wchodzących w mieszkaniowy zasób gminy.

Ilustracja 9: Zasoby mieszkaniowe Gminy Dobroń

Lp.	Adres	Powierzchnia mieszkalna m ²	Ogólna ilość lokali	Ogólna ilość izb
1.	Dobroń ul. Sienkiewicza 37	52	1	3
2.	Dobroń ul. Sportowa 18	153,80	4	8
3.	Dobroń ul. 11 listopad 11	226,80	4	14
4.	Markówka 50	267	6	12
5.	Markówka 52	148,48	4	10
6.	Mogilno Duże 14	82,90	2	6
7.	Talar 1	198,20	6	9
8.	Talar 1 lokal socjalny	24	1	2
Razem:		1153,18 m	28	64

2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY, WNIOSKI

Tabela 12: Podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy Dobroń

Kategoria	Cechy/uwarunkowania gminy Dobroń
Położenie, infrastruktura komunikacyjna	Gmina wiejska położona w centralnej Polsce w granicach woj. łódzkiego, powiatu pabianickiego. Powierzchnia gminy wynosi 9 546 ha, tj. 19,4% powierzchni powiatu pabianickiego. Gminę Dobroń charakteryzuje korzystne położenie komunikacyjne. Przez gminę przebiegają korytarze transportowe tj. S-14 i S-8, stanowiące bezpośrednie połączenie z aglomeracją łódzką oraz z Sieradzem oraz trakcja kolejowa stanowiąca połączenie z Łodzią, Łowiczem, Zduńską Wolą, Sieradzem, Kaliszem, Wrocławiem i Częstochową. Na koniec roku 2021 długość dróg będących w zarządzie Gminy Dobroń wynosiła 157,2 km, z czego drogi gminne stanowiły 61,2 km, a pozostałe 96 km to drogi gminne wewnętrzne.
Zagospodarowanie przestrzenne	Największą liczebnością mieszkańców charakteryzowała się miejscowość Dobroń zamieszkiwana przez 2109 osób (co stanowi 27,68% ogółu mieszkańców gminy Dobroń), będąca siedzibą gminy i głównym lokalnym ośrodkiem administracyjno-educacyjno-gospodarczym. Strefa północna: teren położony w północnej części gminy. W jej granicach leżą wsie Wymysłów Francuski, Wymysłów Piaski, Markówka, Wincentów i Poleszyn oraz położone pomiędzy tymi wsiami kompleksy leśne. Charakteryzuje się ekstensywną zabudową wsi, dużym udziałem lasów, przewagą gleb o niskich klasach bonitacyjnych i brakiem liczących się czynników rozwojowych. Strefa centralna zurbanizowana: tereny położone w centralnej części gminy po obydwu stronach drogi krajowej Nr 14 i linii kolejowej aż do przebiegu drogi ekspresowej S-8. W jej granicach leżą wsie Chechło Pierwsze, Chechło Drugie, Dobroń, Dobroń Duży, Mogilno Małe, Mogilno Duże, Przygoń, Orpelów. Strefa ta charakteryzuje się koncentracją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w szczególności w miejscowościach Chechło Pierwsze i Chechło Drugie położone w podmiejskiej strefie Pabianic, a także w centralnej części gminy obejmującej ośrodek gminny Dobroń i strefie podmiejskiej Łasku. Odbiega od powyższej charakterystyki część południowa strefy ze wsiami Mogilno Małe i Mogilno Duże, które stanowią jedyny w gminie obszar rolniczy o wysokiej kulturze rolnej. Strefa południowa: obejmuje pozostałą część gminy położoną na południe od trasy drogi ekspresowej S-8. Jedyną miejscowością, którą zaliczono do tej strefy jest wieś Barycz leżąca na północ od tej drogi. W strefie leżą takie miejscowości jak Róża, Ldzań, Kolonia Ldzań, Morgi, Brogi, Zimne Wody i Barycz. W strefie tej występują zróżnicowane formy krajobrazu, a także zróżnicowane rodzaje zagospodarowania. Poza rolnictwem i typowymi wsiami z zabudową zagrodową (Róża, Ldzań) występują tu duże enklawy terenów rekreacyjnych.

	Powiat pabianicki a tym samym gmina Dobroń wpisują się w granice OSI miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi.
Środowisko przyrodnicze	Powierzchnia gruntów leśnych wynosi 3463,04 ha lasów państwowych oraz 549,34 ha lasów prywatnych. Gmina leży w dolinie rzeki Grabi. Na obszarze gminy Dobroń znajdują się zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tj.: ➤ „Dolina Grabi” – w którym ochroną objęto zespoły łąkowe z unikalnymi gatunkami roślin oraz zbiorowiska leśne; ➤ „Mogilno” – stanowiący ochronę wydmy z pokrywającym ją drzewostanem sosnowym, pełniącym funkcję lasu drzewochronnego; ➤ „Dobroń” – zawierający śródleśny krajobraz wydmy i torfowisk z cennymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej o różnym stadium sukcesji. Oprócz wyżej wymienionych zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie gminy występują również: ➤ Obszar Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, Dz.U.W.S. Nr 20 z dnia 9 września 1998 r., poz. 115); ➤ Obszar Natura 2000 Grabia PLH100021 – Specjalny Obszar ochrony Siedlisk (ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia (PLH100021), Dz.U.R.P. z dnia 18 listopada 2021 r., poz. 2079 r.); ➤ Użytek ekologiczny Rzeka Grabia (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 marca 1993 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, Dz.U.W.S. Nr 5 z dnia 16 marca 1993 r., poz. 3).
Rolnictwo	Powierzchnia ogólna gminy Dobroń wynosi 9 546 ha, w tym użytki rolne stanowią 4 702,42 ha a tereny leśne i zadrzewione 3 954,77 ha. Użytki rolne to 49,26 % powierzchni gminy, co wskazuje na jej charakter rolniczy. Użytki zielone zajmują: klasa III i IV – 51 %, klasa. V i VI – 49 %. Kompleksy glebowe wskazują przydatność rolniczą poszczególnych obszarów gminy, w których dominują kompleksy żytne, dlatego w strukturze zasiewów dominują uprawy żyta, pszenżyta, mieszanek zbożowych oraz ziemniaków. Produkcja zwierzęca i kierunki użytkowania gruntów oraz struktura zasiewów dają możliwości rozwoju dla produkcji zwierzęcej - użytki zielone stanowią ponad 1/3 wszystkich użytków rolnych, a uprawy roślin pastewnych sięgają prawie 10% upraw. Stanowi to dobrą bazę do utrzymania optymalnego pogłowia bydła (z nastawieniem na chów bydła mlecznego) oraz trzody chlewnej. Mimo możliwości rozwoju, można zaobserwować spadek opłacalności produkcji oraz pojawiające się problemy ze zbytem.

Dziedzictwo kulturowe	Na obszarze gminy znajdują się następujące zabytki: ➤ Kościół św. Wojciecha w Dobroniu zbudowany w latach 1763-1779; ➤ Drewniana dzwonnica barokowa o konstrukcji słupowej, nakrytej dachem czterospadowym zwieńczonym iglicą z 1769 roku w Dobroniu; ➤ Drewniana przydrożna kapliczka św. Floriana z XVIII w. w Dobroniu; ➤ Osada młyńska w Talarze z końca XIX stulecia; ➤ Drewniany młyn w Baryczy z 1914 r.
Infrastruktura techniczna	Sieć wodociągowa o długości 104,7 km obejmuje swym zasięgiem cały teren gminy i korzysta z niej 2840 odbiorców, w tym 2756 odbiorców indywidualnych. Na terenie gminy znajduje się kanalizacja o długości 21,2 km obejmująca sołectwa: Zakrzewki, Dobroń, Chechło Drugie i część sołectwa Dobroń Mały. Z uwagi na długość sieci kanalizacyjnej i usytuowanie na terenach o zróżnicowanych poziomach na sieci funkcjonuje 9 przepompowni ścieków. Do sieci przyłączonych jest 666 dostawców ścieków, w tym 645 dostawców indywidualnych i 21 pozostałych dostawców. Zgodnie z danymi uzyskanymi od mieszkańców gminy na omawianym terenie funkcjonuje 178 przydomowych oczyszczalni ścieków i 1835 zbiorników bezodpływowych (szamb). Na terenie gminy Dobroń od dnia 1 lipca 2013 r. funkcjonuje PSZOK. Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2021 r. liczba nieruchomości, dla których złożono aktywne deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 2506, co w przełożeniu na mieszkańców daje liczbę 7106 osób objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami. W 2021 r. z odpadów zebranych z obszaru gminy po wysortowaniu i przetworzeniu zeskładowano łącznie 746,4469 Mg odpadów.
Infrastruktura edukacyjna i sportowa	Na terenie gminy Dobroń obecnie funkcjonują następujące placówki edukacyjne: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dobroniu; Szkoła Podstawowa im. Jadwigi Wajsówny w Chechle Drugim; Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Mogilnie Dużym; Publiczne Przedszkole w Dobroniu. Poza wymienionymi powyżej jednostkami funkcjonują tu również następujące placówki: Niepubliczny Żłobek „Akademia Maluszka”, w którym opieką może zostać objęte 20 dzieci w wieku do 3 lat, Niepubliczny Punkt Przedszkolny „ZMYŚŁOLANDIA” learn&play, w którym opieką może zostać objęte 25 dzieci w wieku 3-5 lat.
Demografia	Zgodnie z danymi wewnętrznymi Gminy Dobroń na dzień 31.12.2021 r. gmina zamieszkiwana była przez 7618 mieszkańców (48,46% mężczyzn i 51,54% kobiet). Największą liczebnością mieszkańców charakteryzowała się miejscowość Dobroń zamieszkiwana przez 2109 osób (co stanowi 27,68% ogółu mieszkańców gminy Dobroń), będąca siedzibą gminy i głównym lokalnym ośrodkiem administracyjno-edukacyjno-

	gospodarczym, Chechło Pierwsze - 1117 osób i Chechło Drugie - 911 osób. W latach 2012-2021 liczba mieszkańców wzrosła o 5,68%. Zgodnie z danymi statystycznymi Gminy Dobroń, w 2021 roku gmina odnotowała ujemny przyrost naturalny wynoszący na dzień 31.12.2021 r. – 26. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,0 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.
Pomoc społeczna	Realizacją zadań w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Dobroń zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu. Ośrodek jest jednostką organizacyjną Gminy Dobroń, finansowaną z budżetu gminy i budżetu państwa oraz innych środków pozabudżetowych, samodzielnie prowadzi obsługę finansową oraz posiada odrębny numer bankowy. Obszar działalności ośrodka stanowi gmina Dobroń. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dobroniu kieruje i reprezentuje na zewnątrz Kierownik, który na podstawie zarządzenia Wójta Gminy upoważniony jest do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania zadań własnych oraz zleconych. Zgodnie z danymi za 2021 rok z pomocy społecznej korzystało: - 68 rodzin (122 osoby w tych rodzinach), - liczba rodzin otrzymujących świadczenia rodzinne 281 rodzin, liczba osób 1 105, - świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 17 rodzin, liczba osób 29, - świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” otrzymało 1041 rodzin dla 1 554 dzieci.
Opieka zdrowotna	Zadania z zakresu ochrony i opieki zdrowotnej na terenie gminy Dobroń realizuje Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia z siedzibą przy ulicy Sienkiewicza 60 w Dobroniu. To podmiot, który jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Gmina Dobroń. Mieszkańcy gminy w razie konieczności mogą korzystać z usług gabinetów innych specjalizacji dojeżdżając do miast – głównie do Pabianic, Łasku i Łodzi.
Bezpieczeństwo publiczne	Na terenie Gminy Dobroń działa 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej: - OSP Chechło – jednostka włączona do KSRG – organizacja pożytku publicznego – uprawniona do otrzymania 1 %, - OSP Dobroń – jednostka włączona do KSRG, - OSP Ldzań, - OSP Markówka, - OSP Mogilno, - OSP Morgi, - OSP Orpelów, - OSP Róża. Analiza danych wskazuje na wzrost liczby wykroczeń w granicach administracyjnych gminy w 2021 roku w stosunku do roku 2020 o 46,05%. Odnotowuje się jednak sukcesywny spadek

	przestępstw. W 2021 roku w kontekście do roku 2020 odnotowano spadek o 15%.
Gospodarka, rynek pracy	Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dobroń w kontekście ostatnich lat sukcesywnie wzrasta. Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (http://aplikacja.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/search.aspx) stan na dzień 27.06.2022 r. na terenie Gminy Dobroń funkcjonowało 619 podmiotów gospodarczych. Największa liczba podmiotów gospodarczych występuje w miejscowości Dobroń – 192 podmioty (31,02% ogółu podmiotów gospodarczych na terenie gminy), co warunkowane jest funkcją wskazanego obszaru. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Dobroń najwięcej jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego stan na dzień 31.12.2020 r.: - 4,1% (35) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, - jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 31,0% (266) podmiotów, - 65,0% (558) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Dobroń najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (26.9%) oraz budownictwo (18.2%). Porównując dane statystyczne dotyczące liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Dobroń z lat 2020-2022 zauważalny jest sukcesywny spadek ich liczebności (w 2020 roku na omawianym obszarze funkcjonowało 859 podmiotów gospodarczych, Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej stan na dzień 27.07.2022 r. na terenie gminy Dobroń funkcjonowało 623 podmioty gospodarcze). W 2020 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Dobroń wynosiło 4 675,00 PLN, co odpowiada 84,65% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Bezrobocie rejestrowane w gminie Dobroń wynosiło w 2020 roku 6,1% (6,6% wśród kobiet i 5,6% wśród mężczyzn).

3. OCENA SYTUACJI GMINY DOBRÓŃ – WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Na etapie przygotowywania Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Dobroń - dla potrzeb Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dobroń na lata 2022-2030, przeprowadzone zostały konsultacje, znacznie wykraczające poza zakres dokumentu. Konsultacje przeprowadzone zostały w formie ankiety skierowanej do mieszkańców gminy.

Wnioski z konsultacji społecznych dookreślają diagnozę i pozwalają właściwie ocenić sytuację obecną gminy, z tego powodu wnioski z konsultacji przedstawiono w niniejszym rozdziale. Szczegółowe dane dot. analizy badań ankietowych zawarto w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

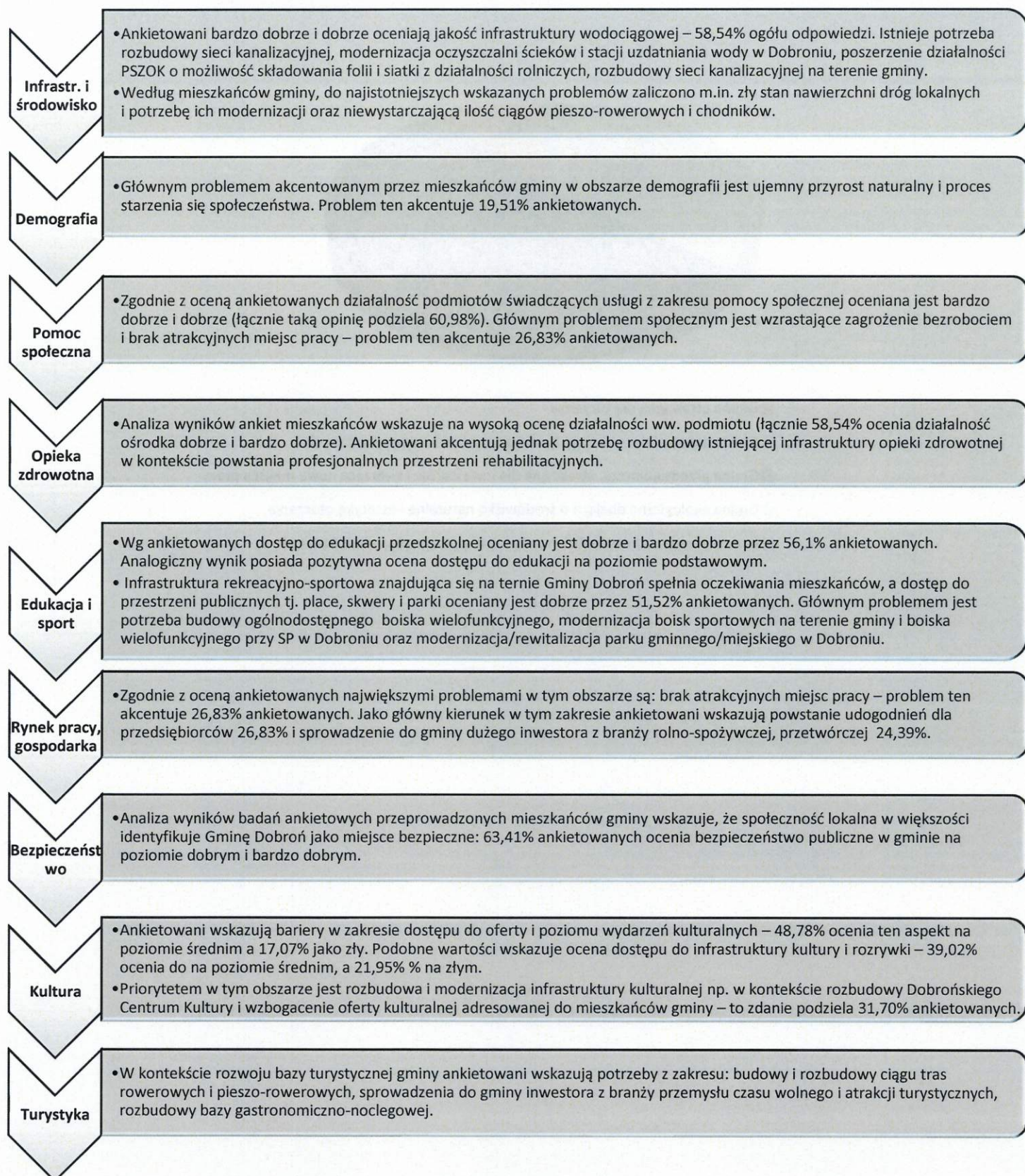
Tabela 13: Obszary oceniane najlepiej według ankietowanych na podstawie badania ankietowego zrealizowanego wśród mieszkańców gminy Dobroń czerwiec/lipiec 2022 r.

Obszary najlepiej oceniane	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIA % odpowiedzi pozytywnych
walory krajobrazowe	8	21	70,73%
stan środowiska naturalnego	5	23	68,29%
bezpieczeństwo publiczne	3	23	63,41%
dostępność i jakość opieki społecznej	5	20	60,98%
dostępność i jakość opieki zdrowotnej	2	22	58,54%
dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociągi)	2	22	58,54%
zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki)	1	21	53,66%
dostępność i jakość edukacji przedszkolnej	3	20	56,1%
dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym	5	18	56,1%

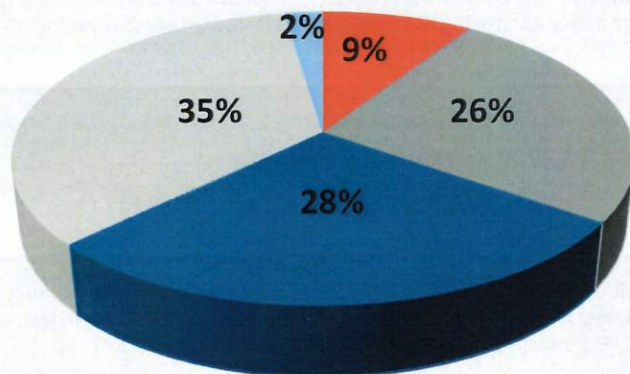
Tabela 14: Obszary oceniane najgorzej według ankietowanych na podstawie badania ankietowego zrealizowanego wśród mieszkańców gminy Dobroń czerwiec/lipiec 2022 r.

Obszary oceniane najgorzej	ZŁE	BARDZO ZŁE	ŚREDNIA % odpowiedzi pozytywnych
dostępność do bazy noclegowej	15	6	51,22%
współpraca biznesu, rolnictwa z uczelniami, centrami transferu wiedzy	16	3	46,34%
pomoc w eksportowaniu towarów i usług	14	3	41,46%
usługi turystyczne	13	2	36,58%
dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)	13	0	31,71%
atrakcyjne miejsca pracy w przemyśle	10	3	31,71%

Ilustracja 10: Ocena poszczególnych obszarów wg ankietowanych

Ilustracja 11: Kierunki rozwoju wg ankietowanych na podstawie badania ankietowego zrealizowanego wśród mieszkańców gminy Dobroń czerwiec/lipiec 2022 r.

- Gmina atrakcyjna dla turystów
- Gmina zapewniająca dostęp do wysokiej jakości usług społecznych
- Gmina przedsiębiorcza, atrakcyjna dla inwestorów i tworząca nowe miejsca pracy
- Gmina ekologiczna dbająca o środowisko naturalne i estetykę otoczenia
- Gmina przyjazna mieszkańcom (szkolnictwo, turystyka, sport, kultura)

4. ANALIZA SWOT

Bazując na wnioskach z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Dobroń zidentyfikowano poszczególne elementy analizy SWOT – silne i słabe strony (cechy gminy, czynniki zależne od jej decyzji) oraz szanse i zagrożenia (czynniki zewnętrzne, niezależne od gminy, pojawiające się w otoczeniu).

Analiza SWOT – Położenie i infrastruktura komunikacyjna

Mocne strony	Słabe strony
Korzystne położenie komunikacyjne. Przez gminę przebiegają korytarze transportowe tj. S-14 i S-8, stanowiące bezpośrednie połączenie z aglomeracją łódzką oraz z Sieradzem oraz trakcja kolejowa stanowiąca połączenie z Łodzią, Łowiczem, Zduńską Wolą, Sieradzem, Kaliszem, Wrocławiem i Częstochową. Gmina Dobroń wpisuje się w granice OSI miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi. Liczne szlaki pieszo-rowerowe.	Zły stan nawierzchni dróg lokalnych i potrzeba ich modernizacji. Niewystarczająca ilość ciągów pieszo-rowerowych i chodników.
Szanse	Zagrożenia
Możliwość wykorzystania zewnętrznych środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej.	Ograniczona ilość środków finansowych na rozwój infrastruktury technicznej.

Analiza SWOT – Demografia

Mocne strony	Słabe strony
W latach 2012-2021 liczba mieszkańców wzrosła o 5,68%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,0 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.	Ujemny przyrost naturalny. Sukcesywny spadek liczby mieszkańców, odpływ ludzi młodych.
Szanse	Zagrożenia
Napływ nowych mieszkańców.	Tendencja tzw. „starzenia się społeczeństwa”.

Analiza SWOT – Kapitał społeczny, bezpieczeństwo, infrastruktura edukacyjno-sportowa

Mocne strony	Słabe strony
Malejący wskaźnik przyznawania wsparcia z zakresu pomocy społecznej w kategorii „ubóstwo”. Dostępność i wysoka jakość opieki społecznej – sprawne funkcjonowanie GOPS.	Niski poziom aktywności społecznej, a tym samym słabe i umiarkowane uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym, brak liderów i organizacji społecznych pomagających mieszkańcom i wpływających na rozwój gminy.

Dostępność i jakość opieki zdrowotnej.	Częściowe zubożenie społeczeństwa, trudne warunki mieszkaniowe wielu rodzin.
Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej.	Potrzeba rozbudowy istniejącej infrastruktury opieki zdrowotnej w kontekście powstania profesjonalnych przestrzeni rehabilitacyjnych.
Dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym.	Niezadowalająca oferta spędzania czasu wolnego, oferty kulturalnej i edukacyjnej poza oświatą dla dzieci i młodzieży.
Rozbudowana infrastruktura sportowa.	
Przyjazny Urząd Gminy.	
Działalność OSP.	

Szanse	Zagrożenia
Stymulacja aktywności i integracji mieszkańców gminy.	Wzrost potrzeb osób starszych i niesamodzielnych.
Wzrost jakości usług w zakresie pomocy społecznej.	Bierność osób objętych pomocą społeczną i nasilanie się postaw roszczeniowych;
Realizacja nowych projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	Wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych;
Możliwość wykorzystania zewnętrznych środków finansowych na modernizację i rozbudowę infrastruktury społecznej.	Zjawisko „dziedziczenia bezrobocia” i wyuczonej bezradności.

Analiza SWOT – Gospodarka i rynek pracy

Mocne strony	Słabe strony
Korzystne położenie gminy umożliwiające nawiązywać atrakcyjne kontakty handlowe z Łodzią.	Brak miejsc pracy, słabe możliwości zatrudnienia, brak większych zakładów przemysłowych.
Gmina Dobroń wpisuje się w granice OSI miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi.	Brak udogodnień dla przedsiębiorców.
	Migracja ludności w wieku produkcyjnym (szczególnie osób młodych) do większych miast.
	Brak wystarczającej bazy turystyczno-noclegowej.
Szanse	Zagrożenia
Ustabilizowanie się sytuacji geopolitycznej na świecie (koniec wojny w Ukrainie).	Kryzys ekonomiczno-gospodarczy i spowolnienie gospodarcze w kraju.
Stabilizacja cen surowców.	Wzrastająca inflacja.
Powstanie nowych zakładów na terenie gminy.	Malejąca opłacalność produkcji rolnej.
Wzrost dynamiki inwestycji.	

Analiza SWOT – Infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
Wysoki dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociągi).	Braki infrastrukturalne w kontekście nieskanalizowanych miejscowości. Potrzeba zwiększenia dostępu do sieci internetowej (w tym sieć szerokopasmowa).
Szanse	Zagrożenia
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej. Możliwość wykorzystania środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury technicznej.	Wzrost kosztów inwestycji dotyczących rozbudowy infrastruktury technicznej. Ograniczona ilość środków na inwestycje w najbliższej perspektywie finansowania i/lub brak dofinansowania zewnętrznego.

Analiza SWOT – Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

Mocne strony	Słabe strony
Walory krajobrazowe: zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tj.: - „Dolina Grabi” – w którym ochroną objęto zespoły łąkowe z unikalnymi gatunkami roślin oraz zbiorowiska leśne; - „Mogilno” – stanowiący ochronę wydmy z pokrywającym ją drzewostanem sosnowym, pełniącym funkcję lasu drzewochronnego; - „Dobroń” – zawierający śródleśny krajobraz wydmy i torfowisk z cennymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej o różnym stadium sukcesji. - Obszar Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, Dz.U.W.S. Nr 20 z dnia 9 września 1998 r., poz. 115), - Obszar Natura 2000 Grabia PLH100021 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk, Dz.U.R.P. z dnia 18 listopada 2021 r., poz. 2079 r.), - użytek ekologiczny Rzeka Grabia. Stan środowiska naturalnego. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki). Liczne szlaki pieszo rowerowe. Zabytki architektury.	Brak optymalizacji systemu segregacji odpadów w celu obniżenia cen. Potrzeba modernizacji oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody w Dobroniu. PSZOK – potrzeba poszerzenia działalności i możliwości składowania folii i siatki z działalności rolniczych. Koncentracja emisji liniowej z transportu drogowego wzdłuż drogi ekspresowej S8 oraz w sąsiedztwie dróg ze wzmożonym ruchem pojazdów, w tym z ruchem tranzytowym. Potrzeba modernizacji budynków pełniących funkcje publiczne.

Zakres przestrzenny planów miejscowych w gminie Dobroń obejmuje około 11 % powierzchni gminy, należy podkreślić, że w stosunku do potrzeb, pokrycie to stanowi około 70 % zapotrzebowania.		
Szanse		Zagrożenia
Powstawanie nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów.		Wzrost ilości produkcji odpadów komunalnych i ich niewłaściwe gospodarowanie przez część właścicieli nieruchomości.
Inicjowanie eko-inwestycji (w tym eko-turystyki) z wykorzystaniem OZE w tym instalacji fotowoltaicznych.		Degradacja środowiska naturalnego.
Ochrona i wykorzystanie potencjału przyrodniczego gminy. Edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.		Wzmoczone zmiany klimatyczne (wzrost temperatury, susze, ulewne deszcze).
Koncepcja utworzenia: Tuszyńsko-Dłutowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Neru.		
Dążenie do poprawy stanu zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego jak również aktywne zarządzanie zasobami historycznymi, przyrodniczymi i kulturowymi gminy, m.in. ustanowienie ochrony obszarowej „Młyny nad Grabią”.		

5. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE

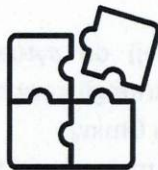
Strategia Rozwoju to dokument bazowy, wspierający i synergicznie wpływający na realizację celów i działań określonych w dokumentach planistycznych i strategicznych o randze lokalnej i ponadlokalnej.

Elementem kreującym stan docelowy jest wizja rozwoju. Jest ona opisem pożądanego stanu gminy w perspektywie długookresowej. Na potrzeby powstania niniejszego dokumentu zdefiniowano następującą wizję rozwoju Gminy Dobroń:

Gmina Dobroń przestrzenią przyjazną dla mieszkańców, inwestorów i środowiska.

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia podmiotu, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości. W kontekście jednostek samorządu terytorialnego, definicja misji została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Uwzględniając powyższy zapis, określono misję gminy:

Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju aktywności społeczno-gospodarczych w oparciu o potencjał wewnętrzny gminy Dobroń.

Osiągnięcie docelowego stanu rozwoju gminy Dobroń zgodnie ze zdefiniowaną wizją rozwoju lokalnego będzie możliwe poprzez realizację poszczególnych celów strategicznych. Sformułowane trzy cele strategiczne zostały podporządkowane określonym obszarom. Poniższa grafika wizualizuje schemat przyjęty do realizacji.

Ilustracja 12: Przyjęty plan strategiczny

Cele opisują przejście od sytuacji faktycznej, wyjściowej (zdiagnozowanej) do sytuacji oczekiwanej, pożądanej. Wskazują stan docelowy powstały w wyniku wdrożenia strategii rozwoju i pozostają w ścisłej relacji wynikowej z wnioskami z diagnozy, realizując wizję rozwoju Gminy.

Cele strategiczne o wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy.

Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego, wskazują narzędzia i sposoby realizacji określonych celów strategicznych. Zdefiniowane poniżej cele i kierunki działań odpowiadają na potrzeby rozwojowe gminy i określają metody:

- rozwiązywania najważniejszych problemów,
- zmniejszania barier rozwojowych,
- wzmacniania potencjałów lokalnych,
- wykorzystywania zasobów własnych i szans pojawiających się w otoczeniu,
- łączenia działań z różnych dziedzin w zintegrowane projekty.

Pierwszym obszarem działań rozwojowych jest obszar pn. **SPOŁECZEŃSTWO**, dotyczący realizacji zadań koncentrujących się na rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego. W ramach działań w tym obszarze wyodrębniono przedsięwzięcia wpływające na poprawę warunków i jakości życia społeczności lokalnej oraz rozwoju aktywności społecznych.

Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej jak również dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym w gminie Dobroń oceniana jest przez mieszkańców gminy dość pozytywnie (56,1% ocenia go na poziomie). Stałym oczekiwaniem mieszkańców jest sukcesywne podnoszenie jakości kształcenia w korelacji ze zmieniającymi się realiami i przyszłymi potrzebami i wymogami na rynku pracy. Istotną kwestią jest również wsparcie podmiotów edukacyjnych w kontekście doposażenia i rozwoju oferty zajęć pozalekcyjnych z zakresu rozwoju osobistego dzieci i młodzieży.

Infrastruktura rekreacyjno-sportowa znajdująca się na terenie gminy Dobroń spełnia oczekiwania mieszkańców, a dostęp do przestrzeni publicznych tj. place, skwery i parki oceniany jest przez nich dobrze (51,52% ankietowanych wyraża tę opinię). Głównym problemem akcentowanym przez mieszkańców gminy jest potrzeba budowy ogólnodostępnego boiska wielofunkcyjnego, modernizacja boisk sportowych na terenie gminy i boiska wielofunkcyjnego przy SP w Dobroniu oraz modernizacja/rewitalizacja parku gminnego/miejskiego w Dobroniu.

Pozytywnie kształtuje się również ocena Samodzielnego Publicznego Gminnego Ośrodka Zdrowia z siedzibą przy ulicy Sienkiewicza 60 w Dobroniu jako podmiotu realizującego usługi z zakresu opieki zdrowotnej. Łącznie 58,54% ocenia działalność ośrodka dobrze i bardzo dobrze. Ankietowani akcentują jednak potrzebę rozbudowy istniejącej infrastruktury opieki zdrowotnej w kontekście powstania profesjonalnych przestrzeni rehabilitacyjnych.

Zgodnie z oceną ankietowanych działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobroniu – podmiotu świadczącego usługi z zakresu pomocy społecznej – oceniana jest bardzo dobrze i dobrze (łącznie taką opinię podzieliła 60,98%). Głównym problemem społecznym akcentowanym przez mieszkańców jest wzrastające zagrożenie bezrobociem i brak atrakcyjnych miejsc pracy – problem ten akcentuje 26,83% ankietowanych.

Ankietowani oceniają pozytywnie bezpieczeństwo publiczne na obszarze gminy: 63,41% ankietowanych ocenia bezpieczeństwo publiczne w gminie na poziomie dobrym i bardzo dobrym.

Reasumując pierwszy cel strategiczny wyodrębniony w ww. obszarze pn. *Realizacja działań warunkujących rozwój aktywności społecznych na terenie gminy* dotyczy:

- Powstania ogólnodostępnej infrastruktury społecznej i wysokiej jakości usług społecznych poprzez:
 - poprawę dostępności infrastruktury edukacyjno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej,
 - stworzenie wysokiej jakości kształcenia,
 - rozwoju usług społecznych dedykowanych wszystkim grupom społecznym;
- Przeciwdziałaniu problemom społecznym poprzez:
 - niwelację zjawisk dysfunkcyjnych,
 - realizację efektywnej pomocy społecznej;
- Aktywizację i integrację społeczności lokalnej poprzez:
 - realizację działań i programów aktywizacyjnych i integracyjnych.

GOSPODARKA to drugi z wyodrębnionych obszarów. Celem strategicznym zdefiniowanym w jego obszarze jest: *Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorcom, rozwojowi turystyki i rolnictwu ekologicznemu.*

Porównując dane statystyczne dotyczące liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Dobroń z lat 2020-2022 zauważalny jest sukcesywny spadek ich liczebności (w 2020 roku na omawianym obszarze funkcjonowało 859 podmiotów gospodarczych, Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej stan na dzień 27.07.2022 r. na terenie gminy Dobroń funkcjonowało 623 podmioty gospodarcze).

Użytki rolne to 49,26 % powierzchni gminy, co wskazuje na jej charakter rolniczy. Mimo możliwości rozwoju produkcji rolnej, obserwuje się sukcesywny spadek ilości gospodarstw rolnych.

Według mieszkańców gminy największymi problemami w tym obszarze są: brak atrakcyjnych miejsc pracy – problem ten akcentuje 26,83% ankietowanych. Jako główny kierunek w tym zakresie ankietowani wskazują powstanie udogodnień dla przedsiębiorców 26,83% i sprowadzenie do gminy dużego inwestora z branży rolno-spożywczej, przetwórczej 24,39%.

Mieszkańcy gminy wskazują również potrzeby z zakresu: sprowadzenia do gminy inwestora z branży przemysłu czasu wolnego i atrakcji turystycznych, rozbudowy bazy gastronomiczno-noclegowej.

W kontekście realizacji drugiego celu strategicznego pn.: *Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorcom, rozwojowi turystyki i rolnictwu ekologicznemu* zaplanowano:

- Prowadzenie polityki lokalnej wspierającej nowe inwestycje i tworzenie nowych miejsc pracy poprzez:
 - wykorzystanie wewnętrznego potencjału gminy dla rozwoju przedsiębiorczości i promocję atrakcyjności inwestycyjnej gminy.
- Wspieranie działalności rolniczej i pozarolniczej poprzez:
 - wsparcie działań z zakresu zwiększenia efektywności produkcji rolnej,
 - wspieranie działań w zakresie eko i agrogospodarstw.

Ostatnim obszarem interwencji jest **PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO**. W obrębie tego obszaru zdefiniowano trzeci cel strategiczny: *Zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne i realizacja działań sprzyjających ochronie środowiska naturalnego*.

Samorząd lokalny dysponuje narzędziami umożliwiającymi racjonalne i prośrodowiskowe planowanie przestrzenne, rozwój i rozbudowę infrastruktury technicznej w oparciu o poszanowanie zasobów środowiskowych oraz ochronę przestrzeni szczególnie ważnych dla lokalnej społeczności lub cennych przyrodniczo. Zobowiązanie to jest szczególnie istotne w odniesieniu do ochrony krajobrazowej i przyrodniczej zespołów przyrodniczo-krajobrazowych znajdujących się na terenie gminy Dobroń tj.: „Dolina Grabi”, „Mogilno”, „Dobroń”.

Społeczność lokalna bardzo dobrze i dobrze ocenia jakość infrastruktury wodociągowej – ponad mieszkańców 58,54% podziela tę opinię. Mieszkańcy wskazują jednak potrzebę rozbudowy sieci kanalizacyjnej, modernizację oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody w Dobroniu, poszerzenie działalności PSZOK o możliwość składowania folii i siatki z działalności rolniczych, rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie gminy.

Mieszkańcy akcentują również problemy dotyczące złego stanu nawierzchni dróg lokalnych i potrzebę ich modernizacji oraz niewystarczającą ilość ciągów pieszo-rowerowych i chodników. Wskazują również potrzeby z zakresu: budowy i rozbudowy ciągu tras rowerowych i pieszo-rowerowych.

Podsumowując trzeci cel strategiczny koncentruje się na:

- Realizacji proekologicznej i racjonalnej polityki przestrzennej gminy poprzez:
 - rewitalizację i optymalizację funkcji przestrzeni publicznych na terenie gminy,
 - sukcesywną aktualizację zapisów dot. urbanistyki przestrzeni gminy;
- Rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej poprzez:
 - rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej,
 - wzrost standardu infrastruktury drogowej i okołodrogowej;
- Wdrażanie rozwiązań proekologicznych poprzez:
 - promocję gospodarki niskoemisyjnej i odnawialnych źródeł energii,
 - rozbudowę infrastruktury technicznej w kontekście ochrony zasobów przyrodniczych gminy,
 - wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030

Ilustracja 13: Przyjęty plan operacyjny

SPOŁECZENSTWO				
Realizacja działań warunkujących rozwój aktywności społecznych na terenie gminy				
Obszar	Przeciwdziałanie problemom społecznym i aktywizacja mieszkańców			
Cel strategiczny	Ogólnodostępna infrastruktura edukacyjno-kulturalno-sportowa			
Cel operacyjny	Wzrost jakości życia i poprawa warunków życia			
Kierunek	Wzrost jakości życia i poprawa warunków życia			
Działania	Wzrost jakości życia i poprawa warunków życia			
Wskazniki produktu	Wzrost jakości życia i poprawa warunków życia			
Wskazniki rezultatu	Wzrost jakości życia i poprawa warunków życia			
Obszar	GOSPODARKA			

Cel strategiczny	Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorcom, rozwojowi turystyki i rolnictwu ekologicznemu		
Cel operacyjny	Prowadzenie polityki lokalnej wspierającej nowe inwestycje i tworzenie nowych miejsc pracy		
Kierunek	Wsparcie lokalnych przedsiębiorstw i promocja tworzenia nowych miejsc pracy		
Działania	1. Doradztwo w zakresie pozyskiwania dotacji zewnętrznych dla przedsiębiorców z terenu gminy Dobroń	Wsparcie działań z zakresu zwiększenia efektywności produkcji rolnej	Wsparcie działań z zakresu eko i agrogospodarstw
Wskaźniki produktu	- Liczba wspartych przedsiębiorstw (szt.) - Liczba nowych miejsc pracy (etat) - Liczba prowadzonych inwestycji zewnętrznych (szt.) - Liczba stworzonych klastrów przedsiębiorczości (szt.)	1. Doradztwo w zakresie pozyskiwania dotacji zewnętrznych dla przedsiębiorców z terenu gminy Dobroń	1. Doradztwo w zakresie pozyskiwania dotacji zewnętrznych dla przedsiębiorców z terenu gminy Dobroń
Wskaźniki rezultatu	- Aktywizacja mieszkańców - Wzrost wskaźnika przedsiębiorczości na terenie gminy - Spadek bezrobocia - Wzrost dochodów mieszkańców - Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy - Wzrost dostępu do usług	- Liczba wspartych gospodarstw rolnych (szt.) - Powierzchnia wspartych gospodarstw rolnych (ha) - Wartość wsparcia udzielonego na unowocześnienie gospodarstw rolnych (PLN) - Liczba wspartych podmiotów odchodzących od produkcji rolnej (szt.) - Unowocześnienie produkcji rolnej - Wzrost produkcji rolnej na terenie gminy - Wzrost dochodów rolników - Wzrost znaczenia działalności pozarolniczej typu eko i agrogospodarstw - Stworzenie miejsc pracy poza rolnictwem - Spadek bezrobocia - Wzrost atrakcyjności gminy - Promocja gminy	
Obszar	PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO		
Cel strategiczny	Zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne i realizacja działań sprzyjających ochronie środowiska naturalnego		
Cel operacyjny	Realizacja proekologicznej i racjonalnej polityki przestrzennej gminy		
Kierunek	Rewitalizacja i optymalizacja funkcji przestrzeni publicznych na terenie gminy	Kształtowanie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa i sukcesywna aktualizacja zapisów dot. urbanistyki przestrzeni gminy	Wzrost standardu infrastruktury drogowej i okołodrogowej
			Ochrona zasobów przyrodniczych i wzrost świadomości ekologicznej

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030

Działania	1. Rewitalizacja parku gminnego w Dobroniu 2. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego poprzez dbałość o zabytki reprezentatywne dla gminy m.in. zespół młyna w Ldzaniu oraz ustanowienie ochrony obszarowej „Młyny nad Grabią”	1. Utworzenie proponowanych w SRWŁ 2030 Obszarów Chronionego Krajobrazu tj. Tuszynsko-Dłutowski i Dolina Neru 2. Sukcesywna aktualizacja MPZ	1. Budowa i przebudowa dróg na terenie gminy Dobroń 2. Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w m. Markówka 3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Dobroń 4. Budowa sieci wodociągowych na terenie Gminy Dobroń 5. Ograniczenie emisji powierzchniowej w tym m.in. termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła na proekologiczne wykorzystujące OZE 6. Rozwojem sieci przewodowej i bezprzewodowej telekomunikacyjnej	1. Budowa tras rowerowych na terenie gminy Dobroń	1. Utrzymanie istniejących form ochrony przyrody 2. Promocja działań z zakresu edukacji
Wskaźniki produktu	➤ Powierzchnia zrewitalizowanych przestrzeni (ha) ➤ Liczba zaktualizowanych dokumentów z zakresu gospodarki przestrzennej i kierunków zagospodarowania gminy (szt.) ➤ Liczba obiektów zabytkowych objętych pracami konserwatorskimi, remontowymi lub rewitalizacyjnymi (szt.)		➤ Długość wybudowanej/przebudowanej sieci drogowej (km) ➤ Długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km) ➤ Długość rozbudowanej/zmodernizowanej wodociągowej (km) ➤ Długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci gazowej (km) ➤ Długość rozbudowanych/zmodernizowanych dróg (km) ➤ Długość wybudowanych chodników (km)	➤ Liczba wybudowanych instalacji OZE (szt.) ➤ Wartość projektów z zakresu zastosowania rozwiązań proekologicznych (PLN) ➤ Liczba zrealizowanych warsztatów z zakresu kreowania świadomości ekologicznej (szt.)	

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030

Wskaźniki rezultatu			Długość wybudowanych tras rowerowych (km)	Ilość zmodernizowanych SUW (szt.)	
Wskaźniki rezultatu	Uporządkowanie przestrzeni gminy		Wzrost jakości życia mieszkańców		Wzrost jakości życia mieszkańców
	Wzrost ładu urbanistycznego i optymalizacja funkcji przestrzeni publicznych		Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej		Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego
	Wzrost jakości życia mieszkańców		Racjonalizacja gospodarki odpadami		Wzrost wykorzystywania technologii OZE
	Wzrost ochrony obiektów zabytkowych i cennych przyrodniczo		Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		Ograniczenie niskiej emisji
	Poprawa stanu środowiska naturalnego		Poprawa stanu środowiska w tym jakości powietrza		Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców

6. PROJEKTY STRATEGICZNE, WYKAZ PLANOWANYCH INWESTYCJI

Osiągnięcie celów wskazanych w *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030* będzie możliwe dzięki realizacji konkretnych zadań. Strategia określa kierunki rozwojowe, dzięki którym będzie możliwe osiągnięcie zdefiniowanych celów. Planowane projekty realizowane będą według określonego harmonogramu i przyczynią się do rozwiązania kluczowych problemów w obszarze społecznym, środowiskowym, gospodarczym i przestrzennym. Zdefiniowane przedsięwzięcia są komplementarne z polityką lokalną oraz z założeniami dokumentów wyższego rzędu a ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia efektu synergii w oddziaływaniu na rozwój tego obszaru. Poniżej, w formie tabelarycznej przedstawiono projekty wraz z podaniem planowanego okresu realizacji i potencjalnych źródeł finansowania.

Tabela 15: Karta projektu nr 1

NAZWA INWESTYCJI	PRZEBUDOWA BUDYNKU BIUROWEGO DLA POTRZEB CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ I DOSTOSOWANIEM DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Zakres inwestycji obejmuje adaptację istniejącego budynku wolnostojącego dwukondygnacyjnego z podpiwniczeniem o powierzchni zabudowy 170 m ² , w tym m.in.: - przebudowę pomieszczeń budynku pod potrzeby CUS, - dostosowanie pomieszczeń i komunikacji do obowiązujących przepisów prawa budowlanego, przepisów ppoż. oraz korzystania z budynku osób niepełnosprawnych, - zastosowanie rozwiązań projektowych wspomagających zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną i energetyczną.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2027	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	10 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Realizacja działań warunkujących rozwój aktywności społecznych na terenie gminy
	Cel operacyjny	Przeciwdziałanie problemom społecznym i aktywizacja mieszkańców
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Liczba przebudowanych/zmodernizowanych budynków (1 szt.) ➤ Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia (1 kpl.)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost dostosowania obiektów i usług dla osób niepełnosprawnych

Tabela 16: Karta projektu nr 2

NAZWA INWESTYCJI	BUDOWA DOBRŃSKIEGO CENTRUM KULTURY W SYSTEMIE BUDOWNICTWA PASYWNEGO – DOM KULTURY I BIBLIOTEKA	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Zakres inwestycji obejmuje budowę budynku Domu Kultury i Biblioteki w systemie budownictwa pasywnego. Budynek będzie posiadał salę widowiskową na ok. 200 osób wraz ze sceną i widownią, pomieszczenia techniczne, socjalne, rampę dla potrzeb dostarczenia rekwizytów i nagłośnienia na scenę, pomieszczenia dla biblioteki gminnej wraz z czytelnią i zapleczem biurowo-socjalnym, pomieszczenia dla zajęć np. plastycznych, muzycznych, salę do ćwiczeń z możliwością podziału na dwie mniejsze, pomieszczenia biurowe, pomieszczenia socjalne, kuchnię, łazienki.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2027	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	20 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Realizacja działań warunkujących rozwój aktywności społecznych na terenie gminy
	Cel operacyjny	Ogólnodostępna infrastruktura edukacyjno-kulturalno-sportowa
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Liczba wybudowanych budynków (1 szt.) ➤ Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia (1 kpl.)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost dostosowania obiektów i usług dla osób niepełnosprawnych ➤ Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego w tym oferty kulturalnej

Tabela 17: Karta projektu nr 3

NAZWA INWESTYCJI	BUDOWA WIELOODDZIAŁOWEGO PUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA W DOBRONIU	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Inwestycja odbywać się będzie na działce nr ewid. 639/20 i 638/2 w Dobroniu pod adresem Dobroń, ul. Sienkiewicza 64. W ramach zadania zaadaptowana oraz nadbudowana zostanie część budynku poprodukcyjnego oraz dobudowana zostanie nowa część. Docelowo planuje się stworzenie miejsc przedszkolnych dla 104 dzieci w wieku przedszkolnym.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2027	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	15 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Realizacja działań warunkujących rozwój aktywności społecznych na terenie gminy
	Cel operacyjny	Ogólnodostępna infrastruktura edukacyjno-kulturalno-sportowa
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Liczba wybudowanych budynków (1 szt.) ➤ Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia (1 kpl.)

	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost jakości kształcenia w przedszkolach i szkołach ➤ Poprawa dostępności infrastruktury edukacyjnej
--	---------------------	---

Tabela 18: Karta projektu nr 4

NAZWA INWESTYCJI	BUDOWA BOISKA PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W CHECHLE DRUGIM	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Budowa wielofunkcyjnego boiska wraz z utwardzeniem tereny, ogrodzeniem, oświetleniem i monitoringiem	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	662 TYS. PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Realizacja działań warunkujących rozwój aktywności społecznych na terenie gminy
	Cel operacyjny	Ogólnodostępna infrastruktura edukacyjno-kulturalno-sportowa
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Liczba wybudowanych obiektów (1 szt.) ➤ Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia (1 kpl.)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Poprawa dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Tabela 19: Karta projektu nr 5

NAZWA INWESTYCJI	PRZEBUDOWA DRÓG NA TERENIE GMINY DOBRÓŃ
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	W ramach projektu przewiduje przebudowę/remont infrastruktury drogowej o tzw. twardych nawierzchniach. Planowane prace realizowane będą poza obszarami Natura 2000 i obszarami chronionymi w obszarach zurbanizowanych w linii istniejących dróg/szlaków komunikacyjnych. Nie przewiduje się tworzenia nowych. Jeżeli zaistnieje ewentualność potrzeby wycinki drzew i krzewów, w miejscach gdzie ewentualnie realizowane będzie poszerzenie jezdni, wycinka zieleni będzie ograniczona do niezbędnego minimum, a okres jej prowadzenia dostosowany będzie do okresu lęgowego ptaków. Realizacja przedsięwzięcia może generować powstanie czasowych niedogodności i utrudnień, o których mowa poniżej w akapicie pn. „Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań” związanych wyłącznie z rzeczową realizacją projektu. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Wszelkie inwestycje w ramach projektu realizowane będą z uwzględnieniem wszelkich dostępnych środków zapobiegawczych w zakresie higieny pracy, jakości i użycia technologii, czasu realizacji robót – szczegóły zawarto w akapicie pn. „Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań”. <u>Realizacja inwestycji ze względu na możliwości finansowe UG w Dobroniu będzie realizowana etapowo z zachowaniem wykonania remontu odcinków ulic do 1 km z wyjątkiem zadania pn. „Remont ul. Sportowej w Dobroniu” dot. odcinka</u>

	2,5 km, dla której w chwili obecnej gmina jest na etapie uzyskiwania decyzji środowiskowej.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2027	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	20 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Rozwój infrastruktury technicznej i wdrażanie rozwiązań proekologicznych
	Cel operacyjny	Wzrost standardu infrastruktury drogowej i okołodrogowej
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Długość wybudowanej/przebudowanej sieci drogowej (20 km)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost jakości życia mieszkańców ➤ Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

Tabela 20: Karta projektu nr 6

NAZWA INWESTYCJI	ROZBUDOWA STACJI UZDATNIANIA WODY W M. MARKÓWKA
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Realizacja zadania ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa jakości i ciągłości dostaw wody uzdatnionej do celów spożywczych, socjalno-bytowych przeznaczonych dla mieszkańców gminy Dobroń oraz zapewnienia rezerwy na cele pożarowe z wykorzystaniem sieci rozdzielczej oraz studni. <u>Inwestycja jest obecnie realizowana na podstawie decyzji pozwolenia na budowę Starosty Pabianickiego 914/2021 z dnia 21.10.2021 r., AB.6740.594.2021. Tym samym, wszelkie formalności związane ze sporządzeniem dokumentacji projektowych celem prowadzenia robót budowlanych, zostały wykonane w 2021 roku. Inwestycja została ujęta w Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030 z uwagi na okres jej rzeczowej realizacji. Uzyskanie decyzji środowiskowej dla przedmiotowego zadania nie będzie wymagane.</u> Prace realizowane będą poza obszarami Natura 2000 i obszarami chronionymi. Realizacja przedsięwzięcia może generować powstanie czasowych niedogodności i utrudnień, o których mowa poniżej w akapicie pn. „Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań” związanych wyłącznie z rzeczową realizacją projektu. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Wszelkie inwestycje w ramach projektu realizowane będą z uwzględnieniem wszelkich dostępnych środków zapobiegawczych w zakresie higieny pracy, jakości i użycia technologii, czasu realizacji robót – szczegóły zawarto w akapicie pn. „Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań”. <u>Inwestycja została wskazana w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 opiniowanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi ze wskazaniem opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 wynikającą z art. 51 ust. 2 ww. ustawy.</u> <u>Po pozyskaniu zakresu Prognozy do Programu, projekt Programu z Prognozą został również pozytywnie zaopiniowany przez:</u>

	- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (pismo z dnia 08.01.2021 r., znak: WOOŚ.410.354.2020.MGw), - Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi (pismo z dnia 14.01.2021 r., znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.1.459.2020.AM), - Zarząd Powiatu Pabianickiego (pismo z dnia 08.01.2021 r., znak: OŚ.602.5.2020). Starostwo Powiatowe w Pabianicach wniosło uwagi, które zostały uwzględnione w POŚ.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2027	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	14 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Rozwój infrastruktury technicznej i wdrażanie rozwiązań proekologicznych
	Cel operacyjny	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Ilość zmodernizowanych SUW (1 szt.)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost jakości życia mieszkańców ➤ Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury ➤ Poprawa stanu środowiska

Tabela 21: Karta projektu nr 7

NAZWA INWESTYCJI	BUDOWA SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ NA TERENIE GMINY DOBRÓŃ
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	W ramach projektu przewiduje budowę/rozbudowę infrastruktury technicznej w zakresie sieci kanalizacji sanitarnej na terenach dotychczas nieuzbrojonych. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej przyczyni się do ograniczenia procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby oraz dotrzymania bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym. Przedsięwzięcie jest w fazie planistycznej. Dla przedmiotowego projektu aktualnie brak decyzji środowiskowej. Realizator inwestycji wystąpi o nią po oprac. dokumentacji projektowo-technicznej. Inwestycja realizowana będzie z użyciem metody bezwykopowej i wykopów tradycyjnych. Opracowano dokumentację projektową dla zadań pn.: „Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Dobroń Poduchowny”, „Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Przygoń – ul. Wakacyjna, Sosnowa, Brzozowa, Wczasowa, Akacyjowa”. <u>Opracowania zostały zakończone, wydano decyzje na prowadzenie robót budowlanych.</u> <u>Inwestycja została wskazana w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 opiniowanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi ze wskazaniem opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 wynikającą z art. 51 ust. 2 ww. ustawy.</u> <u>Po pozyskaniu zakresu Prognozy do Programu, projekt Programu z Prognozą został również pozytywnie zaopiniowany przez:</u> - Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (pismo z dnia 08.01.2021 r., znak: WOOŚ.410.354.2020.MGw),

	- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi (pismo z dnia 14.01.2021 r., znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.1.459.2020.AM), - Zarząd Powiatu Pabianickiego (pismo z dnia 08.01.2021r., znak: OŚ.602.5.2020). Starostwo Powiatowe w Pabianicach wniosło uwagi, które zostały uwzględnione w POŚ. Realizacja inwestycji wykonana będzie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Budowa sieci kanalizacyjnej będzie przebiegać wzdłuż istniejących dróg i nie wpłynie na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych. Realizacja przedsięwzięcia może generować powstanie czasowych niedogodności i utrudnień, o których mowa poniżej w akapicie pn. „Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań” związanych wyłącznie z rzeczową realizacją projektu. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Wszelkie inwestycje w ramach projektu realizowane będą z uwzględnieniem wszelkich dostępnych środków zapobiegawczych w zakresie higieny pracy, jakości i użycia technologii, czasu realizacji robót – szczegóły zawarto w akapicie pn. „Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań”.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2030	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	25 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- 40% budżet własny Gminy Dobroń; - 60% publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Rozwój infrastruktury technicznej i wdrażanie rozwiązań proekologicznych
	Cel operacyjny	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (7 km)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost jakości życia mieszkańców ➤ Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury ➤ Poprawa stanu środowiska

Tabela 22: Karta projektu nr 8

NAZWA INWESTYCJI	BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWYCH NA TERENIE GMINY DOBRÓŃ
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	W ramach projektu przewiduje budowę/rozbudowę infrastruktury technicznej w zakresie sieci wodociągowych na terenach dotychczas nieuźbrojonych. Budowa sieci wodociągowych wraz z odejściami do granic nieruchomości prywatnych ma na celu zapewnienie dostawy wody mieszkańcom gminy. Opracowano dokumentację projektową dla zadania pn.: „Budowa sieci wodociągowej w ul. Łącznej w m. Orpelów”. Opracowanie zostało zakończone, wydano decyzje na prowadzenie robót budowlanych. Prace realizowane będą zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania poza obszarami Natura 2000 i obszarami chronionymi. Realizacja przedsięwzięcia może generować powstanie czasowych niedogodności i utrudnień, o których mowa poniżej w akapicie pn. „Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań” związanych wyłącznie z rzeczową realizacją projektu. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Wszelkie inwestycje w ramach projektu realizowane będą z

	uwzględnieniem wszelkich dostępnych środków zapobiegawczych w zakresie higieny pracy, jakości i użycia technologii, czasu realizacji robót – szczegóły zawarto w akapicie pn. „ Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań ”.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2030	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	25 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- 36% budżet własny Gminy Dobroń; - 64% publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Rozwój infrastruktury technicznej i wdrażanie rozwiązań proekologicznych
	Cel operacyjny	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Długość rozbudowanej/zmodernizowanej wodociągowej (10 km)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost jakości życia mieszkańców ➤ Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury ➤ Poprawa stanu środowiska

Tabela 23: Karta projektu nr 9

NAZWA INWESTYCJI	BUDOWA TRAS ROWEROWYCH NA TERENIE GMINY DOBRÓŃ	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	W ramach projektu przewiduje budowę/rozbudowę infrastruktury drogowej w zakresie tras rowerowych i ciągów pieszo-jezdných. Budowa tras rowerowych i ciągów pieszo-jezdných ma na celu poprawę bezpieczeństwa użytkowników dróg gminnych.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2030	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	2 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Rozwój infrastruktury technicznej i wdrażanie rozwiązań proekologicznych
	Cel operacyjny	Wzrost standardu infrastruktury drogowej i okołodrogowej
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Długość wybudowanych tras rowerowych (5 km)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost jakości życia mieszkańców ➤ Poprawa bezpieczeństwa i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury ➤ Poprawa stanu środowiska w tym jakości powietrza

Tabela 24: Karta projektu nr 10

NAZWA INWESTYCJI	REWITALIZACJA PARKU GMINNEGO W DOBRONIU	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	W ramach projektu przewiduje się zamontowanie obiektów małej architektury, w tym m.in. ławek, oświetlenia, koszy na śmieci, stojaków na rowery. Rewitalizacja ma na celu przywrócenie parkowi należnych mu funkcji rekreacyjnych i społecznych. Projekt zakłada, że park będzie służył wielu grupom ze społeczności lokalnej – nie tylko rodzinom z dziećmi, ale również młodzieży, seniorom i rowerzystom.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2024-2028	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	10 MLN PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne i realizacja działań sprzyjających ochronie środowiska naturalnego
	Cel operacyjny	Realizacja proekologicznej i racjonalnej polityki przestrzennej gminy
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Powierzchnia zrewitalizowanych przestrzeni (ha)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Uporządkowanie przestrzeni gminy ➤ Wzrost ładu urbanistycznego i optymalizacja funkcji przestrzeni publicznych ➤ Wzrost jakości życia mieszkańców ➤ Wzrost ochrony obiektów zabytkowych i cennych przyrodniczo ➤ Poprawa stanu środowiska naturalnego

Tabela 25: Karta projektu nr 11

NAZWA INWESTYCJI	INTEGRACJA I AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Realizacja programów pomocowych oraz działań i programów aktywizacyjnych i integracyjnych	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2030	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	200 TYS. PLN	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Przeciwdziałanie problemom społecznym i aktywizacja mieszkańców
	Cel operacyjny	Niwelacja zjawisk dysfunkcyjnych
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Liczba wdrożonych programów/działań integracyjnych (10 szt.)
		➤ Liczba wdrożonych programów/działań aktywacyjnych (10 szt.)

		➤ Liczba uczestników programów integracyjnych/aktywacyjnych (200 szt.)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Niwelacja zjawisk patologicznych i problemów ➤ Spadek wskaźnika przestępczości w gminie ➤ Włączenie społeczne ➤ Poprawa sytuacji społecznej mieszkańców ➤ Wzrost jakości kapitału społecznego ➤ Wzrost partycypacji mieszkańców w życiu gminy ➤ Tworzenie liderów lokalnych ➤ Wzrost integracji społeczności lokalnej

Tabela 26: Karta projektu nr 12

NAZWA INWESTYCJI	PROMOCJA DZIAŁAŃ Z ZAKRESU EKOEDUKACJI	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Realizacja działań informacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Dobroń z zakresu ekoedukacji w tym zasadności wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, racjonalizacji gospodarki odpadami.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2030	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	50 TYS. PLN.	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	
ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne i realizacja działań sprzyjających ochronie środowiska naturalnego
	Cel operacyjny	Rozwój infrastruktury technicznej i wdrażanie rozwiązań proekologicznych
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Wartość projektów z zakresu zastosowania rozwiązań proekologicznych (200 000,00 PLN)
	Wskaźniki rezultatu	➤ Wzrost jakości życia mieszkańców ➤ Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego ➤ Wzrost wykorzystywania technologii OZE ➤ Ograniczenie niskiej emisji ➤ Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców

Tabela 27: Karta projektu nr 13

NAZWA INWESTYCJI	DORADZTWO W ZAKRESIE POZYSKIWANIA DOTACJI ZEWNĘTRZNYCH DLA PRZEDSIĘBIORCÓW Z TERENU GMINY DOBRÓŃ	
ZAKRES PLANOWANEJ INWESTYCJI	Realizacja działań doradczych w zakresie pozyskiwania środków na działania związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.	
OBSZAR REALIZACJI	Gmina Dobroń	
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Dobroń, ewentualni partnerzy	
CZAS REALIZACJI	2023-2030	
PROGNOZOWANY KOSZT INWESTYCJI	50 000,00	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- budżet własny Gminy Dobroń; - środki publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne, zgodnie z adekwatnością wyboru programu/programów wskazanych w rozdziale 9.	

ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ	Cel strategiczny	Zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne i realizacja działań sprzyjających ochronie środowiska naturalnego
	Cel operacyjny	Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorcom
WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU	Wskaźniki produktu	➤ Realizacja warsztatów dla przedsiębiorców z terenu Gminy Dobroń
	Wskaźniki rezultatu	➤ Współpraca Gminy Dobroń z lokalnymi przedsiębiorcami ➤ Tworzenie nowych miejsc pracy

7. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

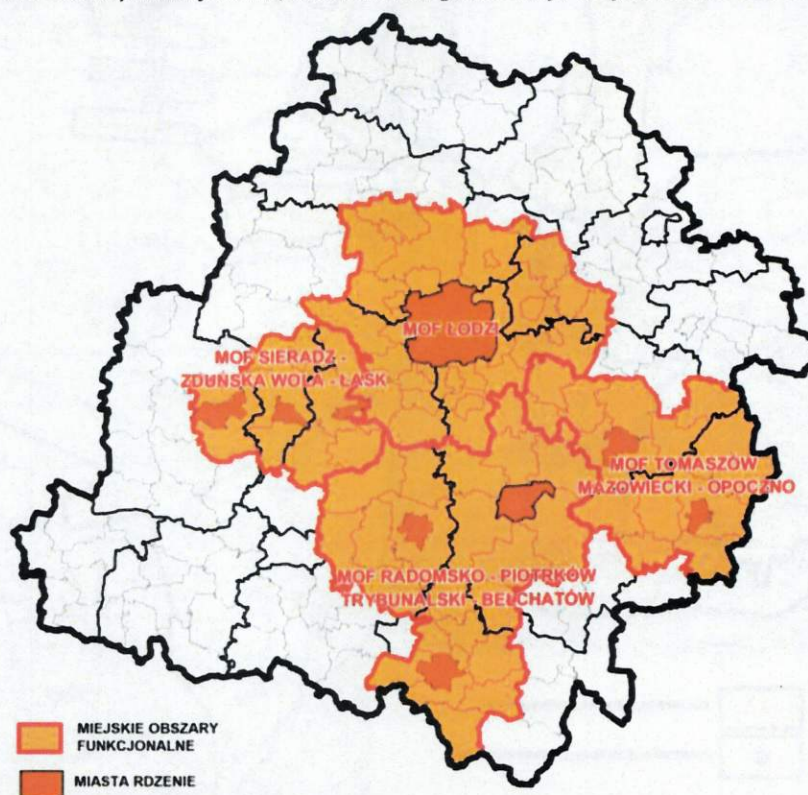
Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wyrazem polityki przestrzennej na obszarze gminy. Obecnie na poziomie regionalnym trwają prace, których celem jest doprowadzenie do spójności z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Celem określenia obszarów funkcjonalnych na terenie gminy Dobroń jest m.in. wskazanie przestrzeni wymagających szczególnego wsparcia w kontekście wskazania konkretnych działań i inwestycji umożliwiających odpowiednio likwidację barier i problemów rozwojowych jak również wykorzystania potencjału poszczególnych obszarów.

Funkcjonalny podział gminy umożliwi również racjonalizację wydatkowania wsparcia finansowego i ulokowanie go w miejscach najbardziej tego potrzebujących, co wpłynie na niwelację różnic rozwojowych na terenie gminy.

W ujęciu regionalnym, gmina Dobroń, zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, w całości została zakwalifikowana do MOF Ośrodka Wojewódzkiego – Łodzi, zaklasyfikowanego w SRWŁ zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju jako obszar strategicznej interwencji tj. obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne.

Ilustracja 14: Miejskie Obszary Funkcjonalne, źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, s. 104

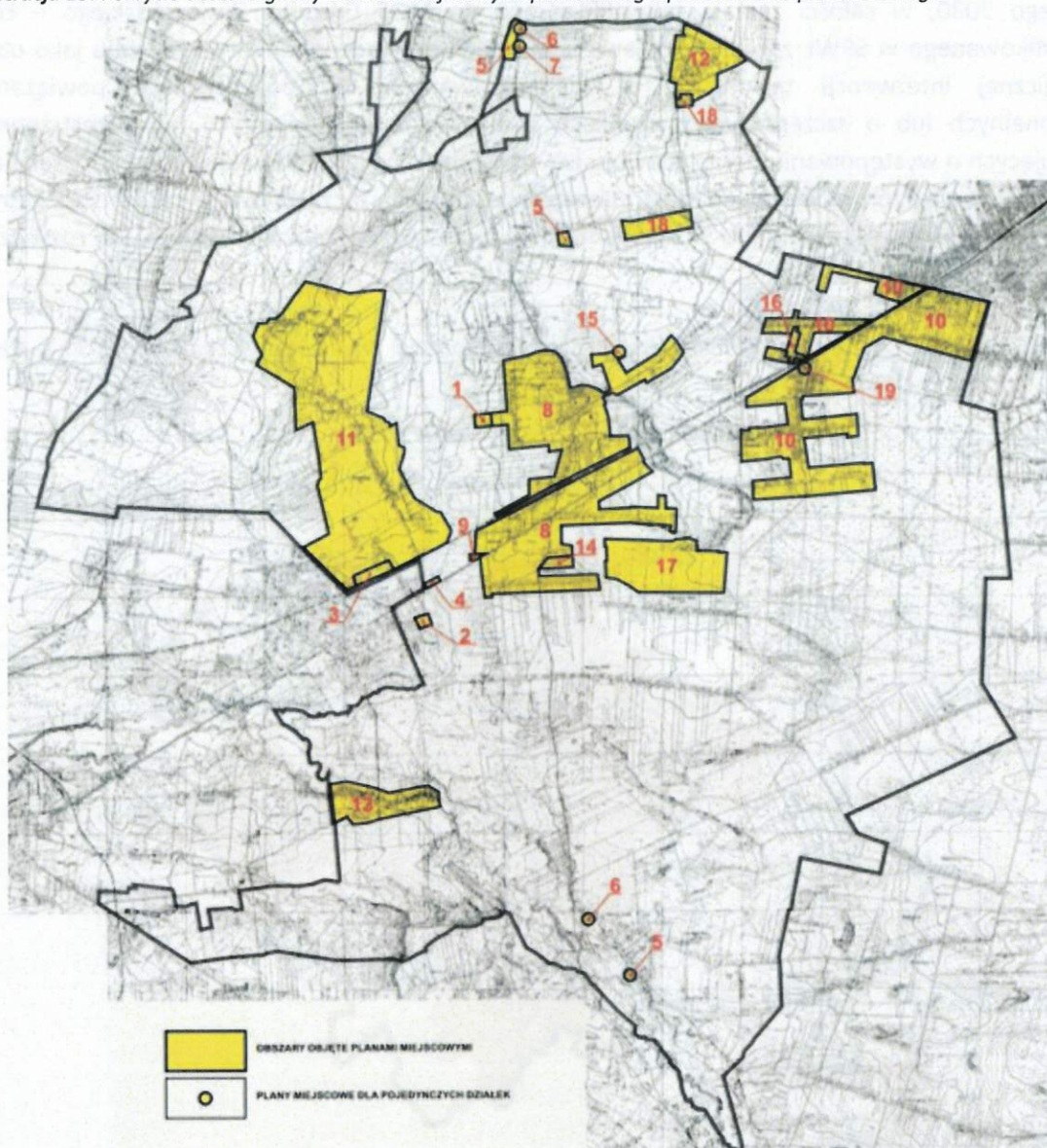

Zgodnie z ujęciem strategicznym SRWŁ dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotna będzie realizacja zintegrowanych, kompleksowych projektów adekwatnych do potrzeb danego

obszaru w tym: rozwoju zrównoważonego transportu publicznego, zwiększania efektywności energetycznej, poprawy stanu środowiska przyrodniczego, wzrostu atrakcyjności osadniczej, wsparcia rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego oraz rozwoju kultury, turystyki i rekreacji. Zadania te będą mogły być realizowane w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 w oparciu o wsparcie mechanizmu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT).

Aktualnie obowiązującym dokumentem dla Gminy Dobroń w tym zakresie jest *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobroń* (tekst ujednolicony, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIX/144/20 Rady Gminy w Dobrońu z dnia 29 września 2020 r. Dodatkowo na obszarze gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące swoim zakresem około 11 % powierzchni gminy, przy czym rozpatrywane łącznie nie stanowią jednolitej formy ustaleń, powodując niejednoznaczne określenie możliwości zagospodarowania poszczególnych 18 terenów i różną ich przydatność. Należy jednak podkreślić, że w stosunku do potrzeb, pokrycie to stanowi około 70 % zapotrzebowania.

Ilustracja 15: Pokrycie obszaru gminy Dobroń miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Struktura funkcjonalno-przestrzenna została przedstawiona w dokumencie pn. *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobroń* (tekst ujednolicony, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIX/144/20 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 29 września 2020 r. Przyjęta w Studium analiza uwarunkowań pozwoliła na wyodrębnienie w gminie Dobroń trzech stref (jednostek strukturalnych) o różnych warunkach zagospodarowania przestrzennego, różnych warunkach fizjograficznych i różnych sposobach zagospodarowania oraz o różnych możliwościach rozwoju. Strefy te są rozmieszczone w obszarze gminy prawie równoleżnikowo z niewielkim odchyleniem w kierunku północny-zachód – południowy wschód i związane są z pasmami aktywności w ramach układu liniowej aglomeracji między Łodzią i Sieradzem i są to:

➤ **Strefa północna**

Obejmuje ona teren położony w północnej części gminy. W jej granicach leżą wsie Wymysłów Francuski, Wymysłów Piaski, Markówka, Wincentów i Poleszyn oraz położone pomiędzy tymi wsiami kompleksy lasów państwowych Nadleśnictwa Kolumna. Obszar ten charakteryzuje się ekstensywną zabudową wsi, dużym udziałem lasów, przewagą gleb o niskich klasach bonitacyjnych i brakiem liczących się czynników rozwojowych.

➤ **Strefa centralna (zurbanizowana)**

Obejmuje ona tereny położone w centralnej części gminy po obydwu stronach drogi krajowej Nr 14 i linii kolejowej aż do przebiegu drogi ekspresowej S-8. W skład strefy wchodzi:

- sołectwa Dobroń Poduchowny, Zakrzewki, Dobroń Mały, Dobroń Duży,
- sołectwo Orpelów oraz sołectwo Przygoń,
- Chechło Drugie i Chechło Pierwsze w części wschodniej pod Pabianicami,
- typowo rolnicze sołectwa Mogilno Małe i Mogilno Duże.

W jej granicach leżą wsie Chechło Pierwsze, Chechło Drugie, Dobroń, Dobroń Duży, Mogilno Małe, Mogilno Duże, Przygoń, Orpelów. Strefa ta charakteryzuje się koncentracją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w szczególności w miejscowościach Chechło Pierwsze i Chechło Drugie położone w podmiejskiej strefie Pabianic, a także w centralnej części gminy obejmującej ośrodek gminny Dobroń i strefie podmiejskiej Łasku (miejscowości Przygoń i Orpelów). Odbiega od powyższej charakterystyki część południowa strefy ze wsiami Mogilno Małe i Mogilno Duże, które stanowią jedyny w gminie obszar rolniczy o wysokiej kulturze rolnej.

To także strefa o największym zaludnieniu. Największą liczebnością mieszkańców charakteryzuje się miejscowość Dobroń zamieszkiwana przez 2109 osób (co stanowi 27,68% ogółu mieszkańców gminy Dobroń), będąca siedzibą gminy i głównym lokalnym ośrodkiem administracyjno-edukacyjno-gospodarczym, Chechło Pierwsze - 1117 osób i Chechło Drugie - 911 osób.

➤ **Strefa południowa**

Obejmuje ona pozostałą część gminy położoną na południe od trasy drogi ekspresowej S-8. W skład strefy południowej wchodzi następujące sołectwa: sołectwo Barycz położone po północnej stronie drogi ekspresowej S-8 oraz wsie: Ldzań, Kolonia Ldzań, Morgi, Brogi, Zimne Wody. Ponadto na obszarze strefy znajdują się tereny należące do PGL Nadleśnictwo Kolumna.

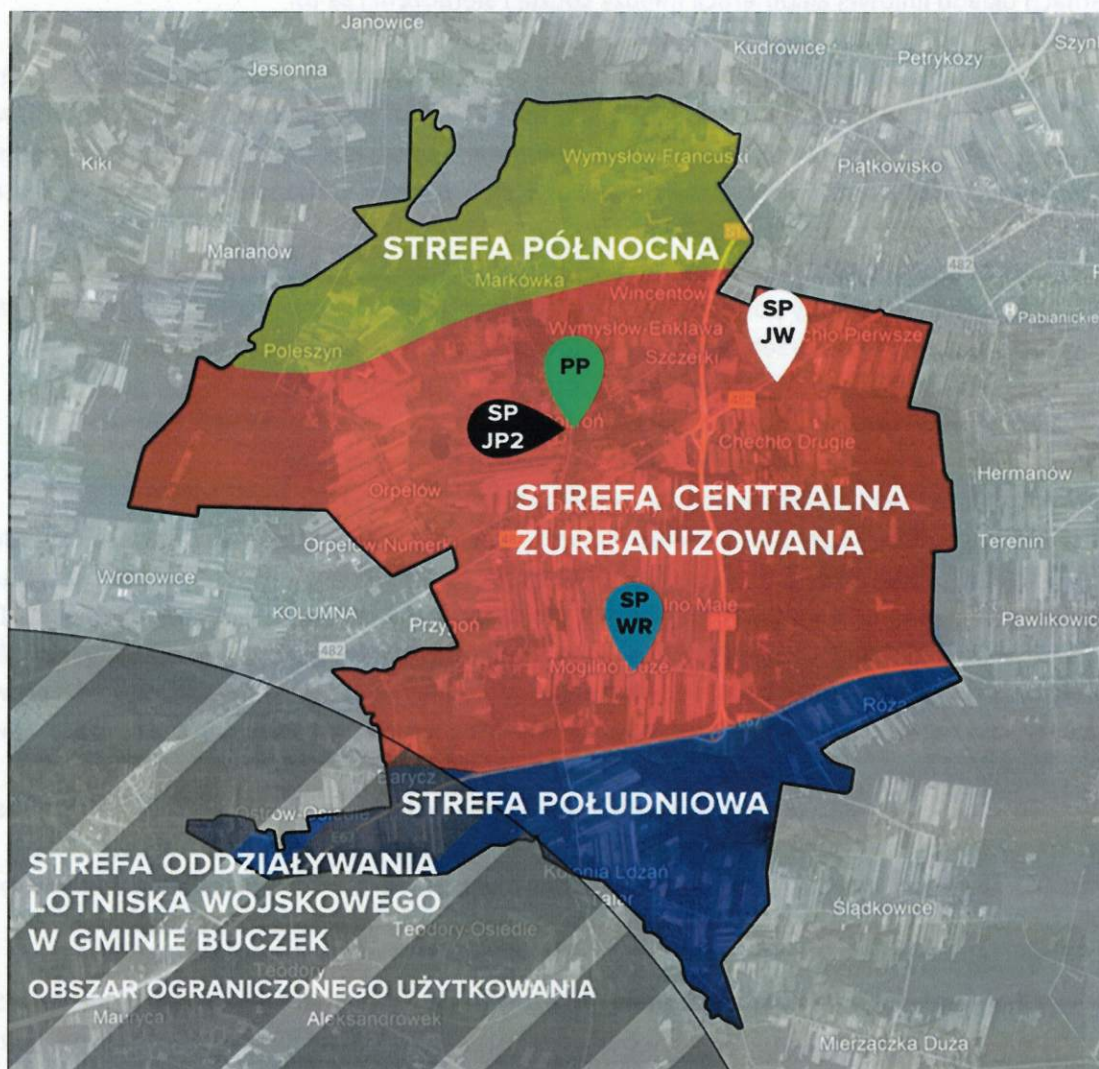
W strefie tej występują zróżnicowane formy krajobrazu, a także zróżnicowane rodzaje zagospodarowania. Poza rolnictwem i typowymi wsiami z zabudową zagrodową (Róża, Ldzań) występują tu duże enklawy terenów rekreacyjnych. Teren ten pokrywa się z obszarami chronionego krajobrazu oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie gminy Dobroń.

Niemal cała strefa południowa leży w granicach strefy ograniczeń od lotniska Łask.

Dla lotniska wojskowego położonego w gminie Buczek, ale mającego obszar oddziaływania w sąsiednich gminach, został ustanowiony obszar ograniczonego użytkowania. W tej sprawie Sejmik Województwa Łódzkiego w Łodzi podjął uchwałę Nr LI/1469/10 z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Łask. Uchwała została

opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego Nr 88 z 2010 r., poz. 689 z dnia 29 marca 2010 r.). Uchwała weszła w życie z dniem 13 kwietnia 2010 r. Fragment obszaru ograniczonego użytkowania wkracza również na południową część gminy Dobroń, jest to strefa A, obejmująca obszar od linii jaką wyznaczają punkty, gdzie w porze nocnej długotrwały poziom hałasu może wynosić od 45 dBA do linii jaką wyznaczają punkty, gdzie w porze nocnej długotrwały poziom hałasu może wynosić do 50 dBA.

Ilustracja 16: Podział funkcjonalny gminy z uwzględnieniem placówek edukacyjnych w gminie Dobroń, oprac. własne

Legenda

- Strefa Centralna Zurbanizowana.** Obejmuje ona tereny położone w centralnej części gminy po obydwu stronach drogi krajowej Nr 14 i linii kolejowej, aż do przebiegu drogi ekspresowej S-8. W jej granicach leżą wsie Chechło Pierwsze, Chechło Drugie, Dobroń, Dobroń Duży, Mogilno Małe, Mogilno Duże, Przygoń, Orpelów.
- Strefa Północna.** Obejmuje ona teren położony w północnej części gminy. W jej granicach leżą wsie Wymysłów Francuski, Wymysłów Piaszki, Markówka, Wincentów i Poleszyn oraz położone pomiędzy tymi wsiami kompleksy leśne.
- Strefa Południowa.** Obejmuje ona pozostałą część gminy położoną na południe od trasy drogi ekspresowej S-8. Jedyną miejscowością, którą zaliczono do tej strefy jest wieś Barycz leżąca na północ od tej drogi. W strefie leżą takie miejscowości jak Róża, Łdżań, Kolonia Łdżań, Morgi, Brogi, Zimne Wody i Barycz.
- JP2** Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dobroniu
- PP** Publiczne Przedszkole w Dobroniu
- JW** Szkoła Podstawowa im. Jadwigi Wajsołówny w Chechle Drugim
- WR** Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Mogilnie Dużym

W kontekście niwelacji barier i dysproporcji rozwojowych jak również w odniesieniu do celów wskazanych w *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030* wskazano obszary działań infrastrukturalnych. Kluczowe dla gminy inwestycje infrastrukturalne są komplementarne z polityką lokalną oraz z założeniami dokumentów wyższego rzędu jak również z uwzględnieniem zasad kształtowania i ochrony środowiska oraz zasad zrównoważonego rozwoju.

Ilustracja 17: Lokalizacja najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych na terenie gminy Dobroń, oprac. własne

Legenda

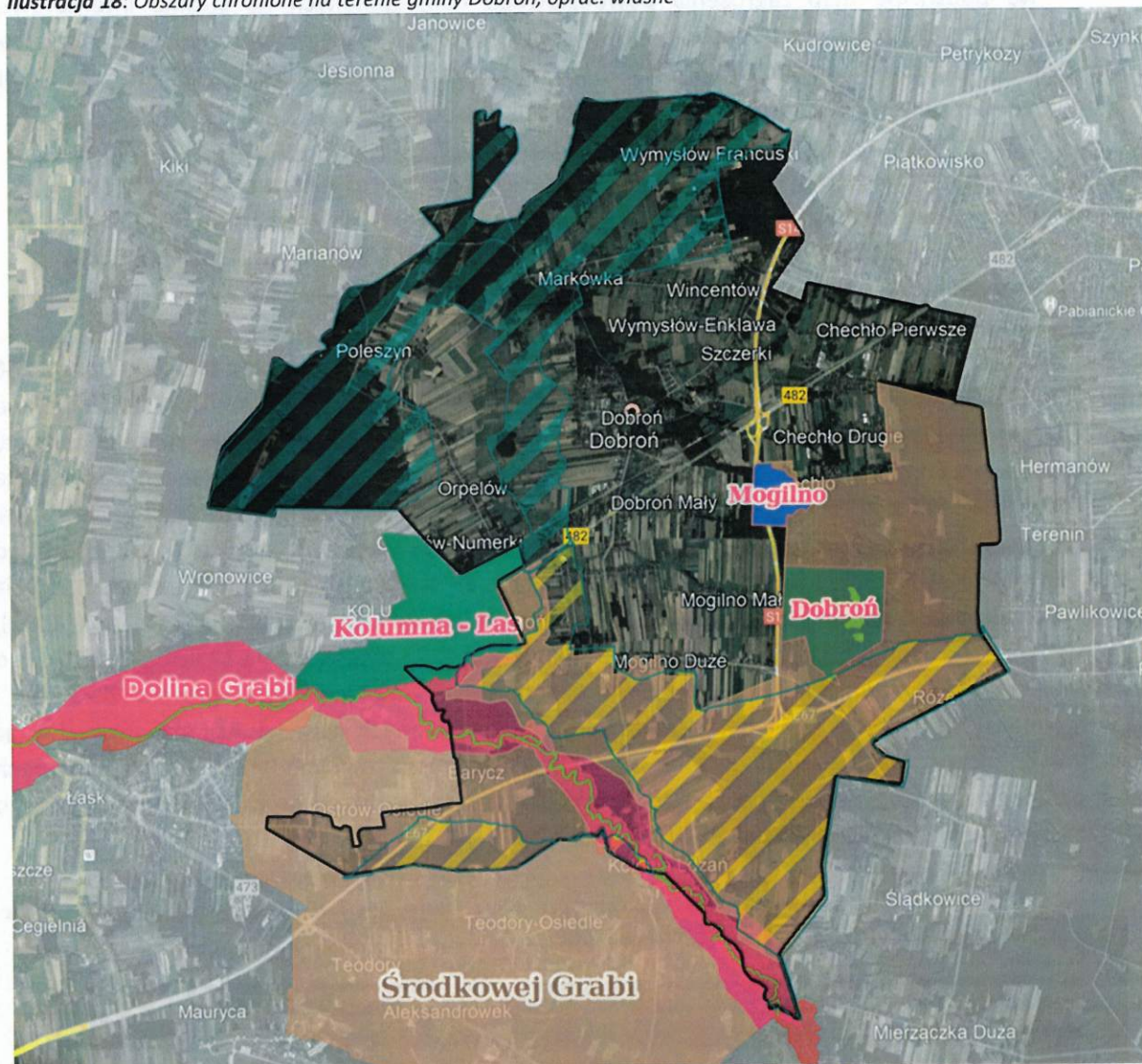
- Rozbudowa Systemu Uzdatniania Wody w Markówce
- Budowa boiska przy szkole podstawowej w Chechle Drugim
- Budowa sieci kanalizacyjnej w Przygoniu
- Budowa sieci wodociągowej w Orpelowie
-
 - Przebudowa dróg - miejscowość Dobroń
 - Budowa Dobrońskiego Centrum Kultury - Dobroń
 - Budowa wieloodziałowego przedszkola w Dobrońiu
 - Rewitalizacja Dobrońskiego parku
 - Budowa ścieżek rowerowych: obszar gminy Dobroń wzdłuż ulic/dróg

W granicach administracyjnych gminy Dobroń znajdują się zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000 oraz użytki ekologiczne tj.:

- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:
 - „Dolina Grabi”,
 - „Mogilno”,
 - „Dobroń”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, Dz.U.W.S. Nr 20 z dnia 9 września 1998 r., poz. 115);
- Obszar Natura 2000 Grabia PLH100021 – Specjalny Obszar ochrony Siedlisk (ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia (PLH100021), Dz.U.R.P. z dnia 18 listopada 2021 r., poz. 2079 r.);
- Użytek ekologiczny Rzeka Grabia (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 marca 1993 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, Dz.U.W.S. Nr 5 z dnia 16 marca 1993 r., poz. 3).

Ponad to w ramach systemu obszarów chronionych województwa łódzkiego przewiduje się utworzenie: Tuszyńsko-Dłutowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (poprzez weryfikację Obszaru Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi – m.in. zmiana granic, aktualizacja aktu prawnego) oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Neru.

Ilustracja 18: Obszary chronione na terenie gminy Dobroń, oprac. własne

Legenda

- Obszar Natura 2000 Grabia PLH100021 – Specjalny Obszar ochrony Siedlisk (ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia (PLH100021), Dz.U.R.P. z dnia 18 listopada 2021 r., poz. 2079 r.)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, Dz.U.W.S. Nr 20 z dnia 9 września 1998 r., poz. 115);
- „Dolina Grabi” – w którym ochroną objęto zespoły łąkowe z unikalnymi gatunkami roślin oraz zbiorowiska leśne.
- „Mogilno” – stanowiący ochronę wydmy z pokrywającym ją drzewostanem sosnowym, pełniącym funkcję lasu drzewochronnego.
- „Dobroń” – zawierający śródleśny krajobraz wydmy i torfowisk z cennymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej o różnym stadium sukcesji.
- Użytek ekologiczny Rzeka Grabia (ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 marca 1993 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, Dz.U.W.S. Nr 5 z dnia 16 marca 1993 r., poz. 3).
- Proponowany obszar chroniony Tuszyńsko-Dłutowski w gminie Dobroń
- Proponowany obszar chroniony Doliny Neru w gminie Dobroń

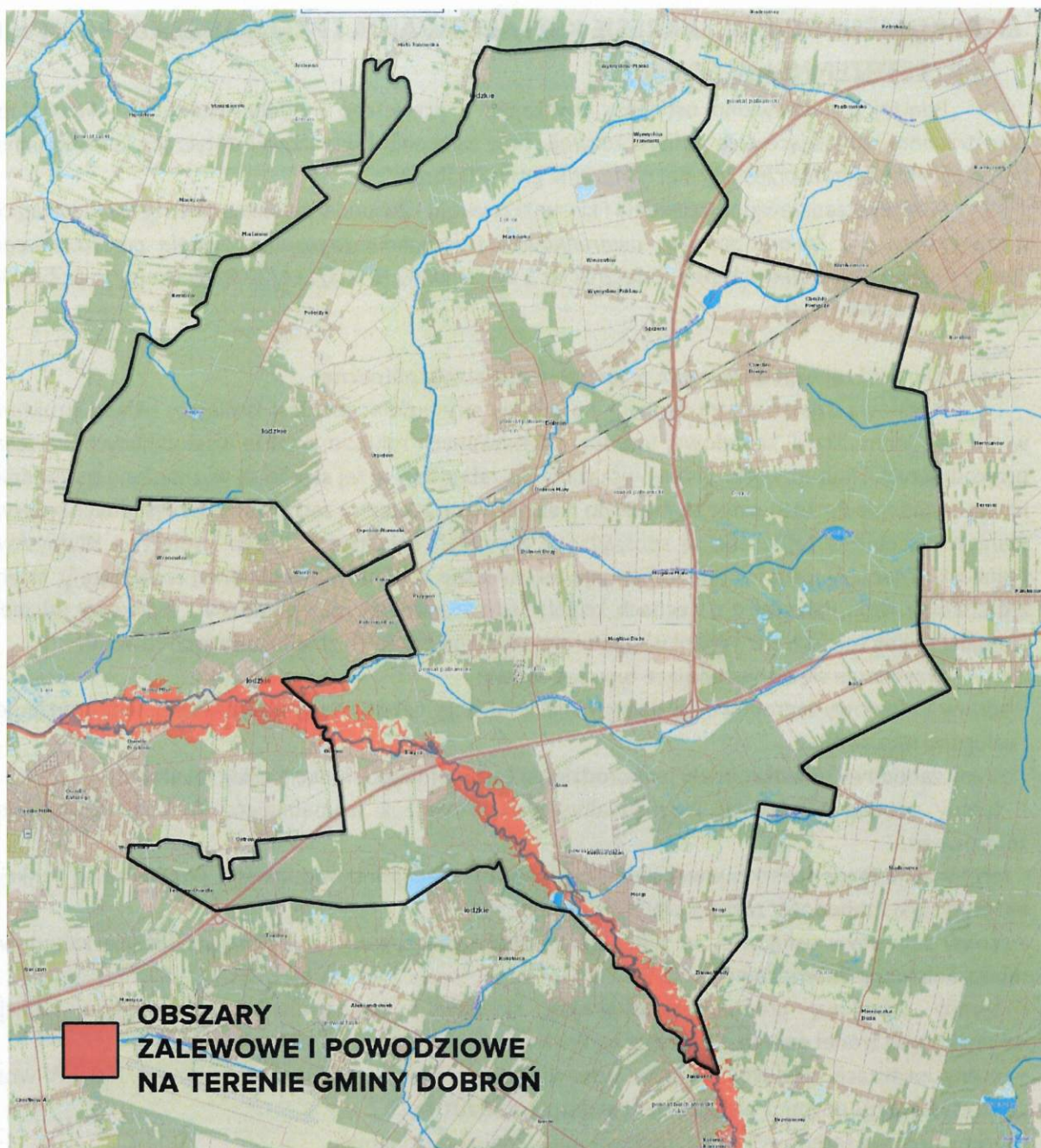
Na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych na stronie internetowej <http://mapy.isok.gov.pl/>, przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą Q1 oraz dla zalewu wodą Q10 od rzeki Grabi. Zgodnie z definicją art. 16 ust. 34 ustawy Prawo wodne są to:

- obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Wskazane obszary podlegają określonemu zagospodarowaniu i zgodnie z brzmieniem art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym jak również stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Obecnie w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym brak szczegółowych zapisów dotyczących obszaru gminy Dobroń, w kwestii gospodarowania ww. terenami należy mieć jednak na uwadze wdrożenie celu szczegółowego zdefiniowanego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), którego obowiązywanie zostało wydłużone, zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych ustaw jako wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, co zostało uwzględnione w konstruowaniu planu inwestycyjnego wskazanego w przedmiotowym dokumencie.

Ilustracja 19: Tereny zalewowe/zagrożone powodzią na obszarze gminy Dobroń, oprac. własne z wykorzystaniem danych ze strony https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpWORP

8. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

Poniżej przedstawiono ustalenia wynikające z przyjętego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej określające cele polityki rozwoju oraz zalecenia i wskazówki dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy Dobroń.

Poniżej przedstawiono zalecenia i kierunki rozwoju i gospodarowania przestrzenią wynikające z dokumentu pn. *Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobroń* (tekst ujednolicony, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIX/144/20 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 29 września 2020 r.

➤ Kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy północnej

Podstawą działań przestrzennych na terenie strefy północnej jest istniejący układ i struktura w zakresie komunikacji, zabudowy, terenów użytkowanych rolniczo, a także występujących wartości przyrodniczych i kulturowych. Tereny wskazane do zabudowy w tej strefie są wyznaczone oszczędnie i mają za zadanie dostosowanie terenów do rzeczywistych potrzeb z zachowaniem rozsądnych rezerw. Plany miejscowe w tej strefie są sporządzone dla części sołectwa Poleszyn i sołectwa Wymysłów Francuski. Znaczący udział w tej strefie mają tereny leśne w północno-zachodniej części strefy, strefa źródłkowa rzeki Pałuszniczy o cechach krajobrazu naturalnego oraz północny i środkowy odcinek rozległej doliny tej rzeki z trwałymi użytkami zielonymi na gruntach zmeliorowanych rowami.

Przewiduje się tu następujące typy zabudowy:

- tereny zabudowy zagrodowej z uzupełniającą funkcją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługami lokalnymi.
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z uzupełniającą funkcją usług lokalnych,
- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej) z uzupełniającą funkcją wypoczynku zbiorowego,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i rekreacji indywidualnej z dopuszczalną funkcją agroturystyki i zabudowy zagrodowej,
- tereny zabudowy usługowej, w tym tereny usług publicznych z uzupełniającą funkcją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, składów i magazynów z uzupełniającą funkcją odnawialnych źródeł energii w zakresie ogniw fotowoltaicznych,
- tereny lokalizacji produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych,
- tereny rezerwy terenowej pod zabudowę mieszkaniowo-usługową.
- tereny powierzchniowej eksploatacji surowców z dopuszczeniem instalacji ogniw fotowoltaicznych.

Przedstawiony układ funkcjonalno-przestrzenny strefy uwzględnia zasady kształtowania środowiska zarówno w aspekcie ochronnym jak i przez ograniczenie zagrożeń. Istotnymi w tym zakresie elementami są istniejące lasy oraz tereny użytków zielonych w dolinie rzeki Pałuszniczy tworzącej lokalny korytarz ekologiczny.

Istniejące gospodarstwa rolne są tu relatywnie duże powierzchniowo, bowiem z uwagi na niską wartość bonitacyjną gruntów rolnych, rolnictwo jest tu mało efektywne.

Pod kątem strategicznym planowane jest wykorzystanie potencjału przyrodniczego ww. strefy z uwzględnieniem funkcji rekreacyjnej (intensywność występowania obszarów leśnych).

➤ Kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy centralnej

Podstawą działań przestrzennych na terenie strefy jest wypełnianie i uzupełnianie wolnych terenów strefy, rozwiązywanie problemów obsługi komunikacyjnej wynikających z przebiegu

i sąsiedztwa istotnych barier przestrzennych, jakie tworzą linia kolejowa, drogi ekspresowe S-14 oraz dawna droga krajowa Nr 14, a także kontynuacja i rozwój istniejącego układu wsi rolniczych jakimi są Mogilno Małe i Mogilno Duże.

Północną orientacyjną krawędź strefy wyznacza istniejący przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia, zaś południową – za wyjątkiem odcinka w rejonie wsi Barycz - przebieg drogi ekspresowej S-8.

Istniejące warunki terenowe (dolina rzeki Pałusznicy) oraz przebieg istniejącej drogi ekspresowej S-14, wpłynęły na to, że w strefie centralnej wyróżnić można trzy podstrefy:

- **podstrefa wschodnia** obejmująca Chechło Pierwsze i Chechło Drugie do przebiegu drogi ekspresowej S-14 wraz z łącznikiem drogi S-14 pomiędzy węzłami „Dobroń” i „Róża” oraz z kompleksem leśnym Nadleśnictwa Kolumna.
- **podstrefa środkowa** obejmująca ośrodek gminny Dobroń oraz rolnicze zaplecze gminy we wsiach Mogilno Małe i Mogilno Duże,
- **podstrefa zachodnia** położona na zachód od doliny rzeki Pałusznicy obejmująca wsie Orpelów i Przygoń.

W kontekście rozwojowym ogółu strefy planuje się dalszy rozwój funkcji centrotwórczej tego obszaru z uwzględnieniem działań integracyjnych i stymulujących rozwój przedsiębiorczości.

Kierunki zagospodarowania podstrefy wschodniej

Podstrefa wschodnia stanowi fragment podmiejskiego obszaru miasta Pabianic, bowiem na znacznej długości swoich granic przylega do miasta. W ostatnich latach liczba mieszkańców Chechła Pierwszego i Chechła Drugiego sukcesywnie wzrasta, przy czym jest to teren zasiedlany głównie przez dotychczasowych mieszkańców miasta Pabianice. Presja na zabudowę obydwu wsi jest ograniczana przede wszystkim występowaniem gruntów o wysokich klasach bonitacyjnych i obowiązkiem uzyskiwania zgody właściwych organów na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze. Większa część obszaru obydwu sołectw jest objęta obowiązującymi planami miejscowymi, który skutecznie kanalizuje inwestowanie i przyczynia się do porządkowania zabudowy o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej. Układ komunikacyjny podstrefy wschodniej oparty jest o drogi lokalne włączające się do drogi wojewódzkiej. Na jej terenie znajduje się również linia kolejowa.

W ramach opisywanej podstrefy, przewidziano tereny rezerwy inwestycyjnej o funkcji mieszkaniowo-usługowej tak w Chechle Pierwszym jak w Chechle Drugim jak również nowe tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

W celu zachowania właściwych uwarunkowań ekologicznych dla terenów zabudowy mieszkaniowej w tej podstrefie ustala się minimum 30% (z wyłączeniem istniejącej zabudowy, gdzie ten wskaźnik nie zawsze jest możliwy do zastosowania) powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Kierunki zagospodarowania podstrefy środkowej

Podstrefa środkowa to epicentrum osadnictwa gminy. Znajduje się tu ośrodek administracyjno-edukacyjno-gospodarczy gminy Dobroń i wszystkie ważniejsze instytucje z zakresu obsługi i integracji mieszkańców. Obszar ten charakteryzuje się wzrostem liczby ludności w ostatnim okresie, a możliwość poprawnej zabudowy i kształtowania przestrzeni umożliwia obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz dobre uzbrojenie terenów we wszystkie możliwe urządzenia komunalne, włącznie z kanalizacją sanitarną i gazem przewodowym. Charakter rolniczy wykazują wsie Mogilno Małe i Mogilno Duże oraz Dobroń Duży, gdzie występuje przewaga zabudowy zagrodowej związanej z prowadzeniem gospodarstw rolnych. W sąsiedztwie węzła „Dobroń” przewiduje się rozwój funkcji wykorzystujących istniejący potencjał drogi ekspresowej S14 – tj. produkcyjno-usługowych i magazynowych. Kierunki te będą się umacniać jeśli dojdzie do

zwiększonej możliwości powierzchniowej eksploatacji kruszywa na potrzeby budowy dróg po udokumentowaniu zasobów. Nie są tu planowane istotne modyfikacje układu komunikacyjnego, a jedynie poprawa dotychczasowych parametrów i standardów. Nie przewiduje się tu lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Kierunki zagospodarowania podstrefy zachodniej

Podstrefa zachodnia stanowi kontynuację zabudowy o przewadze funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, z przewagą na terenach zadrzewionych, stanowiących przedłużenie specyficznego osadnictwa i zabudowy Kolumny. Obejmuje zabudowę o cechach krajobrazu kulturowego wsi Orpelów i wsi Przygoń. W części obszary te mają sporządzone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w których są zawarte zasady kształtowania zabudowy oraz zasady ochrony istniejących wartości kulturowych. Przekształceniom na funkcje mieszkalne w szybkim tempie ulega zabudowa rekreacyjna na indywidualnych działkach w Przygoniu, gdzie w ostatnim okresie była to już funkcja szczytkowa. Przewiduje się kontynuację istniejących funkcji i zasad obsługi komunikacyjnej oraz przestrzega się ograniczeń w dopuszczaniu zagospodarowania obszaru funkcjami kolizyjnymi wobec dotychczasowej zabudowy.

➤ Kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy południowej

Podstawą działań przestrzennych na terenie strefy południowej jest umacnianie istniejącego układu i struktury osadniczej z wiodącą funkcją zabudowy zagrodowej związanej z prowadzeniem gospodarstw rolnych we wsi Ldzań oraz rekreacji indywidualnej na działkach jak również ochrona istniejących wartości przyrodniczych i krajobrazowych związanych z doliną rzeki Grabi oraz zachowanie i ochrona cech krajobrazu kulturowego wsi Ldzań. Marginalnym dla strefy jest kontynuowanie powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych – piasków kwarcowych z udokumentowanego złoża Teodory II – Rejon II i Rejon III. Innowacją jest jedynie, wnioskowany przez właścicieli gruntów wsi Barycz przemysłowy sposób zabudowy na gruntach położonych w sąsiedztwie drogi ekspresowej S-8.

W strefie południowej znajduje się węzeł „Łask” na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej z drogą ekspresową S-8. Ze strony władz Gminy Dobroń, a także władz miasta i gminy Łask płynie do projektu zmiany studium wnioski o korektę granicy administracyjnej gminy i przekazanie gminie Łask fragmentu kompleksu lasów państwowych do gminnej drogi lokalnej relacji Ostrów – droga wojewódzka w Teodorach.

Przewidziano tu następujące typy zabudowy:

- tereny zabudowy zagrodowej z uzupełniającą funkcją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług lokalnych,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z uzupełniającą funkcją usług lokalnych,
- tereny zabudowy o funkcjach mieszanych; mieszkaniowej jednorodzinnej i rekreacji indywidualnej z uzupełniającą funkcją zabudowy zagrodowej i agroturystyki,
- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej) z uzupełniającą funkcją wypoczynku zbiorowego,
- tereny rekreacyjne w dolinie Grabi bez zabudowy,
- tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych,
- tereny powierzchniowej eksploatacji surowców z uzupełniającą funkcją odnawialnych źródeł energii w zakresie ogniw fotowoltaicznych,
- tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, składów i magazynów w Róży (istniejące) oraz tereny rezerwy rozwojowej dla zabudowy produkcyjno-usługowej, składów i magazynów (we wsi Barycz)

z uzupełniającą funkcją odnawialnych źródeł energii w zakresie ogniw fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW.

Przedstawiony układ funkcjonalno-przestrzenny strefy uwzględnia zasady kształtowania środowiska zarówno w aspekcie ochronnym, jak i przez ograniczenie zagrożeń. Istotne są tu ograniczenia dla zabudowy w dolinie rzeki Grabi i w jej bezpośrednim sąsiedztwie, które mogą negatywnie wpłynąć na stan siedlisk przyrodniczych. W dolinie rzeki Grabi, w bezpośrednim sąsiedztwie w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Grabia PLH 100021, nie jest planowana żadna nowa zabudowa. Utrzymuje się tereny ekstensywnie użytkowanych pastwisk VI klasy bonitacyjnej należących do Wspólnoty Wsi Ldzań i okazjonalnie wykorzystywane jako tereny rekreacyjne. Obszar ten nie jest wyposażony w żadne urządzenia infrastruktury technicznej, typowe dla całorocznych terenów rekreacyjnych. Nie przewiduje się zmian w charakterze produkcji rolniczej. W niniejszym studium całkowicie rezygnuje się z rezerwy terenowej dla projektowanego w przeszłości zbiornika retencyjnego „Ldzań”. W strefie, podobnie jak w całej gminie, nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych.

➤ **Uwarunkowania wynikające z sąsiedztwa lotniska wojskowego Łask i lotniska cywilnego „Łódź/Lubliniek”**

Lotnisko wojskowe Łask w całości położone jest w gminie Buczek, wraz z przyległym terenem leży w obszarze o szczególnych uwarunkowaniach, gdzie obowiązuje strefa ograniczenia zabudowy ze względu na występowanie uciążliwości od lotniska. Północny fragment obszaru gminy Dobroń jest położony w zasięgu powierzchni ograniczających wysokość zabudowy w rejonie lotniska cywilnego „Łódź/Lubliniek”. Wysokość ta to 330,4 m n.p.m. Zważywszy, że w tej części gminy występują głównie lasy oraz rozproszona zabudowa osadnictwa wiejskiego na poziomie nie przekraczającym 200 m n.p.m i nie są tu planowane wysokie dominanty krajobrazowe w rodzaju wież elektrowni wiatrowych – jest to wysokość nie stanowiąca barier w rozwoju tego obszaru.

Obszar ograniczonego użytkowania ze względu na hałas lotniczy podzielono na strefy o różnej uciążliwości, z których w granicach gminy znajduje się fragment podobszaru B. Obszar ten w gminie Dobroń praktycznie nie obejmuje terenów zabudowanych, jednak sąsiaduje bezpośrednio w niewielkiej części z terenami istniejącej indywidualnej zabudowy rekreacyjnej w obrębie Barycz.

Podobszar B obejmuje obszar, którego granicę wewnętrzną wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy, wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{Aeq N} = 50$ dB, zewnętrzną granicę podobszaru B wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy, wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{Aeq N} = 45$ dB.

W podobszarze B wprowadza się następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu:

- a) zakaz tworzenia stref ochronnych „A” uzdrowisk,
- b) zakaz przeznaczania terenu pod budowę szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, działających w nocy.

Ponad to dla całości obszaru gminy Dobroń przewiduje się ochronę zabytków. Wszystkie obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem charakterystycznych dla lokalnej tradycji budowlanej form i faktur w następujący sposób:

- a) przy zagospodarowywaniu i użytkowaniu budynków ustalić obowiązek trwałego zachowania ich wartości. Działania, które mogą mieć wpływ na wygląd elewacji bądź mogą przyczynić się do zmiany wyglądu wymagają współdziałania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków,
- b) adaptacja, przebudowa lub rozbudowa budynku jest dopuszczalna wyłącznie w sytuacji, która nie doprowadzi do niekorzystnych zmian w skali i nie doprowadzi do zniekształcenia formy, ponadto

powinna uwzględniać zachowanie historycznej proporcji, detalu, tradycyjnych technik, materiałów, a także faktur wypraw wewnętrznych;

- c) zachowaniu powinny podlegać skala obiektów, forma dachu, podziały elewacji, w tym także proporcje otworów zewnętrznych i formy zewnętrznej stolarki otworowej, detal architektoniczny elewacji, historyczny podział okien i w miarę możliwości, w obiektach prezentujących bogatą stylistykę elewacji, rozważyć zakaz wykonywania zewnętrznego docieplania elewacji.
- d) rozbiórkę budynków zabytkowych można dopuścić w sytuacjach uzasadnionych ich stanem zachowania i przy braku możliwości technicznych dla ich remontu – Wojewódzki Konserwator Zabytków może jednak nałożyć obowiązek wykonania dokumentacji inwentaryzacyjnej obiektu likwidowanego;
- e) wszelkie zmiany w sąsiedztwie zabytków, których charakter może mieć wpływ na walory zabytków (np. ekspozycyjne i użytkowe), przebudowa istniejących i budowa nowych obiektów oraz sposób zagospodarowania przestrzeni, nie mogą pogorszyć stanu zachowania zabytku ani naruszać jego wartości.

W kontekście obszarów wymagających ścisłej i częściowej ochrony konserwatorskiej tj. parku w Dobroniu wraz z zabytkowym kościołem Św. Wojciecha wraz z zabytkową dzwonnica i cmentarza w Dobroniu sposób ochrony został ustalony w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zakłada się podniesienie do rangi prawa miejscowego najważniejszych działań mających na celu zachowanie, z przywróceniem świetności, i ożywienie tego obszaru uznanego za przestrzeń publiczną. Uwzględniono także oznaczenie granic strefy częściowej ochrony konserwatorskiej „B” stanowiącej otulinę strefy ścisłej ochrony zespołu parku i kościoła. W strefie B znajdują się: budynki odznaczające się wartościami kulturowymi, które zasługują na ochronę, wpisane do ewidencji konserwatorskiej (budynek plebanii przy ul. Sienkiewicza 41) oraz budynki nie wpisane do rejestru zabytków i nie objęte ewidencją WKZ, które wymagają szczególnego nadzoru konserwatorskiego z racji bezpośredniego sąsiedztwa z obszarem ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Dla wpisanego do rejestru zabytków zespołu zabytkowego młyna w Talarze ustala się strefę ekspozycji architektoniczno-krajobrazowej, w której należy ograniczyć wszelkie inwestycje i propozycje zmian zagospodarowania terenu, w tym również nasadzeń zieleni wysokiej, które mogą mieć wpływ na zmiany w odbiorze wizualnym zabytku i jego najbliższego otoczenia.

Dla stref ochrony archeologicznej i obszaru stanowisk archeologicznych, które obejmują miejsca występowania istniejących i potencjalnych stanowisk archeologicznych na obszarze ich lokalizacji w przypadku realizacji robót ziemnych lub dokonywania zmiany charakteru dotychczasowej działalności, należy przeprowadzić badania archeologiczne zgodnie z przepisami odrębnym dotyczącymi ochrony zabytków tj. m.in. wydanie pozwolenia na badania archeologiczne zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Na obszarach o cechach krajobrazu kulturowego ochrona powinna polegać na zachowaniu tradycyjnych i zachowanych cech zabudowy i zagospodarowania, w tym głównie ochronie istniejących relikwów tradycyjnej, często drewnianej zabudowy wiejskiej, kształtowaniu linii zabudowy, geometrii dachów i skali nowej zabudowy w nawiązaniu do istniejącej zabudowy, utrzymywaniu układu podziałów działek i nawiązywania do tego układu nowych sposobów zagospodarowania.

W zakresie rekomendacji i założeń uwarunkowań przestrzennych *Strategia* koreluje z założeniami *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028* w zakresie kontynuacji umieszczania w aktach prawa miejscowego zapisów mających na celu ochronę środowiska w odniesieniu do kierunków zagospodarowania terenu oraz uwarunkowań, mające wpływ na ochronę środowiska to m.in.:

- ograniczenie możliwości lokalizacji w pobliżu zabudowy mieszkaniowej nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, w tym mogących potencjalnie negatywnie

oddziaływać na środowisko takich jak m.in.: fermy wielkopowierzchniowe lub zakłady przetwarzania odpadów przemysłowych,

- zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, tj. powodujących przekroczenia ustalonych przepisami odrębnymi standardów jakości środowiska,
- ograniczanie rozpraszania zabudowy poprzez wskazanie terenów jej rozwoju, w pierwszej kolejności w granicach wykształconych już pasów i skupisk zabudowy lub w ich sąsiedztwie,
- wypełnianie wolnych enklaw w pasmach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w celu odpowiedniego wykorzystania terenów już zurbanizowanych i stworzenia większej ich zwartości przestrzennej,
- wyposażanie terenów zabudowy mieszkaniowej co najmniej w sieci elektroenergetyczne i wodociągowe, a strefy koncentracji zabudowy mieszkaniowej - także w sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- propagowanie odnawialnych źródeł energii,
- rekomendowanie stopniowego ograniczania wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych.

Wyżej przedstawione rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Dobroń korelują z zapisami wynikającymi z treści *Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030* dotyczących m.in.:

- ochrony otwartych terenów rolniczych i leśnych przed zabudową,
- prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, w tym zachowanie trwałych użytków zielonych, stosowanie tzw. dobrej praktyki rolniczej w zakresie oszczędności i racjonalnego wykorzystania wód na cele rolnicze,
- poprawy zdolności retencyjnych, m.in. poprzez budowę nowych małych obiektów retencyjnych, wprowadzanie zadrzewień i zalesień gruntów o niskiej przydatności rolniczej,
- przeciwdziałania i niwelowania procesów niekontrolowanej suburbanizacji oraz postępującego chaosu przestrzennego,
- wsparcia działań i inwestycji podnoszących jakość i dbałość o ład przestrzenny,
- wspierania działań i inwestycji przyczyniających się do efektywnego wykorzystania terenów wskazanych pod zabudowę mieszkaniową, m.in. poprzez zagęszczanie i uzupełnianie zabudowy na obszarach o dobrej obsłudze komunikacyjnej i wyposażonych w sieci infrastruktury technicznej, w szczególności kanalizacyjnej,
- kształtowania spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa (SOCh), którego strategicznymi elementami w gminie Dobroń są proponowane Obszary Chronionego Krajobrazu Tuszyńsko-Dłutowski oraz Doliny Neru,
- utrzymania istniejących form ochrony przyrody oraz ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej,
- podnoszenia atrakcyjności przestrzeni gmin, w tym w szczególności rewitalizacji, tworzenia przyjaznych przestrzeni publicznych i terenów zielonych,
- ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i wykorzystania potencjału dziedzictwa do celów użytkowych,
- minimalizacji zagrożenia powodziowego, m.in. poprzez realizację inwestycji przeciwpowodziowych i właściwą politykę gospodarowania wyżej wymienionymi terenami.

Zgodnie z wnioskami z diagnozy gminy, potencjałem obszaru, charakterem uwarunkowań przestrzennych i podziałem funkcjonalnym gminy przedstawionym w rozdziale 7 niniejszego opracowania oraz w korelacji z wizją i misją *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030* określono perspektywy rozwoju poszczególnych stref gminy, co przedstawiono na poniższej grafice.

Ilustracja 20: Perspektywy rozwoju poszczególnych stref w gminie Dobroń, oprac. własne

9. OCENA SPÓJNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRÓŃ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030 jako dokument odnoszący się w swych założeniach do zidentyfikowanych barier rozwojowych i problemów mieszkańców na obszarze gminy, uwzględnia założenia programowe i strategiczne innych dokumentów o randze lokalnej, regionalnej jak również dokumentów wyższego szczebla, regulujących działania w przedmiotowym obszarze. Spójność celów strategii z działaniami i priorytetami dokumentów wyższego rzędu wpływa na skuteczność i efektywność jej realizacji. Poniższe zestawienie przedstawia korelację strategii z dokumentami wyższego rzędu wraz z nawiązaniem do ich założeń i celów.

Tabela 28: Korelacja założeń Strategii rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu

Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie Strategii do zapisów dokumentu strategicznego i/lub planistycznego
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE		
1.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to dokument przyjęty przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. komplementarny z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 w wymiarze terytorialnym oraz zgodny z rozstrzygnięciami funkcjonalno-przestrzennymi zawartymi w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. KSRR definiuje np. cele: 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych. W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, <i>Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022–2030</i> wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi: Celu 1., tj. cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; Celu 2., tj. cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym; Celu 3., tj. cel 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem oraz cel 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.
2.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe: ➤ Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną; ➤ Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony; ➤ Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu. Cele zdefiniowane w <i>Strategii Rozwoju Gminy Dobroń</i> są spójne z założeniami zawartymi w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przede wszystkim w założenia celu szczegółowego III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu

		społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także w cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.
3.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Głównym celem Strategii jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie wskazanego celu realizowane będzie przez następujące kierunki interwencji: ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. Założenia strategiczne dotyczące wykorzystania potencjału gminy ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.
4.	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	SRG Dobroń wpisuje się w założenia zdefiniowane w Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry na lata 2016-2021. Dokument przewiduje m.in. np. cele środowiskowe dla wód powierzchniowych: - niepogarszanie obecnego stanu wód powierzchniowych, - utrzymanie co najmniej dobrego stanu ekologicznego wód powierzchniowych, - utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych, Dokument przewiduje np. cele środowiskowe dla wód podziemnych: - zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, - zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, - zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,

		- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.
5.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cele szczegółowe dokumentu zostały zdefiniowane w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska tj.: Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. W założenia ww. celów pośrednio lub bezpośrednio odpowiadają następujące cele <i>Strategii rozwoju Gminy Dobroń</i>: Cel strategiczny 2: Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorcom, rozwojowi turystyki i rolnictwu ekologicznemu Cele operacyjne: ➤ Prowadzenie polityki lokalnej wspierającej nowe inwestycje i tworzenie nowych miejsc pracy ➤ Wspieranie działalności rolniczej i pozarolniczej Cel strategiczny 3: Zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne i realizacja działań sprzyjających ochronie środowiska naturalnego Cele operacyjne: ➤ Realizacja proekologicznej i racjonalnej polityki przestrzennej gminy ➤ Rozwój infrastruktury technicznej i wdrażanie rozwiązań proekologicznych
DOKUMENTY REGIONALNE		
1.	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego definiuje cel horyzontalny, którym jest Efektywne i odpowiedzialnie zarządzane województwo. Określa również trzy cele strategiczne a wśród nich cele operacyjne w ramach trzech sfer: gospodarczej, społecznej i przestrzennej są to: ➤ Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka: 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego; 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego; 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP; 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności; ➤ Obywatelskie społeczeństwo równych szans: 2.1. Rozwój kapitału społecznego; 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców; 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego; ➤ Atrakcyjna i dostępna przestrzeń: 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska; 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu; 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej; 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie; 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami; 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych. <i>Strategia Rozwoju Gminy Dobroń wpisuje się we wskazane założenia poprzez realizację wszystkich założonych celów strategicznych</i>

		i operacyjnych. Dodatkowo wpisuje się w cel horyzontalny tj.: <i>Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane województwo</i> , w zakresie kierunku: d) prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego i Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych (1. Zielone i aktywne Łódzkie, 2. Kolej na Łódzkie i 3. Czyste Środowisko).
DOKUMENTY PONADLOKALNE I LOKALNE		
1.	Strategia Rozwoju Powiatu Pabianickiego 2030	Dla realizacji założeń Strategii Rozwoju Powiatu Pabianickiego sformułowano np. cele strategiczne, a wśród nich operacyjne: 1) Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w zgodzie z Europejskim Zielonym Łądem: 1.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej; 1.2. Poprawa jakości i dostępności sieci telekomunikacyjnej (w tym wprowadzenie e-usług); 1.3. Budowanie infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej oraz czasu wolnego; 1.4. Przygotowanie terenów inwestycyjnych; 1.5. Zwiększenie ilości instalacji odnawialnych źródeł energii; 1.6. Poprawa infrastruktury pomocy społecznej; 2) Poprawa, rozwój i podniesienie jakości usług publicznych: 2.1. Zwiększenie dostępności do usług medycznych, zdrowotnych dla mieszkańców na terenie całego powiatu; 2.2. Podnoszenie jakości i usprawnienie usług administracyjnych dla mieszkańców; 2.3. Rozwój oferty edukacyjnej dostosowanej do rynku pracy; 2.4. Rozwój oferty kulturalnej i sportowej powiatu; 2.5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup marginalizowanych; 3) Prowadzenie polityki rozwoju w oparciu o potencjały endogeniczne powiatu: 3.1. Działania wspierające lokalnych przedsiębiorców; 3.2. Wykorzystywanie potencjałów turystyczno-rekreacyjnych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego; 3.3. Adaptacja do zmian klimatu - wykorzystanie nowego okresu programowania UE w obszarze Europejskiego Zielonego Łądu; 3.4. Zbudowanie silnej współpracy regionalnej z gminami powiatu i jednostkami sąsiednimi; 3.5. Podejmowanie działań promocyjnych i komunikacyjnych w celu integracji mieszkańców powiatu. <i>Strategia Rozwoju Gminy Dobroń wpisuje się we wskazane założenia.</i>
2.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń na lata 2020-2024 z perspektywą do roku 2028	Celami realizacji programu ochrony środowiska są poprawa stanu i ochrona środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego. Celami szczegółowymi są: ➤ Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych; ➤ Poprawa jakości powietrza; ➤ Poprawa jakości powietrza. Ponad to dokument definiuje zadania wskazane do realizacji komplementarne z działaniami określonymi w niniejszej strategii tj.: ➤ Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w m. Markówka ➤ Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Przygoń – ul. Wakacyjna, Sosnowa, Brzozowa, Wczasowa, Akacyjna; ➤ Dofinansowanie wymiany źródeł ciepła dla mieszkańców;

		➤ Termomodernizacja budynków komunalnych na terenie gminy Dobroń; ➤ Wymiana opraw oświetlenia ulicznego na terenie gminy Dobroń; ➤ Termomodernizacja i przebudowa budynku biurowego na potrzeby Dobrońskiego Centrum Kultury i Centrum Usług Społecznych; ➤ Budowa sali gimnastycznej w systemie budownictwa pasywnego w Mogilnie Dużym.
3.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Dobroń na lata 2021 - 2025	Dokument zakłada: ➤ stałą i pełną diagnozę problemów społecznych i ocenę stopnia zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb wraz z ich stałym monitoringiem; ➤ wzrost aktywności na rzecz rozwiązywania problemów społecznych innych podmiotów niż jednostki pomocy społecznej oraz poprawę przepływu i wymiany informacji między tymi podmiotami; ➤ poprawę dostępu do informacji i stałą aktualizację wiedzy o oferowanych usługach społecznych, w tym o charakterze specjalistycznym dla rozmaitych grup adresatów w formie dla nich przyjaznej z wykorzystaniem elektronicznego dostępu do informacji; ➤ zwiększenie udziału obywateli, wspólnot mieszkańców i organizacji pozarządowych w tworzeniu lokalnych rozwiązań poprawiających jakość życia; ➤ wzrost atrakcyjności Gminy jako przyjaznego dla rodzin z dziećmi i seniorów; ➤ wzrost aktywności własnej obywateli i rodzin w tym na rzecz najbliższego otoczenia lokalnego; ➤ wzrost liczby osób objętych instrumentami aktywizacji zawodowej w podmiotach ekonomii społecznej; ➤ poprawę dostępu do takich ofert dla osób ze szczególnymi ograniczeniami z racji wieku, niepełnosprawności, długotrwałego bezrobocia i niskich kwalifikacji zawodowych.
4.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobroń	Cele i kierunki rozwoju przestrzennego określone w <i>Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030</i> uwzględniają zapisy <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobroń</i> przyjętego uchwałą Nr XIX/144/20 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 29 września 2020 r. a także postanowienia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: ➤ Uchwała Nr XIX/133/96 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 11 grudnia 1996 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu oczyszczalni ścieków we wsi Dobroń Poduchowny; ➤ Uchwała Nr XXII/155/97 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 29 kwietnia 1997 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Orpelów Przygoń; ➤ Uchwała Nr XIV/172/97 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Orpelów-Numerki;

- Uchwała Nr IX/58/99 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 30 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zabudowy usługowej we wsi Orpelów przy drodze krajowej Nr 14 (działka Nr 171/1);
- Uchwała Nr XXX/257/02 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 17 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy letniskowej we wsiach Wymysłów Piaski i Ldzań oraz dla wyodrębnionych terenów zabudowy mieszkaniowej we wsiach Markówka, Wymysłów Francuski;
- Uchwała Nr XXXVI/274/02 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 5 września 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy letniskowej we wsi Wymysłów Piaski i terenów zabudowy mieszkaniowej we wsi Ldzań;
- Uchwała Nr XXV/162/05 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy letniskowej we wsi Wymysłów Piaski;
- Uchwała Nr XXXIII/215/05 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części sołectw: Dobroń Poduchowny, Zakrzewki, Wincentów, Dobroń Mały i Dobroń Duży;
- Uchwała Nr XV/123/08 Rady Gminy w Dobroniu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu terenu położonego w gminie Dobroń we wsi Dobroń Duży;
- Uchwała Nr XVIII/151/08 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 28 października 2008 r. oraz uchwała Nr XXIII/194/09 z dnia 31 marca 2009 r., w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części sołectw Chechło Pierwsze i Chechło Drugie;
- Uchwała Nr XXVI/217/09 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części sołectw Orpelów i Poleszyn;
- Uchwała Nr XXXVIII/315/2010 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części sołectwa Wymysłów Francuski;
- Uchwała Nr IX/46/11 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Barycz;
- Uchwała Nr XX/134/2012 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego

	planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Dobroń Duży w rejonie ul. Łąkowej; ➤ Uchwała Nr XXX/224/2013 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części sołectw Dobroń Poduchowny, Zakrzewki, Wincentów, Dobroń Mały i Dobroń Duży; ➤ Uchwała Nr XXX/223/2013 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części sołectw Chechło Pierwsze i Chechło Drugie w części obejmującej teren oznaczony symbolem A21PU; ➤ Uchwała Nr XXXVIII/282/2014 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Mogilno Małe i Dobroń Duży; ➤ Uchwała Nr VI/28/2015 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru we wsi Wymysłów Francuski; ➤ Uchwała Nr XII/87/2015 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części sołectw Chechło Pierwsze i Chechło Drugie w części obejmującej teren oznaczony symbolem C1U1; ➤ Uchwała Nr XXXI/229/21 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 28 października 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części sołectwa Dobroń Mały.
--	--

10. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH

Ramy finansowe *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022–2030* obejmują projekty strategiczne wynikające z planów projektowych gminy, podległych jej jednostek organizacyjnych, jak również projektów zgłoszonych przez mieszkańców. Realizacja Strategii i wybór adekwatnych źródeł finansowania będzie procesem dynamicznym. Kluczowymi źródłami finansowania projektów, poza budżetem gminy, będą programy polityki spójności i polityki rolnej UE na lata 2021–2027 oraz Krajowy Plan Odbudowy.

Tabela 29: Możliwe źródła finansowania projektów strategicznych i zadań w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022–2030*

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	OBSZARY WSPARCIA
FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO (FENIKS)	Głównym celem FENIKS jest poprawa warunków rozwoju kraju w oparciu o budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym: ➤ obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym, ➤ budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne, ➤ dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030 ➤ poprawę bezpieczeństwa transportu, ➤ zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia, ➤ wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym. Program stanowią następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójność Priorytet II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR Priorytet III: Transport miejski Priorytet IV: Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności Priorytet V: Wsparcie sektora transportu z EFRR Priorytet VI: Zdrowie Priorytet VII: Kultura Priorytet VIII: Pomoc techniczna Budżet wynosi ponad 25 mld euro.
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI (FENG)	Fundusz jest kontynuacją Programu Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 (POIG) i Programu Inteligentny Rozwój 2014–2020 (POIR). Budżet funduszu wynosi około 7,7 mld euro, a główne cele to: ➤ zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii; ➤ wzrost konkurencyjności MŚP; ➤ rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości; ➤ transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii W skład funduszu wchodzi następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie dla przedsiębiorców, czyli zapewnienie dofinansowania w obszarach B+R, wdrożeń nowych rozwiązań, infrastruktury B+R, internacjonalizacji, rozwoju kompetencji, automatyzacji i robotyzacji, zielonej gospodarki. Priorytet II: Środowisko przyjazne innowacjom, czyli wspieranie projektów strategicznym znaczeniu dla polskiej gospodarki, w tym m.in. rozbudowy publicznej

	infrastruktury badawczej, transferu i komercjalizacji technologii powstających na uczelniach i w instytutach, a także wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu takich jak akceleratory, klastry, instytucje badawcze oraz szerokie wsparcie start-upów. Priorytet III: Zazielenienie przedsiębiorstw, czyli wsparcie projektów bezpośrednio przyczyniających się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym neutralności klimatycznej, zielonej transformacji gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Priorytet IV: Pomoc techniczna
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO 2021–2027 (FERS)	Fundusz zakłada realizację działań na rzecz m.in. poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia. Cele funduszu to: ➤ wzmocnienie systemu ochrony zdrowia i edukacji, ➤ kształcenie kadr dla gospodarki, ➤ zwiększenie jakości usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia, ➤ wsparcie realizacji polityki społecznej w obszarach integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej, ➤ poprawa sytuacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, ➤ zwiększenie dostępu do opieki nad najmłodszymi dziećmi, ➤ poprawa dostępności do usług publicznych, ➤ zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych, w tym w zakresie świadczenia usług publicznych, ➤ rozwój dialogu społecznego i obywatelskiego. Fundusz definiuje następujące priorytety: Priorytet I: Lepsze polityki dla rozwoju społecznego Priorytet II: Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi Priorytet III: Równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami Priorytet IV: Zdrowie i zdrowotna opieka długoterminowa Priorytet V: Szkolnictwo wyższe i nauka Priorytet VI: Innowacje społeczne Priorytet VII: Pomoc techniczna
FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY (FERC)	Zakres wsparcia w ramach FERC jest komplementarny ze wsparciem pozostałych programów realizujących cele polityki spójności na lata 2021-2027 oraz innych instrumentów krajowych i unijnych. Cele FERC to: ➤ budowa społeczeństwa gigabitowego w Polsce, ➤ udostępnienie zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców (4 i 5 stopień e-dojrzałości usług), ➤ zapewnienie cyberbezpieczeństwa poprzez wsparcie w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, ➤ rozwój gospodarki opartej na danych wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, ➤ rozwój współpracy na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, ➤ wsparcie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządów terytorialnych i przedsiębiorców. W obrębie funduszu realizowane będą następujące priorytety: Priorytet I: Zwiększenie dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego

	Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe Priorytet III: Pomoc techniczna Zakładany budżet wynosi około 2 mld euro.
PROGRAM REGIONALNY FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŁÓDZKIEGO 2021-2027	Program zakłada realizację następujących priorytetów: Priorytet I: Innowacyjne łódzkie Priorytet II: Czysta energia Priorytet III: Zielony region Priorytet IV: Mobilność miejska Priorytet V: Transport regionalny Priorytet VI: Zrównoważony rozwój przestrzenny Priorytet VII: Kultura i turystyka Priorytet VII: Infrastruktura społeczna Priorytet VIII: Zatrudnienie i rynek pracy Priorytet IX: Włączenie i integracja społeczna Priorytet X: Zdrowie i adaptacyjne kadry regionalnej gospodarki Priorytet XI: Edukacja Pomoc techniczna Zakładany budżet wynosi prawie 2,3 mld euro.
PROGRAMY W RAMACH III EDYCJI FUNDUSZY NORWESKICH I EOG	Programy wdrażane będą do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r. Do programów III edycji Funduszy norweskich i EOG tych należą: - Rozwój przedsiębiorczości i innowacje, - Rozwój Lokalny, - Badania naukowe, - Edukacja, - Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, - Kultura, - Zdrowie, - Sprawiedliwość, - Sprawy Wewnętrzne, - Fundusz Współpracy Dwustronnej, - Pomoc Techniczna, - Fundusz NGO, - Social Dialogue-Decent Work.
PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014–2020 (PROW 2014–2020) WSPÓLNA POLITYKA ROLNA NA LATA 2023–2027 (WPR 2023–2027)	Przyjęte pod koniec 2020 r. rozporządzenie przejściowe w sprawie wspólnej polityki rolnej zapewnia ciągłość wsparcia prawnego i finansowego dla rolników i innych beneficjentów, zanim w 2023 r. wejdą w życie zreformowane przepisy. W ramach WPR planowane jest wsparcie działań szkoleniowych i doradczych dla rolników uwzględniających potrzeby zidentyfikowane w poszczególnych celach szczegółowych w zakresie prowadzenia działalności rolniczej i wykorzystania zasobów gospodarstwa. Wspólna polityka rolna to ok. jednej trzeciej budżetu UE. Ma ona: - zapewniać obywatelom UE przystępną i bezpieczną żywność; - zagwarantować odpowiedni poziom życia rolnikom; - chronić zasoby naturalne i środowisko.
RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH	Kluczowym celem Programu jest zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.
RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG	Priorytetem Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także

	poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego. Źródła finansowania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to wpłaty pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje z budżetu państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie udziały są własnością Skarbu Państwa.
NARODOWY I WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej to fundusz gwarantujący wsparcie dla przedsięwzięć w formie instrumentów zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody i zarządzania gospodarką wodną i odpadową.
PROGRAM MINISTERSTWA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakładają wsparcie inicjatyw z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Adresowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób prawnych, w przypadku programu „Ochrona zabytków” również osoby fizyczne.
KRAJOWY PLAN ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI (KPO)	Celem planu jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Program ma służyć odbudowie gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu będą przeznaczone na modernizację technologiczną rodzimych firm. W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026. Plan odbudowy zakłada wsparcie inwestycji poprzez realizację projektów w następujących obszarach: ➤ Odporne społeczeństwo: – Ochrona zdrowia. – Edukacja; ➤ Odporne państwo: – Cyfryzacja usług publicznych – Infrastruktura i komunikacja; ➤ Odporna gospodarka: – Umiejętności. – Nowe technologie; ➤ Odporne środowisko: – Budynki. – Energetyka.
PROGRAM ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018 – 2027 (PROO) I FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH (FIO)	Program dedykowany jest rozwojowi polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Wsparcie można uzyskać na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego jak również na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Konkursy są uruchamiane dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków. Celem FIO jest dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Wsparcie można uzyskać na projekt społeczny z zakresu wszystkich obszarów działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.

Przy tworzeniu ram finansowych warto wziąć pod uwagę analizę dochodów i wydatków gminy z ostatnich kilku lat oraz aktywność gminy w pozyskiwaniu pozabudżetowych źródeł finansowania działań.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (stan na dzień 31.12.2020 r.) suma wydatków z budżetu Gminy Dobroń w 2020 roku wynosiła 44,5 mln złotych, co daje 5 700 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy. W kontekście 2019 roku nastąpił wzrost wydatków o 16,8%. Największa część budżetu, bo aż 41%, została przeznaczona na Dział 801: Oświata i wychowanie, 7,5% wydatków ogólnych z budżetu przeznaczono na Dział 750: Administracja publiczna a 5,7% na Dział 010: Rolnictwo i łowiectwo. Wydatki inwestycyjne stanowiły łącznie 10,6 mln złotych, tj. 23,9% wydatków ogółem.

Suma dochodów do budżetu Gminy Dobroń w 2020 roku stanowiła 45,0 mln złotych, co daje 5 800 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy. W odniesieniu do 2019 roku odnotowano wzrost dochodów o 16,2%. Największą część dochodów tj. 32% dochodów ogólnych wygenerował Dział 756: Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek. Duża część wpływów pochodziła z Działu 758: Różne rozliczenia 15,8% a także z Działu 801: Oświata i wychowanie 12,2%. W budżecie gminy wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 1,1 tys. złotych na mieszkańca (18,2%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 33,9 złotych na mieszkańca (0,6%).

Istotnym aspektem zdolności inwestycyjnych gminy jest wykorzystanie środków unijnych na realizację zadań przez gminę. Aktywność w tym zakresie odzwierciedla liczba umów/decyzji o dofinansowanie. W okresie programowania 2014-2020 Gmina Dobroń zrealizowała następujące projekty:

Tabela 30: Projekty zrealizowane przez Gminę Dobroń w okresie programowania 2014-2020, oprac. własne na podstawie danych zawartych w Raporcie o stanie Gminy Dobroń za 2020 r. oraz na stronie: <https://mapadotacji.gov.pl/>

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Wartość dofinansowania	Źródło dofinansowania
1.	Przedszkole od nowa	850 221,60 zł	722 688,36 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 działanie 11.1. Wysoka jakość edukacji Europejski Fundusz Społeczny
2.	Super Nova Edukacj@	299 777,75 zł	254 811,08 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 działanie 11.1. Wysoka jakość edukacji Europejski Fundusz Społeczny
3.	Budowa sali gimnastycznej w systemie budownictwa pasywnego w Mogilnie Dużym	8 749 414,90 zł	4 020 280,16 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 działanie 4.3. Ochrona powietrza Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
4.	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności	20 011 882,45 zł	9 889 718,30 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 działanie

	publicznej na terenie gminy Dobroń			4.2. Termomodernizacja budynków Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
5.	Budowa przedszkola i sali gimnastycznej w systemie budownictwa o znacznie podwyższonych parametrach energetycznych	12 399 479,65 zł	5 865 145,92 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 działanie 4.3. Ochrona powietrza Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Razem		42 310 776,35	20 752 643,82	

11. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII

Wszystkie zaplanowane do realizacji w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030* zadania realizowane będą na wskazanym obszarze. Inwestycje przewidziane w *Strategii* realizowane będą przede wszystkim na terenach zmienionych antropogenicznie, zurbanizowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka. Realizacja większości przedsięwzięć będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko oraz wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców gminy. Działania wskazane w *Strategii Rozwoju* będą realizowane w zgodzie z obowiązującymi przepisami i normami polskimi oraz wspólnotowymi w zakresie ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju tu m.in.:

Tabela 31: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska

LP.	NAZWA DOKUMENTU	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE
1.	Artykuły 11 i 191-193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)	UE jest uprawniona do działania we wszystkich obszarach polityki w dziedzinie środowiska, takich jak zanieczyszczenie powietrza i wody, gospodarowanie odpadami i zmiana klimatu. Zakres tych działań wyznacza zasada pomocniczości oraz wymóg uzyskania jednomyślności w Radzie w takich sprawach jak kwestie budżetowe, zagospodarowanie przestrzenne miast i wsi, użytkowanie gruntów, zarządzanie ilościowe zasobami wodnymi, wybór źródeł energii oraz struktura dostaw energii.
2.	Polityka klimatyczno-energetycznej UE do roku 2030	Inwestycja wpisuje się w ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 poprzez: - racjonalne gospodarowanie zasobami poprzez zastosowanie w ramach prac modernizacyjnych materiałów i technologii w powszechnie uznanych za bezpieczne, spełniających stosowne normy, - ograniczenie presji na środowisko poprzez zastosowanie rozwiązań przyjaznych dla środowiska.
3.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jako podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Głównym celem polityki regionalnej wskazanym w opracowaniu jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej: 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. Założenia strategiczne gminy zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.
4.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Strategia została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności

		w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe: Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną; Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony; Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.
5.	Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	Celem priorytetowym dokumentu jest: Poprawa jakości życia Polaków. Dokument określa następujące obszary i cele: W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji): Cele: Polska Cyfrowa, Kapitał Ludzki, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko; W obszarze efektywności i sprawności państwa (efektywności): Cele: Kapitał Społeczny.
6.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055). Główny cel Strategii to zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie ww. celu realizowane będzie poprzez następujące kierunki interwencji: ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. Założenia strategiczne Gminy Dobroń, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.
7.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cele szczegółowe dokumentu zostały określone jako: Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

W ramach eliminacji ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze w kontekście planowanych inwestycji przewiduje się realizację działań prewencyjnych oraz bezwzględne respektowanie rygorów ochronnych określonych przepisami prawa dla poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo.

Tabela 32: Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania i odwracalność oddziaływań

KOMPONENT/CZYNNIK ŚRODOWISKOWY	ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE
ZASOBY NATURALNE/OBSZARY CHRONIONE	Z uwagi na charakter i skalę planowanych do realizacji zadań przewiduje się brak możliwości oddziaływania na cele ochrony. Nie przewiduje się możliwości oddziaływania inwestycji na funkcjonalność ekosystemów. Na etapie realizacji zadań w pobliżu form prawnie chronionych należy jednak zachować szczególną ostrożność. Realizacja zadań na terenie gminy wykonywana będzie zgodnie z dokumentami planistycznymi. Nie przewiduje się przebiegu infrastruktury drogowej czy wodno-ściekowej przez obszary o szczególnych walorach i zasobach naturalnych.
RÓŻNORODNOŚĆ ŚRODOWISKOWA	W stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów, zwierząt objętych ochroną gatunków na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., ustawodawca określił w art. 51 ust. 1 i art. 52 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 1614) katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie planowanych czynności będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownego odstąpienia od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa. Realizacja zadań przewidzianych w Programie będzie miała pośredni, neutralny oraz długoterminowy pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych. Na etapie realizacji inwestycji potencjalne zagrożenie dla bioróżnorodności regionu może być związane z zajęciem terenu pod inwestycję, robotami ziemnymi, składowaniem materiałów budowlanych, budową dróg dojazdowych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez ciężkie maszyny. Należy pokreślić, że tego rodzaju oddziaływania mają charakter odwracalny i krótkookresowy.
LUDZIE	W trakcie prowadzenia prac realizacyjnych może nastąpić wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz poziomu dźwięku, związanego z pracą sprzętu budowlanego i transportem materiałów. Powyższe uciążliwości będą miały charakter przejściowy i odwracalny. Ponad to zastosowane będzie: ➤ ograniczenie czasu pracy maszyn budowlanych w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu, ➤ zastosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych, ograniczające jednocześnie uciążliwości przez nie wywoływane, - stosowanie roślinności izolacyjnej (głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych)
ZWIERZĘTA	➤ przeprowadzenie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy,

	➤ realizacja prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu nietoperzy i innych gatunków istotnych pod względem przyrodniczym, ➤ realizacja inwestycji w możliwie najkrótszym czasie.
ROŚLINY	➤ dbałość o obszary biologicznie czynne, ➤ inicjowanie powstania nowych obszarów zieleni dostosowanej do warunków siedliskowych oraz współgrającej z otoczeniem, ➤ ograniczenie zmniejszania powierzchni terenów zielonych na terenach zurbanizowanych, ➤ wykonywanie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych oraz zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia w czasie wykonywania prac budowlanych.
KLIMAT, POWIETRZE	Zaplanowane inwestycje mogą wykazywać negatywne oddziaływanie jedynie w fazie realizacji. Emisja pyłów związana będzie głównie z transportem i przemieszczeniem materiałów sypkich, pylistych czy urobku ziemnego. Ponadto praca środków transportu i maszyn roboczych wiązać się będzie z okresowo zwiększoną emisją szkodliwych substancji gazowych (spalin). Realizacja zadań, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i ich prekursorów wpłynie pozytywnie na łagodzenie zmian klimatu. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na siedliska zapewniające sekwestrację CO₂. Ponadto przestrzegane będą np. aspekty pracy: ➤ dbałość o wysoki standard prowadzenia robót, w szczególności przez: systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy, ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy, stosowanie osłon na rusztowania, urządzenia, maszyny i pojazdy, ograniczających pylenie oraz inne zanieczyszczenia, ➤ promowanie ruchu rowerowego i pieszego poprzez budowę nowych rozbudowę i modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych, ➤ utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych, ➤ wykorzystanie OZE, ➤ planowanie nowych inwestycji w harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym
WODY	Inwestycje w zakresie budowy wodociągu przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej i podniesienia standardu życia mieszkańców gminy. Realizacja zaplanowanych w Programie zadań z zakresu budowy kanalizacji wyeliminuje niekontrolowany sposób wprowadzania do środowiska ścieków z indywidualnych (często nieszczelnych) zbiorników bezodpływowych oraz ograniczy spływ zanieczyszczeń obszarowo, co poprawi stan sanitarny gminy oraz pozytywnie wpłynie na stan powierzchni ziem na jego obszarze. W związku z powyższym realizacja zadań ujętych w POŚ jest konieczna i korzystna dla środowiska naturalnego i jego poszczególnych składników. Negatywne skutki środowiskowe zauważalne będą w sąsiadującej z inwestycjami przestrzeni przyrodniczej na etapie realizacji zadań, natomiast oczekiwane zmniejszenie wpływu na środowisko odzwierciedli się w ekosystemach wodnych, przyczyni się do spełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych ujętych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Mając jednak na uwadze, że większość zanieczyszczeń ma charakter antropogeniczny, nie można zagwarantować, iż cele środowiskowe dla JCWP i JCWPd zostaną osiągnięte. Przyczyną możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych jest lokalna specyfika zadań oraz brak kompleksowych rozwiązań technicznych

	działań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Ponad to przestrzegane będą np. aspekty pracy: ➤ dbałość o standard prac realizowanych w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych, ➤ zabezpieczenie terenów zapleczy budów w kontekście odpadów mogących przedostać się do wód i gleby, ➤ zastosowanie rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie zużycie wody, ➤ dbałość o optymalny i odpowiedni spływ wód opadowych i roztopowych z terenów nieprzepuszczalnych oraz ich oczyszczania ze względu na rodzaj odbiornika
GLEBA	Ewentualne negatywne skutki prac budowlanych związane będą ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez pojazdy i maszyny budowlane. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Zadania związane z budową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych realizowane będą głównie wzdłuż wytyczonych szlaków komunikacyjnych, również prace modernizacyjne infrastruktury wodno-kanalizacyjnej prowadzone będą na terenie już istniejących obiektów, co pozwoli na maksymalne ograniczenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w szczególności na powierzchnię ziemi oraz wodę. Ponad to przestrzegane będą np. aspekty pracy: ➤ przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami, ➤ zabezpieczenie ziemi przed składowaniem materiałów niebezpiecznych.

Zaznaczyć należy, że żadna z planowanych inwestycji wskazanych w *Strategii rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030* nie generuje wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub oddziaływań transgranicznych. Żadne z planowanych przedsięwzięć wskazanych w *Strategii* nie wpływa także zasadniczo na środowisko i otaczający teren oraz nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Wymienione powyżej oddziaływania mają charakter temporalny – właściwy dla czasu realizacji inwestycji i odwracalny.

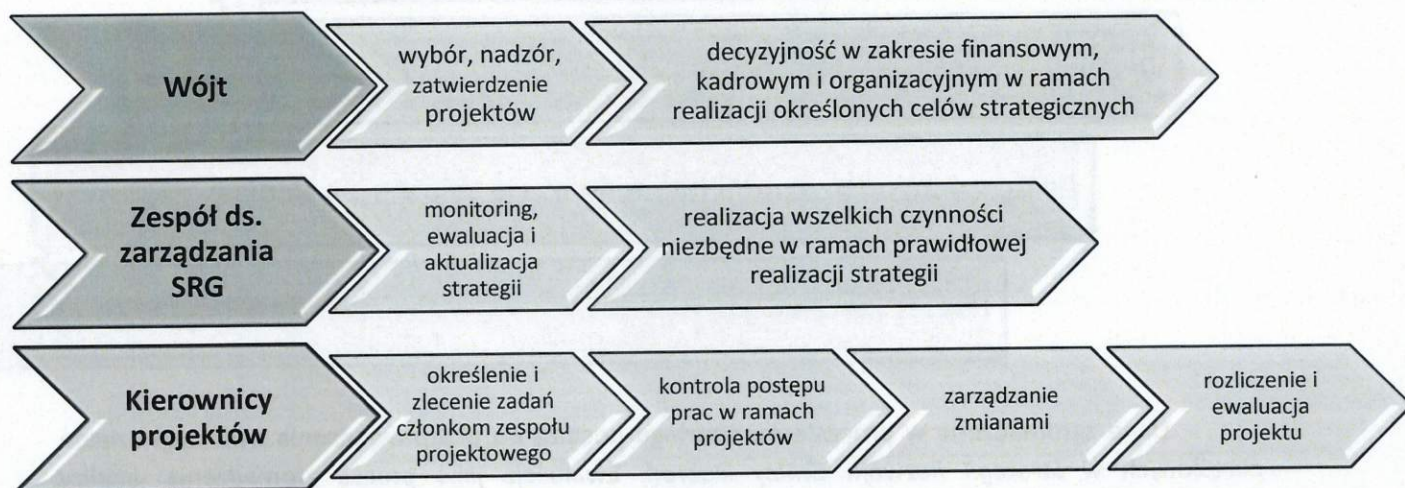
12. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

Realizacja założeń *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030* oparta będzie na schemacie działań zakładającym:

- realizację zaplanowanych działań,
- ewaluację i monitoring procesu realizacji celów, kierunków i działań określonych w strategii,
- aktualizację założeń dokumentu w oparciu o propozycje od partnerów i interesariuszy strategii,
- promocję założeń dokumentu,
- weryfikację źródeł finansowania zewnętrznego dla zaplanowanych w strategii działań.

Za koordynację realizacji założeń *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń* odpowiedzialny będzie Wójt Gminy we współpracy z podległymi mu wydziałami i pracownikami Urzędu Gminy w Dobroniu tj. zespołem ds. zarządzania strategią oraz kierowników, dyrektorów jednostek odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

Ilustracja 21: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030, oprac. własne

Rada Gminy Dobroń będzie organem odpowiedzialnym za wsparcie strategiczne przy realizacji założeń przedmiotowego opracowania i podejmowaniu decyzji strategicznych. Strategia definiuje działania, za których realizację odpowiadać mogą organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu gminy, partnerzy społeczno-gospodarczy i społeczność lokalna, dlatego też istotne jest wdrażanie skutecznych mechanizmów współdziałania między Gminą Dobroń jako liderem i koordynatorem a pozostałymi interesariuszami.

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń realizowania i wdrażana będzie w oparciu o instrumenty obejmujące narzędzia programowe i finansowe, których zakres i/lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu, tj.:

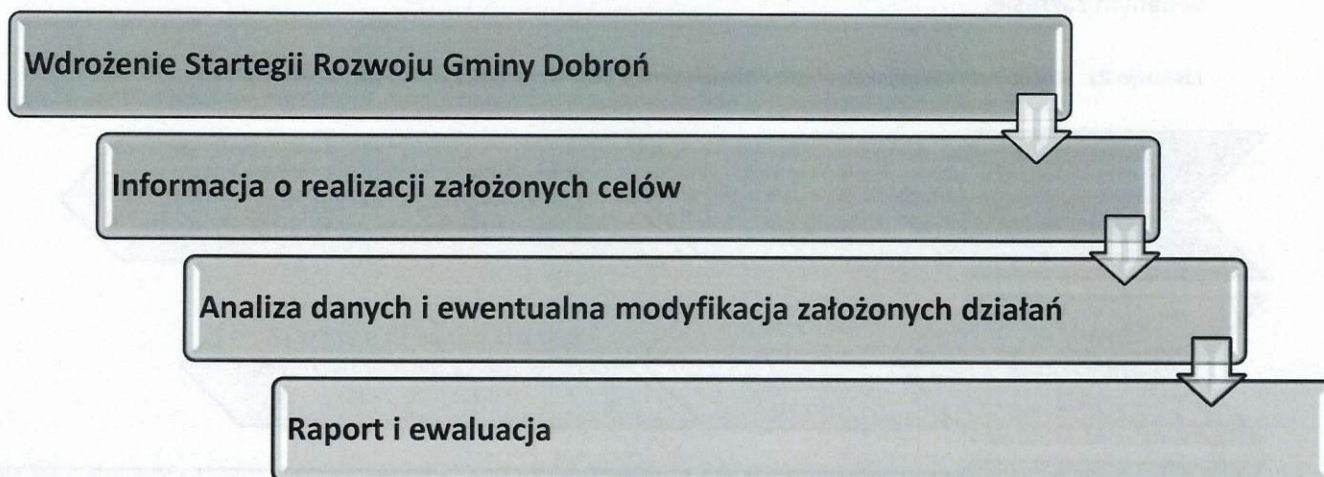
- programy i strategię branżowe,
- uchwały budżetowe,
- dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych,
- projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne,

Rekomendacją w obszarze wdrażania Strategii jest aktualizacja, przyjęcie programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w poszczególnych obszarach (tj. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów).

Filarem wdrażania Strategii jest partycypacja społeczna, czyli współudział społeczności lokalnej w aktywnej realizacji działań przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Dobroń. Elektroniczna wersja dokumentu znajdować się będzie na stronie internetowej gminy i dostępna będzie w Urzędzie Gminy Dobroń. Na stronie internetowej gminy umieszczone będą informacje dotyczące terminów i zakresu tematycznego spotkań oraz działań realizowanych w ramach dokumentu, co umożliwi wszystkim zainteresowanym czynny udział w kreowaniu wizji rozwoju gminy Dobroń.

Narzędziem identyfikującym osiągnięte rezultaty będzie stały monitoring wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń*. Monitorowanie umożliwi: sukcesywną ocenę realizacji działań i osiągania celów, prognozowanie zmian warunków realizacji Strategii, inicjowanie działań naprawczych i zabezpieczających, informowanie społeczności lokalnej o osiągniętych efektach, zapewnienie spójności z innymi dokumentami ranki lokalnej, regionalnej i krajowej.

Ilustracja 22: Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030, oprac. własne

Dane zgromadzone w procesie monitoringu posłużą do przeprowadzenia ewaluacji działań określonych w *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń*. Ewaluacja jako proces gromadzenia, analizy i interpretacji danych w celu określenia wartości Strategii, powinna odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, jak również koncentrować się na realizacji oceny zapisów strategii w kontekście wskaźników realizacji celów i działań.

Zakłada się realizację sprawozdawczości w rocznych okresach sprawozdawczych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie danych gminy, informacji statystyki publicznej tj. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego i statystyk realizatorów działań. Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Wójt Gminy Dobroń, realizujący zadania w oparciu o jednostki podległe. W procesie ewaluacji wykorzystana będzie metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji strategii i osiągniętych efektów na podstawie informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Informacje dotyczące poziomu realizacji działań określonych w przedmiotowym dokumencie zawarte będą między innymi w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Przedstawiony schemat monitoringu pozwoli na ewentualne zdefiniowanie nieprawidłowości i zagrożeń w zakresie realizacji planowanych zadań. W 2030 roku jako ostatnim okresie badania stopnia realizacji założeń Strategii opracowany zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów

realizacji założeń *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030*. Zawarte w nim wnioski i rekomendacje, pozwolą na perspektywiczny i zrównoważony rozwój gminy.

SPIS ILUSTRACJI

Ilustracja 1: Gmina Dobroń – lokalizacja i granice gminy, źródło: https://mapa.targeo.pl	3
Ilustracja 2: Demografia w gminie Dobroń w latach 2012-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	6
Ilustracja 3: Przyrost naturalny w gminie Dobroń w latach 2011-2020, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	7
Ilustracja 4: Migracja w gminie Dobroń w latach 2010-2020, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	7
Ilustracja 5: Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Dobroń w latach 2010-2020, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	15
Ilustracja 6: Struktura użytków rolnych w gminie Dobroń	16
Ilustracja 7: Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Dobroń	16
Ilustracja 8: Wstępna ocena ryzyka powodziowego, źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpWORP	20
Ilustracja 9: Zasoby mieszkaniowe Gminy Dobroń	24
Ilustracja 10: Ocena poszczególnych obszarów wg ankietowanych	31
Ilustracja 11: Kierunki rozwoju wg ankietowanych na podstawie badania ankietowego zrealizowanego wśród mieszkańców gminy Dobroń czerwiec/lipiec 2022 r.	32
Ilustracja 12: Przyjęty plan strategiczny	38
Ilustracja 13: Przyjęty plan operacyjny	41
Ilustracja 14: Miejskie Obszary Funkcjonalne, źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, s. 104	55
Ilustracja 15: Pokrycie obszaru gminy Dobroń miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	56
Ilustracja 16: Podział funkcjonalny gminy z uwzględnieniem placówek edukacyjnych w gminie Dobroń, oprac. własne	58
Ilustracja 17: Lokalizacja najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych na terenie gminy Dobroń, oprac. własne	59
Ilustracja 18: Obszary chronione na terenie gminy Dobroń, oprac. własne	61
Ilustracja 19: Tereny zalewowe/zagrożone powodzią na obszarze gminy Dobroń, oprac. własne z wykorzystaniem danych ze strony https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpWORP	62
Ilustracja 20: Perspektywy rozwoju poszczególnych stref w gminie Dobroń, oprac. własne	70
Ilustracja 21: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030, oprac. własne	89
Ilustracja 22: Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030, oprac. własne	90

Ilustracje na stronie tytułowej pochodzą ze strony:

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Dobro%C5%84_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Dobro%C5%84_(gmina))

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Dobro%C5%84>

<https://www.old.dobron.ug.gov.pl%2F%3Fpaged%3D11&psig=AOvVaw2Gh3->

[G6i99Wk9Pe88STWeY&ust=1664358340330000&source=images&cd=vfe&ved=2ahUKEwi8yMCO2LT6AhUqiYsKHeccD8AQR4kDegUIARDCAQ](https://www.old.dobron.ug.gov.pl%2F%3Fpaged%3D11&psig=AOvVaw2Gh3-G6i99Wk9Pe88STWeY&ust=1664358340330000&source=images&cd=vfe&ved=2ahUKEwi8yMCO2LT6AhUqiYsKHeccD8AQR4kDegUIARDCAQ)

SPIS TABEL

Tabela 1: Wykaz sołectw i miejscowości na terenie gminy Dobroń.....	4
Tabela 2: Struktura demograficzna z podziałem na płeć i wiek mieszkańców w gminie Dobroń stan na dzień 30.06.2022 r., źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dobroniu	4
Tabela 3: Liczba ludności wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały (wg stanu na dzień 30.06.2021 roku), źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dobroniu.....	5
Tabela 4: Podmioty kulturalne na terenie gminy Dobroń.....	8
Tabela 5: Placówki edukacyjne w gminie Dobroń	9
Tabela 6: Wyniki egzaminów ośmioklasisty – zestawienie porównawcze, źródło: Raport o stanie Gminy Dobroń za 2020 r.	11
Tabela 7: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na kategorie udzielanej pomocy przez GOPS w latach 2019-2021	12
Tabela 8: Liczba interwencji policyjnych na terenie gminy Dobroń w latach 2019-2021	13
Tabela 9: Liczba interwencji OSP na terenie gminy Dobroń w latach 2018-2021.....	13
Tabela 10: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Dobroń, stan na dzień 11.07.2022 r.	14
Tabela 11: Struktura bezrobocia na terenie gminy Dobroń stan na dzień 31.12.2021 r. i 30.06.2022 r., na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy	15
Tabela 12: Podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy Dobroń.....	25
Tabela 13: Obszary oceniane najlepiej według ankietowanych na podstawie badania ankietowego zrealizowanego wśród mieszkańców gminy Dobroń czerwiec/lipiec 2022 r.	30
Tabela 14: Obszary oceniane najgorzej według ankietowanych na podstawie badania ankietowego zrealizowanego wśród mieszkańców gminy Dobroń czerwiec/lipiec 2022 r.	30
Tabela 15: Karta projektu nr 1.....	45
Tabela 16: Karta projektu nr 2.....	46
Tabela 17: Karta projektu nr 3.....	46
Tabela 18: Karta projektu nr 4.....	47
Tabela 19: Karta projektu nr 5.....	47
Tabela 20: Karta projektu nr 6.....	48
Tabela 21: Karta projektu nr 7.....	49
Tabela 22: Karta projektu nr 8.....	50
Tabela 23: Karta projektu nr 9.....	51
Tabela 24: Karta projektu nr 10.....	52
Tabela 25: Karta projektu nr 11.....	52
Tabela 26: Karta projektu nr 12.....	53
Tabela 27: Karta projektu nr 13.....	53
Tabela 28: Korelacja założeń Strategii rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu	71
Tabela 29: Możliwe źródła finansowania projektów strategicznych i zadań w ramach Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022–2030.....	78
Tabela 30: Projekty zrealizowane przez Gminę Dobroń w okresie programowania 2014-2020, oprac. własne na podstawie danych zawartych w Raporcie o stanie Gminy Dobroń za 2020 r. oraz na stronie: https://mapadotacji.gov.pl/	82
Tabela 31: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska	84
Tabela 32: Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania i odwracalność oddziaływań	86

ZAŁĄCZNIKI

1. Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Dobroń

Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Dobroń

Przedmiotowa ankieta pn. „ANKIETA – stan istniejący oraz perspektywy rozwoju Gminy Dobroń” adresowana była do pełnoletnich mieszkańców gminy. Priorytetem badania ankietowego było zgromadzenie materiałów poglądowych w celu przygotowania *Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2022-2030*.

Ankieta zawierała 8 pytań oraz tzw. metryczkę osoby ankietowanej i udostępniona była w wersji papierowej i elektronicznej przez okres dwóch tygodni. Wypełnione ankiety należało złożyć do dnia 04.07.2022 r. w sekretariacie Urzędu Gminy Dobroń lub przesłać na adres: inwestycje@dobron.ug.gov.pl

Poniżej przedstawiono graficzną i statystyczną analizę ankiet.

Metryka ankietowanych

W badaniu ankietowym wzięło udział 41 osób (51,22% kobiet i 48,78% mężczyzn). Poniżej zawarto tabelę definiującą profil ankietowanych:

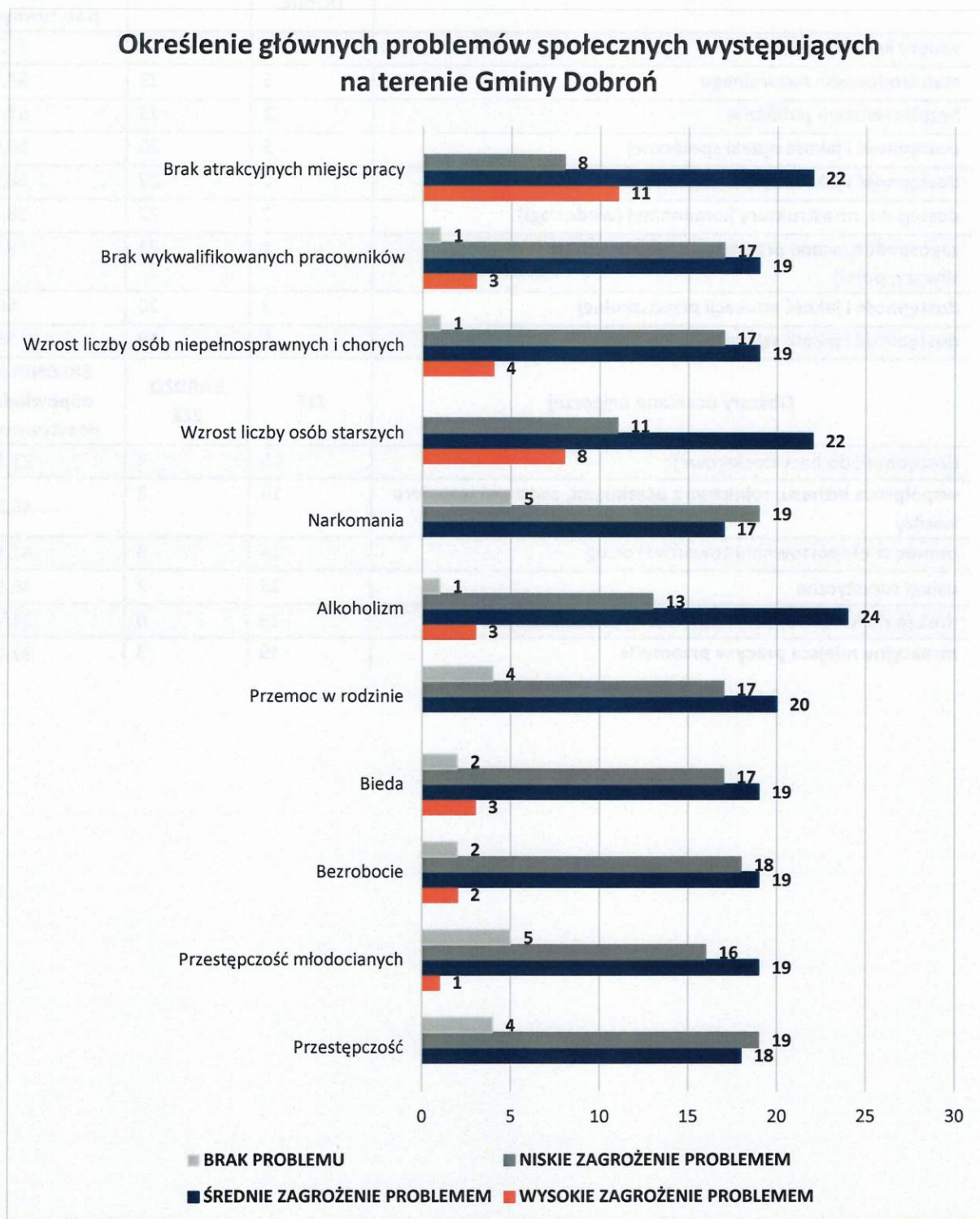
WIEK	
18-25	2
26-35	9
36-50	14
51-65	10
66 I WIĘCEJ	6
PŁEĆ	
KOBIETA	21
MĘŻCZYZNA	20
WYKSZTAŁCENIE	
PODSTAWOWE	1
ZAWODOWE	4
ŚREDNIE	12
WYŻSZE	22
DZIAŁALNOŚĆ ZAWODOWA	
WŁASNA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	4
PRACA W SEKTORZE PRYWATNYM	6
PRACA W SEKTORZE PUBLICZNYM	14
UCZEŃ/STUDENT	2
BEZROBOTNY	0
PRACA W ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ	1
EMERYT/RENCISTA	7
ROLNIK	5
INNE	1
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	
TEREN GMINY (PONAD ROK)	34
TEREN GMINY (OD ROKU)	1
NIE DOTYCZY	6

1. Statystyka odpowiedzi na pytanie 1 ankiety tj. Ocena warunków życia/działalności w Gminie oraz możliwości jej rozwoju

OCENA WARUNKÓW ŻYCIA/DZIAŁALNOŚCI W GMINIE ORAZ MOŻLIWOŚCI JEJ ROZWOJU	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIE	ZŁE	BARDZO ZŁE
warunki dla rozwoju przedsiębiorczości	7	15	12	3	1
dostęp do instytucji, placówek usługowych	4	15	20	1	
dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji, ciekawego spędzenia czasu	5	11	18	6	
dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki	5	11	16	9	
poziom oferty i wydarzeń kulturalnych	3	10	20	7	1
stan środowiska naturalnego	5	23	9	4	
walory krajobrazowe	8	21	11		
zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki)	1	21	17	2	
stan i jakość dróg		14	17	7	3
dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociągi)	2	22	12	4	
dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)	1	12	15	13	
dostępność transportu publicznego	3	17	16	3	2
bezpieczeństwo publiczne	3	23	12	2	1
poziom wykształcenia mieszkańców	2	15	20	3	
rynek pracy (możliwość zatrudnienia)	3	9	21	8	
dostępność i jakość opieki społecznej	5	20	9	7	
dostępność i jakość opieki zdrowotnej	2	22	13	4	
dostępność i jakość edukacji przedszkolnej	3	20	15	4	
dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym	5	18	13	3	1
dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie średnim	3	8	16	7	5
usługi turystyczne	1	5	20	13	2
dostępność do bazy gastronomicznej	3	12	17	9	
dostępność do bazy noclegowej	1	5	14	15	6
dostęp do internetu	4	18	13	5	1
dostęp do usług publicznych świadczonych przez internet		19	15	7	
dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje	2	11	21	2	2
aktywność środowisk lokalnych	3	14	14	9	1
rozwój rolnictwa i branży rolno-spożywczej		9	25	5	1
atrakcyjność gminy dla turystów		17	17	6	1
jakość rządzenia oraz funkcjonowanie administracji publicznej w gminie	11	11	14	4	1
rozwój innowacji w przedsiębiorstwach		10	19	7	2
atrakcyjne miejsca pracy w przemyśle		8	19	10	3
pomoc w eksportowaniu towarów i usług		9	13	14	3
współpraca biznesu, rolnictwa z uczelniami, centrami transferu wiedzy		7	13	16	3

Obszary najlepiej oceniane	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIA % odpowiedzi pozytywnych
walory krajobrazowe	8	21	70,73%
stan środowiska naturalnego	5	23	68,29%
bezpieczeństwo publiczne	3	23	63,41%
dostępność i jakość opieki społecznej	5	20	60,98%
dostępność i jakość opieki zdrowotnej	2	22	58,54%
dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociągi)	2	22	58,54%
zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki)	1	21	53,66%
dostępność i jakość edukacji przedszkolnej	3	20	56,1%
dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym	5	18	56,1%
Obszary oceniane najgorzej	ZŁE	BARDZO ZŁE	ŚREDNIA % odpowiedzi pozytywnych
dostępność do bazy noclegowej	15	6	51,22%
współpraca biznesu, rolnictwa z uczelniami, centrami transferu wiedzy	16	3	46,34%
pomoc w eksportowaniu towarów i usług	14	3	41,46%
usługi turystyczne	13	2	36,58%
dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)	13	0	31,71%
atrakcyjne miejsca pracy w przemyśle	10	3	31,71%

2. Statystyka odpowiedzi na pytanie 2 ankiety tj. Określenie głównych problemów społecznych występujących na terenie gminy

3. Statystyka odpowiedzi na pytanie 3 ankiety tj. „Proszę o wybranie maksymalnie 6 priorytetów, które mają lub mogłyby mieć największy wpływ na rozwój Gminy w latach 2021-2030 oraz rozwiązywanie istniejących problemów i barier rozwoju”:

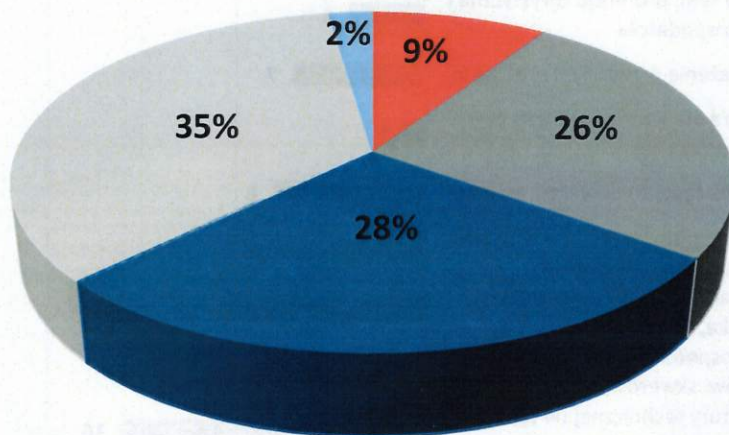

4. Statystyka odpowiedzi na pytanie 7 ankiety tj. Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące Gminy:

KATEGORIA	BARDZO WYSOKA	WYSOKA	ŚREDNIA/PRZECIĘTNA	NISKA	BARDZO NISKA
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE ZAMIESZKANIA	7	21	10	1	
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO PRACY	1	8	18	10	2
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO WYPOCZYNKU	5	10	18	5	1
ATRAKCYJNIEJSZA NIŻ SĄSIEDNIE GMINY	3	14	17	4	
POŁOŻONA W ATRAKCYJNYM MIEJSCU REGIONU	2	24	11	2	
TO GMINA, W KTÓREJ MOŻNA CZUĆ SIĘ BEZPIECZNIE	5	22	10	1	
TO GMINA, Z KTÓRĄ JESTEM SILNIE ZWIĄZANY/A	10	16	13		

5. Statystyka odpowiedzi na pytanie 8 ankiety tj. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź z czym chciał(a)by Pani/Pan, aby utożsamiano Gminę w roku 2030?

Kierunki/wizja rozwoju Gminy Dobroń wg ankietowanych

- Gmina atrakcyjna dla turystów
- Gmina zapewniająca dostęp do wysokiej jakości usług społecznych
- Gmina przedsiębiorcza, atrakcyjna dla inwestorów i tworząca nowe miejsca pracy
- Gmina ekologiczna dbająca o środowisko naturalne i estetykę otoczenia
- Gmina przyjazna mieszkańcom (szkolnictwo, turystyka, sport, kultura)

W wyniku odpowiedzi ankietowanych na pytania 4 i 5 wskazano propozycje następujących działań inwestycyjnych:

Infrastruktura komunikacyjna, bezpieczeństwo publiczne

Budowa tras rowerowych Łask-Dobroń-Pabianice
Budowa tras rowerowych Markówka-Dobroń-Ldzań-Wincentów
Budowa tras rowerowych Dobroń-Kolumna
Budowa chodników na terenie gminy
Przebudowa dróg i budowa tras rowerowych przy ul. Sienkiewicza i Sportowej w Dobroniu
Przebudowa drogi Kolonia Ldzań - Śladkowiec wraz z budową chodników
Remont nawierzchni i budowa tras rowerowych przy ul. Długiej i Lipowej w Chechle Pierwszym
Remont nawierzchni przy ul. Ogrodowej w Dobroniu - wymiana asfaltu
Remont nawierzchni przy ul. Parkowej w Dobroniu - wymiana asfaltu
Wymiana nawierzchni asfaltu m.in. na drodze do Markówki i ul. Zakrzewskiej w Dobroniu

Infrastruktura edukacyjno-sportowa i komunalna

Budowa przedszkola w Dobroniu
Budowa mieszkań komunalnych
Budowa Klubu Seniora
Budowa ogólnodostępnego boiska wielofunkcyjnego w Dobroniu (1,5 mln PLN)
Budowa pumptracka dla rowerzystów
Modernizacja pomieszczeń klas w SP w Mogilnie Dużym
Modernizacja boisk sportowych na terenie gminy i boiska wielofunkcyjnego przy SP w Dobroniu
Modernizacja/rewitalizacja parku gminnego/miejskiego w Dobroniu
Modernizacja budynku komunalnego w Talarze
Przebudowa strażnicy OSP Morgi
Rozbudowa i modernizacja Ośrodka Zdrowia w Dobroniu
Rozbudowa Dobrońskiego Domu Kultury w Dobroniu (22 mln PLN)
Rozbudowa obiektów edukacyjnych w celu zwiększenia miejsc w żłobku i przedszkolu/budowa przedszkola

Infrastruktura techniczna i środowisko

Inicjowanie eko-inwestycji z zakresu OZE w tym instalacji fotowoltaicznych
Modernizacja oczyszczalni ścieków
Modernizacja stacji uzdatniania wody w Dobroniu
Poprawa dostępu do sieci internetowej i jej jakości
PSZOK - poszerzenie działalności i możliwości składowania folii i siatki z działalności rolniczych
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w tym m.in. na terenie miejscowości Chechło Pierwsze
Zakończenie inwestycji wodociągowych na terenie gminy Dobroń.

Zagospodarowanie przestrzenne

Modernizacja budynku Urzędu Gminy w Dobroniu
Modernizacja/rewitalizacja parku gminnego/miejskiego w Dobroniu
Modernizacja/rozbudowa budynków GS-u: biurowca, budynków gospodarczych, piekarni - muzeum/izba tradycji
Modernizacja budynku dworca kolejowego
Modernizacja budynków magazynów po firmie "Mikłasz" Sp. z o.o. w Dobroniu
Organizacja bazaru/ryneczku dla miejscowych rolników i producentów żywności
Remont budynku poczty w Dobroniu
Udostępnienie lokali usługowych dla drobnej przedsiębiorczości
Zagospodarowanie placu na os. Okęcie (ok. 150 tys. PLN)
Zagospodarowanie terenu naprzeciw KS ISKRA przy ul. Sportowej w Dobroniu

Zagospodarowanie terenu/parkingu przy hurtowni OLMDT w Dobroniu przy ul. Sienkiewicza

W wyniku analizy odpowiedzi na pytanie 6 udzielonych przez osoby ankietowane zweryfikowano następujące atuty gminy:

1. Działalność organizacji pozarządowych tj. OSP w Dobroniu czy klubu sportowego LUKS (siatkówka);
2. Działalność Dobrońskiego Centrum Kultury;
3. Infrastruktura i wyposażenie obiektów szkolnych na terenie gminy;
4. Kapitał ludzki;
5. Korzystne usytuowanie komunikacyjno-geograficzne, lokalizacja: bliskość do Łodzi, trasy S-8, S-14;
6. Przyjazny Urząd Gminy;
7. Rozbudowana infrastruktura wodociągowa, SUW;
8. Rozbudowana infrastruktura sportowa;
9. Rozwinięty system zagospodarowania odpadów;
10. Skuteczność pozyskiwania funduszy UE;
11. Walory przyrodnicze;
12. Wysoka jakość opieki społecznej;
13. Zrewitalizowane obiekty publiczne na terenie gminy Dobroń.